Lietuvos Nacionalinė Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 48 (1399) 1976 LAPKRITIS - NOVEMBER 25 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275 - 4672

Ugnies nešėjai

Mitologinis graikų Prometėjas, gindamas savo tautą nuo rūsčiojo dievaičio Zeuso, atėmusio ugnį, ryžosi įsibrauti jo viešpatijon ir slaptai grąžinti ugnį savo tautiečiams. Už tai jis buvo šlovinamas žmonių, bet turėjo pakelti didžias kančias būdamas prikaltas ant uolos. Tuo savo žygiu Prometėjas tapo ugnies nešėju tautiečiams bei aplamai žmonėms ir kartu gilios kančios žmogumi. Jei tai būtų tiktai mitas, sukurtas lakios fantazijos, galėtume jį palikti nuošaliai. Prometėjaus atvejis betgi yra daugiau nei mitas — tai žmogiškos tikrovės atspindys, perkeltas į mitologinę sferą. Ir tai tokios tikrovės, kurią tautos ir aplamai žmonės dažnai išgyvena. Dėlto Prometėjaus tema tapo tokia populiari ir scenoje, ir literatūroje, ir dailėje... Žodžiu, ten, kur žmogus prasiveržia savo sielos gelmėmis, iškyla ir prometėjizmas, t.y. jo kova už savąją ugnį — laisvę bei žmogiškąją gyvatą. Bene ryškiausi tokio prometėjizmo žmonės yra kūrėjai, ypač rašytojai. Mūsų tautos gyvenime jiems tenka ypatingas vaidmuo, t.y. būti prometėjiškais ugnies nešėjais. Jie tokiais yra nuo pirmosios lietuviškos knygos pasirodymo. Išeivijos lietuvių rašytojų draugija, turinti 100 narių, skelbia, kad šiais metais jai suejo trisdešimtmetis nuo atsisteigimo Vokietijoje 1946 m. Bet tai tik organizacinė sukaktis. Lietuvių rašytojų sukaktis, aplamai imant, sutampa su pačios tautos rašto sukaktimi. Ir tai dėlto, kad rašytojai nuo tautos yra neatskiriami.

★ ★ ★

Pažvelkime tik į praeitį. Nuo pirmosios spausdintos Mažvydo knygelės žodžių "imkite mane ir skaitykite" rašytojų rikiuotė vis didėjo, stiprėjo ir pagaliau prabilo tvirtu, laisvu žodžiu. Tada, kai rusiški, vokiški ir lenkiški Zeusai siautėjo Lietuvoje, iš gelmių nuolat kilo rašytojo bei dainiaus žodžiai, kurie nuolat gaivino, žadino, stiprino savo tautiečius. Žinoma, nemažiau reikalingi buvo ir visuomenės bei politikos veikėjai, bet jie jau turėjo į ką atsiremti. Jie nebūtų galėję vesti tautos į atgimimą, laisvėjantį rytojų, jeigu ji nebūtų buvusi pažadinta pačiose gelmėse. Be Simono Daukanto, Motiejaus Valančiaus, Pietario, Maironio ir daugelio kitų panašių nebūtų buvę nei generolų, nei ministerių, nei prezidentų. Zeusas būtų visai užgniaužęs lietuvių tautą, nes netekusi ugnies ilgainiui būtų sunykusi. Kaip Prometėjas savo ryžtu išgelbėjo savo tautiečius, išplėšdamas ugnį iš rūsčiojo Zeuso, taip mūsų rašto žmonės atgaivino titanų vergijos prislėgtą tautą, pažadino jos dvasią, kuri prasiveržė į savitą tautos gyvenimą. Lietuviškas rašytojo žodis, atkilęs iš sielos gelmių, buvo tas balzamas, kuris skatino augti prasikalusį daigą. Tas žodis buvo pilnas brandos, nes kilo iš rašytojo sielos, kuri kartu kentėjo su visa tauta, tarytum prikalta prie uolos. Dėlto pvz. nenuostabu, kad Maironio poezija savo laiku skambėjo kaip tautinė pranašystė, randanti platų atgarsį visoje tautoje. O ir kiti kūriniai sklido tautoje ne kaip snobiški sensacijų nešėjai, bet kaip dvasinės ugnies skleidėjai, randą atgarsį bundančiose sielose.

★ ★ ★

Taip, tie Lietuvos rašytojai šaukė tautą, bet tai nebuvo politinis šauksmas. Jie nekūrė partijų, neorganizavo vyriausybių, nesteigė kariuomenės nei valstybės. Ne, jie pasiliko šaknimis, iš kurių išaugo visas kitas tautos antstatas. Ir jeigu jie būtų pasinešę politiniais keliais, būtų likę garsiais propagandistais, bet ne rašytojais. Šią patirtį atsimename ir išeivijoje. Ir čia yra daug pagundų išsukti iš rašytojo-kūrėjo kelio ir tapti propagandistais, kaip daugeliui atsitiko okupuotoje Lietuvoje. Bet tai pavojingi šunkeliai. Rašytojų misija, kur jie begyventų, yra būti šaknimis, t.y. kurti iš lietuviškų sielos gelmių. Tikroji kūryba, turinti išliekamos vertės, tuo pačiu yra tautos šaukimas. Tai vertybė, kuri deda pamatus būsimoms tautos kartoms. Tikras meno veikalas, ištryškęs iš kūrybiškos lietuvio sielos, bus vienas tų pastatų, ant kurių augs tautos ateitis. Suprantama, jeigu kūrinys, kad ir vertingas, yra visiškai atsijęs nuo lietuviškos tikrovės, neras tokio gyvo atgarsio tautoje, kaip tas, kuris atspindi tautos dvasią. Dėlto dabarties mūsų rašytojai, tęsdami lietuviško prometėjizmo kelią, turėtų išlikti ugnies nešėjais. Tautos sutemose ši misija darosi dar reikšmingesnė, nes niekas kitas taip nesugeba ir nepajėgia pasiekti žmogaus gelmių, kaip talentingas rašytojas. Vergijoje jo plunksna gali būti išprievartauta, suniekinta, bet laisvėje jinai gali būti autentiška minėtos ugnies nešėja. Išeivijoje turima šimtinė tokių plunksnų gali plačiai paskleisti gyvastingąją ugnį ir nuskaidrinti sutemas. **Pr. G.**

Kanados lietuvaičių kvarteto "Aušra" narės, gastroliavusios praėjusią vasarą Britanijoje. Pastaruoju metu jos išleisdino lietuviškų dainų plokštelę, pavadinta "Aušra". Ji platinama ypač Kanadoje ir JAV-se

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Šveicarų spauda apie Lietuvą

Plačiai skaitomas tarpautinio garso šveicarų dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" lapkričio 8 paskelbė savo bendradarbio tik inicialais pasirašytą straipsnį iš Talino apie Baltijos valstybes. Straipsnis užima visą laikraščio puslapį. Jame atpasakojama Baltijos tautų istorija nuo seniausių laikų iki mūsų dienų. Čia apsiribojame tik naujaisiais laikais.

Į nepriklausomybę

Pirmasis pasaulinis karas ir Spalio revoliucija Rusijoje, — rašo "NZZ", — iššaukė Pabaltijy audringas politines permainas ir sudarė palankias sąlygas nepriklausomybei paskelbti. Vakarų valstybių remiamos vietinės jėgos išvarė iš savo kraštų vokiečių ir bolševikų kariuomenes. 1920 m. taikos sutartimis SSSR "be jokių rezervų" pripažino trijų Baltijos valstybių nepriklausomybę ir "visiems" laikams" atsisakė pretenzijų į jų suverenumą. Visuose trijuose kraštuose buvo įvesta parlamentinė demokratija, kuriai nepavyko užtikrinti politinio pastovumo viduje, todėl čia vėliau įsigalėjo autoritetiniai režimai.

Didžiųjų replėse

Kai Vokietija ir Rusija vėl sustiprėjo, išorinis spaudimas mažoms Baltijos valstybėms padidėjo. Jų likimą galutinai nulėmė Hitlerio - Stalino sutartis, pasirašyta 1939 m. rugpjūčio 23 d. Šios sutarties slaptais protokolais buvo ne tik pasidalinta Lenkija, bet ir Pabaltijys priskirtas sovietinei "įtakos sferai", nors Lietuva pradžioje turėjo atitekti Vokietijos įtakos sferai. Tuo pasinaudodama Maskva privertė visas tris Baltijos valstybes pasirašyti vadinamąsias "savitarpio pagalbos" sutartis ir tuo pagrindu įvesti karines savo įgulas.

Kai 1940 m. birželyje viso pasaulio akys buvo nukreiptos į vokiečių okupuojamą Prancūziją, Maskva įteikė Lietuvai ultimatumą, reikalaujantį įleisti papildomus sovietų dalinius, sudaryti naują vyriausybę ir išduoti Lietuvos vidaus reikalų ministerį. Netrukus Raudonoji Armija peržengė Lietuvos sieną.

Panašiai buvo aneksuotos Latvija ir Estija. Visose trijose valstybėse buvo sudarytos Sov. Sąjungai palankios vyriausybės, paskelbti rinkimai pagal vieną kandidatų sąrašą, už kurį, pagal išmėgintą receptą, oficialiais duomenimis, buvo atiduota daugiau kaip 90% balsų. Taip jau 1940 m. rugpjūčio mėnesį Baltijos valstybės tapo sovietinėmis respublikomis.

Pasipriešinimas

Prijungimą įvykdžius, dešimtys tūkstančių baltiečių buvo masiškai išvežti į rytus, o prieš tai apie 80.000 vokiečių kilmės žmonių buvo perkelta į Lenkiją ir Rytprūsius. Prasidėjus Vokietijos - Sov. Sąjungos karui, naciai šiuose kraštuose sunaikino apie ketvirtadalį milijono žmonių, daugiausia žydų. Sovietinei armijai antrą kartą grįžtant, daug baltiečių pasitraukė į Skandinaviją ir Vokietiją, o vėliau persikėlė užjūrin.

Šveicarų laikraštis primena, kad Baltijos kraštuose kelerius metus vyko kruvinas partizanų pasipriešinimas. Vien tik Lietuvoje, pasak "NZZ", iki 1951 m. buvo leidžiama dvidešimt pogrindžio laikraščių. Pokario metais buvo išvežta maždaug pusė milijono žmonių. Tik po Stalino mirties padėtis šiek tiek supastovėjo.

Apgauli informacija

Priminti Baltijos tautų tragišką istoriją, — tęsia "NZZ', — būtina dėlto, kad ji atrodo išdilusi iš Vakarų sąmonės ir sistemingai klastojama sovietiniuose leidiniuose. Ligi šiol visose oficialiose versijose nė žodžiu neužsimenama Hitlerio ir Stalino slaptomis derybomis trims nepriklausomoms Baltijos respublikoms padarytoji niekšinga neteisybė. Režimui ištikimi istorikai teisingai nurodo nacių okupacijos žiaurumus ir nuostolius, tačiau nutyli nemažesnius smurto ir teroro veiksmus, įvykdytus po vokiečių pasitraukimo sovietinių pavergėjų.

Turizmo brošiūrose vaizduojamas patenkintas, klestintis, laisvas kaip niekada Baltijos tautų gyvenimas sovietų valdžioje. Kas šiandien atviromis akimis keliauja po Baltijos kraštus, — pastebi "NZZ", — vargu ar paima už gryną pinigą tokį šviesų propagandos piešiamą vaizdą. Tiesa, kad Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje medžiaginio gyvenimo vidurkis yra augštesnis, negu kitose sovietų respublikose. Rusai čia mielai praleidžia savo atostogas ir visas tris pakraščio respublikas vadina savo "Vakarais" dėl jų neabejotinai europietinės išvaizdos.

Įsigali rusai

Šveicarų laikraštis atkreipia dėmesį į didelius pasikeitimus Baltijos kraštų visuomenėje. Jei prieš karą daugiau kaip du trečdaliai gyveno kaime, tai dabar vyrauja miestiečiai. Tokį pasikeitimą nulėmusi smarki šių kraštų supramoninimo politika, paskatinusi ateivių srovę iš Sovietijos. Ypač Estijoje ir Latvijoje vietinių gyventojų skaičius smarkiai sumažėjo. Lietuvoje pramonė buvo lėčiau vystoma, todėl čia ateivių mažiau.

Nepaisant kaikurių neoficialių nuolaidų baltiečių kalbos ir kultūros naudai, slegiančiai veikia rusų kalbos vyravimas. Iš pasikalbėjimų su vietiniais galima patirti, kad jiems sunku pakelti valstybinio savarankiškumo praradimą ir grėsmę tautiškumui. Nusiminimas kartais sukelia protesto ir pasipriešinimo veiksmus.

Laikraštis primena, kad 1971 m. septyniolika latvių komunistų raštu kreipėsi į "brolišką partijas" Vakaruose, skųsdamiesi dėl sovietinės valdžios kolonizacinių metodų ir prašydami paveikti sovietinę kompartiją, kad ji atsisakytų nemarksistinės savo praktikos. "NZZ" rašo ir apie tai, kad 1972 m. 17.000 lietuvių pasirašė memorandumą Jungtinėms Tautoms prieš tautinės kultūros ir katalikų sąjūdžio slopinimą Lietuvoje.

Neturi iliuzijų

Galingam sovietinio režimo aparatui esą pavyko tam tikra prasme suvaldyti baltiečių pasipriešinimą. Latvijoje šiandien vyrauja daugiau politinės re-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Kvebekas bus nepriklausomas?

Kvebeko provincija žengė pirmą žingsnį atsiskyrimo kryptimi, 110 atstovų parlamentan išrinkdama 69 separatistinės kvebekiečių partijos narius. Laimėjimas buvo netikėtas, nustebinęs net ir šios partijos vadą R. Levesque. 1973 m. parlamente kvebekiečių partija turėjo tik 6 atstovus, premjero R. Bourassos liberalai — 102, kreditistai — 2. Į naująjį parlamentą liberalai grįžo tik su 28 atstovais, praradę net ir savo vadą R. Bourassą. Kreditistų skaičius sumažėjo iki vieno atstovo, bet vėl atsigavo tautinės vienybės partija, parlamentan pravedusi 11. Populiarioji tautinė partija turės vieną atstovą. Liberalų kritimo kaltininku komentatoriai laiko premjerą R. Bourassą, jo valdymo metu įsigalėjusią korupciją, naująjį įstatymą nr. 22, vertusį ateivių vaikus eiti į prancūziškąsias mokyklas. Buvęs federacinis ministeris J. Marchandas pralaimėjo rinkimus Kvebeko mieste, bet Montrealio rinkiminėje apylinkėje laimėtoju tapo buvęs pašto ministeris B. Mackasey, kovojęs už didesnes teises anglų bei kitų neprancūziškų grupių kvebekiečiams.

Skaičių kalba

Netikėtas kvebekiečių partijos laimėjimas sukrėtė Kanadą, tačiau iš esmės jis dar nereiškia, kad R. Levesque išjungs Kvebeką ir federacijos. Šiuose rinkimuose už kvebekiečių partiją balsavo 40% rinkėjų, už liberalus — 34%, už tautinės vienybės partiją — 19%, už kreditistus — 5% ir už kitas politines grupes — 2%. Iš visų partijų tik viena kvebekiečių partija siekia Kvebeko atsiskyrimo nuo Kanados. Jos gauti 40% balsų liudija, kad 60% rinkėjų nepritaria tokiam žingsniui. Be to, nemažos įtakos rinkimams turėjo vajaus metu padarytas separatistinės kvebekiečių partijos vadо R. Levesque pažadas savo laimėjimo nelaikyti kvebekiečių pasisakymu už atsiskyrimą nuo Kanados. Tuo reikalu jis įsipareigojo organizuoti specialų referendumą po poros metų. Taigi, dalis kvebekiečių partiją rėmusių balsuotojų tikriausiai ne-

(Nukelta į 8 psl.)

Pasaulio įvykiai

SOVIETŲ KOMPARTIJOS VADAS L. BREŽNEVAS TRIS DIENAS VIEŠĖJO Jugoslavijoje. Prez. Tito surengtame oficialiame priėmime jis užtikrino pasaulį, kad Sovietų Sąjunga nė negalvoja užimti Jugoslavijos. Pranašavimus šia tema, kuriuose Jugoslavija vaizduojama kaip bejėgė Raudonkepuraitė, o Sovietų Sąjunga kaip alkanas vilkas, L. Brežnevas laiko visiška nesąmone. Prez. Tito, atsigavęs po kepenų ligos, L. Brežnevui prisegė augščiausią karinį Jugoslavijos medalį — "Laisvės ordiną", pagerbdamas savo svečią artėjančio amžiaus septyniasdešimtmečio proga. Jiedu pasirašė baigminį 2.500 žodžių pranešimą, įpareigojantį abu kraštus siekti draugiško tarptautinio bendradarbiavimo, respektuojančio abipusę nepriklausomybę, lygybę, nesikišimą į viens kito vidaus reikalus. Panašų pareiškimą Sovietų Sąjunga buvo padariusi 1955 m., o dabar jį vėl pakartojo L. Brežnevas. Spėjama, kad prez. Tito, turintis jau 84 metus amžiaus, jaučia artėjantį savo pasitraukimą iš valdžios ir siekia apsaugoti Jugoslaviją nuo likimo, kuris ištiko Čekoslovakiją. Šis abiejų vadų susitikimas turbūt bus paskutinis, nes ir L. Brežnevui teks savo vietą užleisti jaunesniam politbiuro nariui. Pagrindiniai nesutarimai tarp Jugoslavijos ir Sovietų Sąjungos liko neišspręsti. Jugoslavija ir toliau žada vadovautis gerokai laisvesne ekonomine sistema, atsisako įsijungti į Sovietu Sąjungos dominuojamą Varšuvos Sąjungą. Sovietų Sąjunga greičiausiai nebandys užimti Jugoslavijos po prez. Tito mirties. Kremliaus vadams tada tektų vesti ilgą partizaninį karą, prieš kurį bejėgis buvo net ir nacių Trečiasis Reichas.

SUSKILO PARTIJA

V. Vokietijos krikščionių demokratų partija suskilo į dvi dalis. Iš tikrųjų ją visą laiką sudarė dvi partijos: kanclerio H. Kohlo vadovaujama Krikščioniškoji Demokratinė Sąjunga ir Bavarijoje veikianti Krikščioniškoji Socialinė Sąjunga su savo vadu F. J. Straussu. Bundestagu vadinamame parlamente šios dvi sąjungos veikdavo kaip viena krikščionių demokratų partija. Nusivylęs spalio 3 d. rinkimų rezultatais, tokios bendros veiklos atsisakė F. J. Straussas, naujajame parlamente turintis 53 Krikščioniškosios Socialinės Sąjungos atstovus. Spėjama, kad jis savo bavarišką sąjūdį dabar stengsis paversti visą V. Vokietiją apimančia partija. H. Kohlo Krikščioniškoji Demokratinė Sąjunga naujajame parlamente turi 190 atstovų. F. J. Straussas žadėjo laikytis bendro abiejų krikščionių demokratų grupių fronto prieš kanclerio H. Schmidto socialdemokratų ir liberalų koaliciją, turinčią 253 atstovus, bet jo dabar nesaistys bendra partinė linija. Abi krikščionių demokratų grupės naujajame parlamente turės 243 atstovus.

PARLAMENTARŲ POSĖDŽIAI

Williamsburge, Virginijos valstijoje, posėdžiavo Š. Atlanto Sąjungos valstybių parlamentarų atstovai. Amerikiečių admirolas I. C. Kidd savo pranešime pabrėžė didėjantį Sovietų Sąjungos ginklavimąsi, ypač atominių povandeninių laivų statyboje, gerokai pralenkusioje laisvąjį Vakarų pasaulį. Prekybiniam sovietų laivynui šiandien jau tenka penktoji vieta, o jis karo atveju glaudžiai bendradarbiaus su karo laivynu. Pasak admirolo I. C. Kiddo, daug kas daro klaidingą išvadą, kad JAV ginklus ir karo reikmenis Europon gali pristatyti lėktuvais, nes iš tikrųjų tokį tiekimą kare tegali atlikti laivai. Žodį parlamentarams tarė ir valstybės sekr. H. Kissingeris, įspėdamas Š. Atlanto Sąjungos narius neįsileisti komunistų, kurie tada galėtų paralyžuoti visus esminius pasitarimus. H. Kissingeris taipgi gynė Helsinkyje pasirašytą sutartį, pripažinusią dabartines R. Europos sienas. Esą, sutartis atmetė sienų pakeitimą jėgos principu, bet yra palikusi susitarimo kelią. Toje sutartyje nėra nė žodžio apie Sovietų Sąjungos vyravimo legalizavimą betkuriame krašte. H. Kissingerio nuomone, vyriausybės pasikeitimas JAV neatneš ypatingų naujų posūkių užsienio politikoje, nes šioje srityje abi partijos laikosi tos pačios pagrindinės linijos.

DEMOKRATINIS PARLAMENTAS

Ispanijos karalius Juan Carlos ir premjeras A. Suarez išsikovojo pilną šios valstybės grįžimą demokratijon. Dabartinis parlamentas, dominuojamas gen. F. Franco paskirtų politikų, 425:59 balsų santykiu pasisakė už konstitucijos pakeitimą, kuri turės patvirtinti referendumas sekantį mėnesį. Jos pakeitimas Ispanijai duos dviejų dalių parlamento rūmus, į kuriuos visi atstovai bus renkami demokratiniu balsavimu. Mažąsias partijas numatoma išjungti iš anksto nustatytu minimaliu balsų nuošimčiu. Nepasiekusios tokio nuošimčio, jos negalės įeiti į parlamentą. Konservatyvūs politikai nuogąstauja, kad tokiu konstitucijos pakeitimu bus atidarytas kelias į valdžią ir komunistams. Nuo 1936-39 m. pilietinio karo Ispanija nėra turėjusi demokratinių rinkimų. Netikėtas sprendimas sudemokratinti parlamentą buvo padarytas pirmųjų gen. F. Franco mirties metinių išvakarėse.

H. KISSINGERIO ATSIMINIMAI

Spaudoje jau prasidėjo spėliojimai apie H. Kissingerio atsiminimus, apimančius jo aštuonerių metų tarnybą pas prezidentus R. Niksoną ir G. Fordą. Sakoma, kad už tokią knygą didžiosios leidyklos jam siūlo iki $3 milijonų. Buvęs prez. L. B. Johnsonas savo atsiminimus pardavė už $1,7 milijono, o eksprezidentas R. Niksonas dabar gauna apie $2 milijonus. Politinė H. Kissingerio ateitis tebėra neaiški. Grupei senatorių viešint Jeruzalėje, A. Ribicoffas pasiūlė H. Kissingerį specialiu pasiuntiniu Artimuosiuose Rytuose, kur juo didelį pasitikėjimą turi ir žydai, ir arabai. Kitokios nuomonės, atrodo, yra buvęs Izraelio krašto apsaugos ministeris M. Dayanas. Pasikalbėjime su Prancūzijos televizijos atstovais H. Kissingerio pasitraukimą jis pavadino didžiausia Izraelio paguoda. H. Kissingeris, norėdamas įsiteikti naftą parduodantiems arabų kraštams, daug yra pakenkęs Izraelio saugumui. M. Dayanas reiškė viltį, kad naujasis prez. J. Carteris su savo bendradarbiais mažiau bus prieinamas nafta vykdomam arabų šantažui.

PALEIDO DAINININKĄ

KGB išleido iš psichiatrinės ligoninės populiarųjį rusų dainininką P. Starčiką, dainavusį specialiai sukurtas savo dainas apie sovietines koncentracijos stovyklas. Dainoms jis taipgi panaudodavo ir poeto O. Mandelštamo eilėraščius, rašytus prieš II D. karą, dar ir dabar neturinčius kompartijos pritarimo. Du mėnesius P. Starčikas buvo kankinamas "Haloperidolio" vaistais, sukeliančiais konvulsijas, depresiją, apatiją.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Tragiškas rusų pabėgėlis

1973 m. JAV-se išleista buvusio sovietų jūrininko Sergiejaus Kurdakovo knyga "The Persecutor". Jos autorius buvo ištremtųjų Sibiran vaikas. Likęs našlaičiu buvo auginamas vaikų prieglaudoje Novosibirske. Prieglaudoje vaikai gyveno pusbadžiai. Ištrūkę laisvomis dienomis į miestą, vogdavo maistą ir kitus dalykus. Tuo tarpu prieglaudos viršininkai ir mokytojai buvo gana nutukę. 1967 m. Sergiejus, būdamas 16 metų, pabaigė prieglaudos gimnazijos kurso mokyklą. Buvo gana pavyzdingu komjaunuoliu ir dėlto buvo priimtas į Leningrado karo laivyno akademiją. Po metų buvo perkeltas į Petropavlovsko laivyno akademiją Kamčatkos pusiasalyje. Ten studijos susidėjo iš 3/5 politinių ir 2/5 techniškų dalykų, reikalingų būsimiems sovietų jūrų laivyno karininkams. Sergiejui mokslas sekėsi, be to, tapo komjaunuolių pirmūnu.

Vieną dieną jis buvo pašauktas į KGB įstaigą, kur jam, kaip pasižymėjusiam partijos moksle, buvo pasiūlyta tapti "draugovininku", t.y. pagelbėti milicijos darbe, kai viešai milicininkams nepatogu kištis. Už kiekvieną operaciją žadėjo atlyginti po 25 rublius; gi kadeto mėnesinė alga — tik 7 rubliai. Įsakyta jam pasirinkti grupę smarkių vyrukų iš akademijos, kuriai bus nurodyta ką ir kur veikti.

Pradžioje Sergiejaus grupė buvo šaukiama susidoroti su įvairiais girtuokliais ir triukšmadariais. Vėliau ta grupė buvo paskirta išimtinai persekioti tikinčiuosius, kurių buvo nemažai ištremtųjų tarpe.

Keliose vietose vėlai vakare "draugovininkai" įsiveržd avo į nurodytus namus (mat, būta pranešėjų milicijai), kur senyvas žmogus skaitydavo Bibliją grupei susirinkusiųjų. Susirinkimas būdavo išvaikomas, žmonės apdaužomi ir religinė literatūra, spausdinta ar ranka rašyta, konfiskuojama.

Vienu metu vasarą buvo duotas įsakymas užpulti tikinčiuosius tolokai nuo miesto, prie upės, kur turėjo įvykti krikštijimas. Užpuolikai užmušė šventiką, kitus apdaužė lazdomis, apdraskė moteris ir visus pargabeno į kalėjimą už nelegalų susirinkimą.

Tikinčiųjų tarpe viena jauna, graži mergina krito Sergiejui į akis. Vėliau jis susitikdavo su ja ir vis klausdavo, kokią naudą turinti iš to pamaldumo. Mat, tikintieji ir po užpuolimų nesiliaudavo melstis.

Su laiku Sergiejui dingtelėjo mintis, kad visdėlto tame Dievo išpažinime yra kažkas palaptingo, jam nesuprantamo, nes jokios represijos tikinčiųjų neįveikė. Jis pats pradėjo skaityti kaikurias konfiskuotas tikybines brošiūras. Kilo abejonės. Iš kitų išgirdo, kad sovietų valdžia ir komunizmas nėra visai tokie, kaip skelbiama viešai.

Prieš baigiant akademiją Sergiejus buvo raginamas tapti enkavedistu, bet atsisakė. Kaip jaun. leitenantas buvo pakviestas radijo operatorium viename karo laivyno naikintuve, o vėliau — povandeniniame laive. Dabar galėjo girdėti užsienio stotis. Jų paveiktas ryžosi pabėgti į Ameriką.

1971 m. vasarą buvo perkeltas radistu į žvejybos laivą Ramiajame vandenyne, kai to laivo radistas staiga susirgo. Tame laive jis paruošė plaustą, truputį maisto atsargų ir vis mankštinosi plaukime. Pagaliau atėjo gera proga stipriam plaukikui pabėgti, kai jų laivas žvejojo 12 mylių nuo Los Angeles miesto, bet staiga per radiją pranešta, kad jaunas lietuvis jūrininkas Simas Kudirka pabėgęs nuo rusų laivo pas amerikiečius 1970 m. lapkričio 23 d., o Amerikos valdžia grąžinusi jį sovietams. Vėliau už Sovietų Sąjungos išdavimą nuteistas 10 metų kalėjimo. Tokiu būdu Sergiejaus planai išplaukti į Amerikos krantą sugriuvo. Tada jis ryžosi bėgti į Kanadą kita proga.

Kartą laivas plaukė šiaurėn. Ties Britų Kolumbija jį ištiko didelė audra. Laivo kapitonas įsakė Kurdakovui paprašyti per radiją Kanados pakrančių sargybą leidimo pasilikti laivui Kanados vandenyse, kol aprims jūra. Sutikimas buvo gautas, bet laivas apsistojo apie 12 mylių nuo kranto. Sergiejus nebelaukė ir tamsumoje, apie 10 v., 1971 m. rugsėjo 3 d. šoko į vandenį nepastebėtas. Buvo šalta ir 5 valandas jis grūmėsi su bangomis. Vienu metu buvo net vėl priartėjęs prie laivo, vos neprigėrė. Galų gale pusgyvis rugsėjo 4 d. buvo išplautas didelės bangos į krantą.

Netoli tos vietos gyvenanti vieniša moteriškė tą dieną negalavo ir nėjo į darbą. Pro langą pastebėjo kažką gulintį prie vandens. Pamačiusi, kad tai žmogus, pašaukė pirmąją pagalbą. Kurdakovas buvo nugabentas į ligoninę, kur po kelių dienų atsigavo. Kanadiečių rusų padedamas, Sergiejus gavo leidimą likti Kanadoje, vėliau persikėlė į JAV. Jis tapo savotišku misijonierium, kalbėjo daugelyje šventovių, studijavo Šv. Raštą, sakė kalbas per radiją Rusijos jaunimui.

S. Kurdakovas Kalifornijos kalnuose 1973 m. sausio 1 d. rastas negyvas. Buvo pranešta, esą įvyko nelaimė. Kaip tai įvyko, niekas tikrai nežino. **B. N.**

Lietuvių šeimos kalba yra lietuvių kalba

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: **30 Dewson St.,**
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

Mohawk
Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbimo mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Šaldytuvai
- ★ Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamos mašinos
- ★ Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kanados Lietuvių Dienos užbaigimo momentas: scenoje — trijų chorų nariai (Hamiltono "Aido", Montrealio Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų parapijų), priekyje — šokėjai (Londono "Baltijos", Hamiltono "Gyvataro", Toronto "Gintaro" ir Montrealio "Gintaro"). Padėkos žodį rengėjų vardu taria pirm. J. Siaučiulis Tony's Photo Studio

Laiškas Lomžos vyskupui

Atsakymas vyskupui M. Sasinowskiui, parašiusiam laiškus "Tėviškės Žiburių" ir "Pasaulio Lietuvių Katalikų Žinyno" redaktoriams

Ekscelencija,

Gavome Jūsų laiškus, rašytus 1976 m. spalio 23 d. "TŽ" ir "PLKŽ" redaktoriams. Juose atsiliepiate į "TŽ" 1976 m. 34-35 nr. vedamąjį "Trikampis pavojuje" ir pateikiate žinių apie Suvalkų trikampio lietuvius. Už tuos laiškus Jums reiškiame padėką. Tai buvo istorinė staigmena. Mūsų žiniomis, bene pirmą kartą lenkų tautybės vyskupas atsiliepė į lietuviško laikraščio straipsnį lietuvių kalba. Tai rodo, kad Ekscelencija domitės lietuvių reikalais, sekate jų gyvenimą ir bandote spręsti vietines jų sielovados problemas. Be to, minėtuose laiškuose pateikiate smulkesnių žinių apie Suvalkų trikampio lietuvius, kurių Š. Amerikoje trūksta, dėl "geležinės uždangos" suvaržymų.

Deja, minėtuose Jūsų laiškuose yra dalykų, reikalingų kritiško žvilgsnio. Pozityvią jų pusę užtemdo kalbos tonas. Jus mus vadinate šmeižtų skleidėjais ir demagogais. Rašote: "Ar 'Tėviškės Žiburių' redaktoriai nori išreikšti savo katalikiškumą šmeižtais?" Kitoje vietoje: "Įdomu, ar demagogai iš "Tėviškės Žiburių" galėtų įrodyti nors vieną kunigą lietuvį, dirbantį Suvalkų trikampyje, kuris buvo nukeltas Lenkijos gilumon?" Tai išsireiškimai, kurie nesiderina su vyskupo orumu. Žodis "šmeižti" reiškia apkalbėti, dergti, juodinti, garbę plėšti. O daiktavardis "šmeižtas" reiškia apkalbą, dergimą, juodinantį melą. Žodis "demagogas" lietuvių kalboje reiškia suvedžiotoją, apgaulingą kurstytoją. Taigi, pavartodamas tokius terminus, Ekscelencija, išreiškiate mums paniekinimą, o mūsų katalikiškumą identifikuojate su šmeižtu. Atsikirsdami ir mes galėtume kvestijonuoti Jūsų katalikiškumą, bet žinome, kad abipusiais kirčiais Suvalkų trikampio lietuvių problema nebus išspręsta. Be to, manome, kad minėtasis "TŽ" straipsnis tėra nuoširdaus rūpesčio išreiškimas, atkreipimas dėmesio į problemą, kuri laukia sprendimo jau 30 metų. Jis neturi nieko bendro su demagogija ar šmeižtais. Galimas dalykas, kad "TŽ" straipsnis pasiekė Jus per vertėjus, kaip ir mums skirtasis laiškas. Tuo būdu galėjo įsibrauti su vyskupo orumu nesiderinantys išsireiškimai.

Kalbant apie nacionalinį lenkų agresyvumą šventovėse, minėtame "TŽ" nr. taip pasakyta: "Ne tik mišriose, bet ir grynai lietuviškose parapijose dirba lenkai kunigai, o lietuviai nukelt Lenkijos gilumon". Taip rodo faktai. Iš Suvalkų trikampio yra kilęs nevienas lietuvis kunigas, bet jų šiandieną toje srityje nėra — jie dirba Lenkijos gilumoje. Pvz. tokių tarpe yra kun. A. Jurkevičius ir kun. Br. Kuculis, abu kilę iš Šlynakiemio. Natūrali jų vieta juk būtų Suvalkų trikampyje ar kitose lietuvių gyvenamose srityse. Dabargi lenkai kunigai turi vargti mokydamiesi lietuvių kalbos, o lietuviai kunigai dirbti kitataučiams. Minėtame "TŽ" straipsnyje nepasakyta, kad jie ten dabar nukelti. Matyt, savo laiku nebuvo sąlygų jiems pasilikti lietuviškose srityse. Pagaliau kaip ten bebūtų, faktas lieka faktu, kad šiandieną jų Suvalkų trikampyje nėra. O jiems pasikviesti į Lomžos vyskupiją dabartiniais laikais sunkumų nebūtų. Kunigų pasikeitimas tarp vyskupijų plačiai praktikuojamas. Tokios iniciatyvos imasi vyskupai reikalo atveju, nelaukdami vienos ar kitos pusės pranešimų. Ekscelencija savo laiške sakote: "Mūsų vyskupijoje trūksta lietuvių kunigų ir dėl to kunigai lenkai mokosi lietuvių kalbos . . ." O tą trūkumą juk galima pašalinti, pasikviečiant lietuvių kunigų iš kitų Lenkijos sričių. Malonu girdėti, kad lenkai kunigai mokosi lietuvių kalbos, bet net ir geriausiai išmokęs tos kalbos kitatautis kunigas niekad negalės pakeisti lietuvio kunigo dėl psichologinių ir kultūrinių motyvų. Lietuvių kunigų stoka Suvalkų trikampyje aiškiai rodo, kad lietuviai ten neturi pakankamai savų dvasinių vadų ir dėlto lengvą dirvą gali rasti ateistai.

Ekscelencija rašote, kad Suvalkų trikampyje "grynai lietuviškų parapijų visai nėra". Jei tą grynumą matuosime 100%, žinoma, turėsime pripažinti, kad "grynai lietuviškų parapijų nėra" ne tik Suvalkų trikampyje, bet ir Š. Amerikoje. Mūsų žemyne, t.y. Š. Amerikoje, grynai lietuviškomis parapijomis vadiname tas, kuriose daugumą sudaro lietuviai ar bent pagrindinę dalį, kuria remiasi parapijos gyvenimas. Tokiose parapijose lietuvio kunigo buvimas yra būtinas, jei norima pasiekti gerų rezultatų. Toks grynumas turėta galvoje rašant ir apie Suvalkų trikampio lietuvių parapijas.

Savo laiške kun. K. Pugevičiui Ekscelencija rašote, kad Punsko parapijoje esama 70% lietuvių, Smalėnų — 45%, Seinų — 20%. Tai statistika, kuri sudaryta turbūt tos srities dvasiškių. Kyla klausimas, ar ji tiksli? Prel. Zlotkovskis, sudarydamas statistiką Seinų parapijoje po II D. karo, beveik visai nerado lietuvių. Jeigu ir dabar toji statistika būtų sudaroma visai laisvomis sąlygomis, galimas dalykas būtų skirtinga lietuvių naudai. Juk tai sritis, kurioje lietuviai nuo 1920 m. buvo nuolat persekiojami tuometinės Lenkijos valdžios. Tad užsirašymas lietuviu tebėra tam tikros rizikos dalykas, nes spaudimo netrūksta ir dabar. Kaikurie lietuvių šaltiniai (pvz. Br. Kviklys, "Mūsų Lietuva", III t., 496 psl.) nurodo, kad Punsko parapijoje yra 4.000 asmenų, kurių 3.000 yra lietuviai, t.y. 75%, o apie Smalėnus sakoma, kad "apylinkė daugiau lietuviška negu lenkiška" ("Lietuvių Enciklopedija", XXVIII t., 162 psl.). Galimas dalykas, kad ir Seinų parapijoje yra šiek tiek didesnis lietuvių nuošimtis nei oficialiai nurodoma. Pagaliau tie nuošimčiai gali būti didesni ar mažesni, tačiau jie rodo lietuvių kunigų reikalingumą.

Pasaulio lietuvių dėmesį atkreipė ypač Seinų lietuvių problema. Jau visiems žinoma, kad Seinų bazilikoje reguliarios lietuviškos pamaldos sekmadieniais neleidžiamos. Jos laikomos mažoje buvusioje protestantų šventovėje. Ekscelencija manote, kad tai geras sprendimas, nes tuo būdu esą išvengiama ginčų tarp dviejų tautybių. Betgi kaip matome dėl to iškilo dar didesnis ginčas. Lietuviai jaučiasi išstumti iš bazilikos, į kurią jie turi tiek pat teisių, kaip ir kitos tautybės tikintieji. O jeigu tokioje antraeilių tikinčiųjų situacijoje atsidurtų lenkai, ar būtų patenkinti? Dėlto nėra ko stebėtis, jei Seinų parapijos lietuviai tai laiko diskriminacija, savotišku pažeminimu, kurio neturėtų būti krikščioniškoje bendruomenėje.

Ekscelencija rašote, kad lietuvius kursto ateistai. Iš Suvalkų trikampio atvykstantieji Kanadon to nepatvirtina. Jų manymu, tai lenkų sugalvotas dalykas, kaip ir Jūsų laiške minimas girtų lietuvių giedojimas Seinų bazilikoje po lenkiškų pamaldų. Tai neįtikėtinas dalykas, nes pagal tuos lenkus išeitų, jog visa Seinų lietuvių kova už savo teises bazilikoje tėra ateistų ir girtuoklių darbas. O pagaliau jei ir ateistai padėtų lietuviams kovoje už savo teises, atliktų humanišką darbą. Kaltė tuo atveju tektų atsakingiems lenkų pareigūnams, kurie sudaro tokias situacijas, kurias gali išnaudoti ateistai. Bet ta prielaida apie ateistų talką nėra pagrįsta, ji sugalvota lietuviams kompromituoti. Jei lietuviai kovotų prieš religiją, sakytume, tai ateistų darbas. O dabar lietuviai prašo leidimo turėti reguliarias savo pamaldas bazilikoje, kaip kad kurį laiką ir seniau buvo. Kai toks leidimas bus duotas, visi "ateistiniai" ginklai bus išmušti iš rankų.

Ekscelencija! Dabartinis lenkų dvasiškių ir dalies pasauliečių užsispyrimas kovoti su lietuviais dėl pamaldų bazilikoje skatina lietuvius į ateizmą. Juk yra žinoma iš patirties, kad panašios lenkų-lietuvių kovos religinėje srityje jau daug lietuvių nuvedė į ateizmą. Jei lietuviai Seinuose, t.y. bazilikoje, norį pamaldų, dvasiškiai turėtų ne tik nekliudyti, bet ir džiaugtis, jiems padėti. Kiekvienas neutralus stebėtojas pasakys, kad žmonių, šiuo atveju lietuvių, vijimas iš bazilikos nėra geros sielovados ženklas. Jei žmonės dėlto protestuoja, reiškia dalykas nėra tvarkoje. Kai bus deramai sutvarkytas lietuviškų pamaldų reikalas bazilikoje, išsispręs ir kitos su tuo susijusios problemos.

Baigdamas savo laišką Ekscelencija rašote: "Aš esu ramus, kad lietuviams skriaudos nedarome. Jie yra patenkinamai aptarnaujami sielovada savo gimtąja kalba . . ." Mums čia betgi kyla klausimas: ar Ganytojas gali būti ramus, kai jo ganomųjų bendruomenėje nėra ramybės? Iš lietuvių pusės žiūrint matyti, kad Seinų lietuviai yra skriaudžiami. Jei nebūtų skriaudos, nebūtų ir esamos kovos. Ta linkme pasisakė ir JAV Lietuvių Kunigų Vienybė savo suvažiavime Čikagoje. Tai pripažino net ir prel. L. Tulaba, kuris šioje byloje yra užėmęs pačią švelniausią poziciją. Taigi, vieni mato skriaudą, kiti ne. Čia mes ir išsiskiriame. Ir kol skriauda nebus įžvelgta atsakingųjų, sunku tikėtis patenkinamo sprendimo ir tikros ramybės. Mes betgi tikimės, kad ganytojiška Jūsų širdis įžvelgs lietuviams daromą skriaudą ir padarys palankų sprendimą. Tuomet malonu bus paskelbti džiugią žinią. Ji be abejonės bus pažymėta ir "Pasaulio Lietuvių Katalikų Žinyne".

Jūs, be kitko, savo laiške pastebėjote: "Amerikos lietuviai nenori paduoti tiesos apie lietuvių sielovadą Lenkijoje". Tikriausiai tai nėra nenoro, bet informacijų stokos klausimas. Redaguojant "PLKŽ" reikalingų žinių nebuvo. Nors "PLKŽ" buvo išleistas 1975 m., bet jo redagavimas prasidėjo žymiai anksčiau. Jame trūksta žinių ne tik iš Lenkijos, bet ir iš kitų kraštų bei vietovių. Papildymai bus išspausdinti naujoje laidoje. Svarbiausia yra tai, kad tie papildymai, ypač apie Seinus, būtų džiugi žinia lietuviams.

Pagarbiai Jūsų —

"Tėviškės Žiburiai"

PADĖKA

Netikėtai mirė 1976 m. rugsėjo 10 d.

a.a. Sigitas Pranckūnas

Nuoširdžiai dėkojame visiems mus užjautusiems bei padėjusiems skausmo dienomis.

Didžią padėką reiškiame gerb. klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, klebonui kun. P. Ažubaliui, Tėvams pranciškonams už atlaikytas šv. Mišias, maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame solistei J. Sriubiškienei ir sol. V. Verikaičiui už giedojimą šv. Mišių metu ir koplyčioje.

Dėkojame visiems, aukojusiems šv. Mišias, gėles, pareiškusiems užuojautas raštu ir žodžiu.

Ypatinga padėka J. J. Šarūnams, karsto nešėjams, ponioms, padėjusioms svečius priimti, atnešusioms pyragus ir kitokią pagalbą.

Didi mūsų padėka visiems už dalyvavimą pamaldose ir laidotuvėse.

Liekam nuoširdžiai dėkingos —

seserys: Emilija Baltulienė su šeima
Birutė Dabrikienė su šeima
Mirga Kižienė su šeima
žmona O. Pranckūnienė

PADĖKA

Staigiai iškeliavus amžinybėn 1976 m. spalio 27 d.

a.a. Sofijai Budrevičienei,

liūdesio dienomis patyrėm daug nuoširdžios užuojautos iš savo tautiečių.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, lankiusiems Velionę laidotuvių namuose bei palydėjusiems į lietuvių kapines Mississaugoje.

Ypatinga padėka kunigams už paskutinius patarnavimus, karsto nešėjams, atsiuntusiems gėles ir užprašiusiems šv. Mišias.

Nuoširdžiai Jūsų — **Jonas Maniuška**
Ilona Bakienė
Aloyzas Rūta

PADĖKA

1976 m. rugsėjo 27 d. staigi mirtis pasiėmė amžinybėn

a†a Oną Ališauskienę.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. P. Ažubaliui ir Tėvams pranciškonams už šv. Mišias, maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines. Dėkojame organizacijom ir visiem už gausų lankymą Velionės laidotuvių namuose, už gausiai užprašytas šv. Mišias, gėles, pareikštą užuojautą žodžiu, raštu ar per spaudą.

Ačiū klebonui kun. P. Ažubaliui už patalpas, ponioms ir panelėms už pagalbą pusryčių metu ir už pyragus.

Tegul Dievas Velionei būna gailestingas, o visus geradarius lydi Jo palaima.

Liūdintys — vyras, duktė, sūnūs, sesuo ir šeimos

A†A
ONUTEI STONKIENEI

mirus, didžiame liūdesyje likusius vyrą **JUOZĄ**, mamytę, brolį bei visus jų gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

S. V. Zadurskiai, Dundas, Ont.
P. Laureckienė, Delhi, Ont.
A. M. Grincevičiai, Langton, Ont.
H. Kairienė, Hamilton, Ont.

A†A
ONUTEI STONKIENEI

mirus, jos mylimai mamutei, vyrui **JUOZUI**, broliui ir artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą —

B. V. Keruliai

A†A
Mintautui Mikšiui

mirus, žmoną **ALĘ MIKŠIENĘ** ir vaikus — **DAIVĄ** ir **ANDRIŲ** giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

E. S. R. Markauskai

A†A
Mintautui Mikšiui

mirus, mamytei **JADVYGAI DAGILIENEI**, žmonai ir vaikams reiškiu nuoširdžią užuojautą —

O. Pranckūnienė

Mirties angelui į amžinybę pašaukus mūsų mielą dėdę

A†A
PRANĄ DUMČIŲ,

jo žmoną, sūnus, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime. Tegu Tau būna lengva Kanados žemelė!

I. A. V. B. J. Markevičiai
M. R. G. Petrauskai

Kalifornija, JAV

PROF. JUOZAS BRAZAITIS-AMBRAZEVIČIUS, literatūros kritikas ir visuomenės veikėjas, miręs prieš dvejus metus Nuotr. Vyt. Maželio

Profesorius Brazaitis-tautos kovotojas

STASYS RAŠTIKIS

Š.m. lapkričio 28 d. sueina dveji metai nuo prof. J. Brazaičio-Ambrazevičiaus mirties išeivijoje. Ta proga spausdiname apie jį ištraukas iš gen. St. Raštikio atsiminimų knygos "Įvykiai ir žmonės". **Red.**

Apie jį poetas ir dramaturgas St. Santvaras rašo:

Brazaitis pasimetė su grožine literatūra, pasinėrė visuomeninėj ir politinėj veikloj tada, kai Lietuva jau buvo okupuota — pirma rusų, paskui vokiečių, o po to vėl rusų. Abiejų okupacijų metu J. Brazaitis aktyviai reiškėsi visuomenės ir politikos gyvenime. Žinoma, ir tokiu tragišku metu tebėra gyva visuomenė, šiuo atveju — tauta, tebėra gyva ir politika. Tačiau, mano išmanymu, tokio meto veikėjams jau žymiai daugiau tinka kovotojo, rezistento vardas, bet ne politiko. J. Brazaitis, kiek aš jį pažįstu, buvo atkaklus ir drąsus kovotojas.

Juozas Brazaitis, augęs, mokslus ėjęs nepriklausomoje Lietuvoje, studijas gilinęs Vakarų Europoje, yra tipingas lietuvis vakarietis kilniausia tų žodžių prasme. Jis yra gilios dvasinės kultūros vyras, grožinės literatūros metraštininkas. Mano sveikinimas jam tegu būna dar sykį pakartotas liudijimas: ten, Ugniagesių gatvelėj, jo celėj, žiburys po žalsvu gaubtuvu užgesdavo su gaidgyste. Esu tikras, tie kūrybinio entuziazmo laikai ir jam tebėra patys mieliausi ir brangiausi.

Labai gailiuos, kad nepriklausomybės laikais man neteko arčiau pažinti dr. Juozo Ambrazevičiaus. Tada tik vieną kartą teko išklausyti jo paskaitą apie Maironį, ir ta paskaita buvau labai sužavėtas. Vėliau, arčiau pažinojęs daktarą, susidariau apie jį pačią geriausią nuomonę. Jis priklausė jaunųjų katalikų akademikų grupei, kuri reiškė daug gražios iniciatyvos mūsų kultūrinėje ir politinėje srityse. Keldamas politinės vienybės reikalingumą, ypač 1938-1939 metais, kada visai Rytų Europai ir Lietuvai pradėjo grėsti didesni pavojai, aš niekad ir niekam nesu minėjęs atskirų asmenų, tinkančių vieningam politiniam darbui, nes tai buvo ne mano, bet valstybės ir politikos vadų reikalas. Dabar tenka apgailestauti, kad tada prie vieningo valstybinio darbo nebuvo pritraukti anos jaunųjų katalikų akademikų grupės atstovai, kurių tarpe, be dr. J. Ambrazevičiaus, buvo ir kitų (beveik visi), labai gerai pasiruošusių gyvenimui ir darbui, ir labai vertingų patriotų.

1941 m. Lietuvos Laikinojoje vyriausybėje dr. J. Ambrazevičius buvo švietimo ministeris ir tik laikinai pavadavo ministerį pirmininką, tačiau jam teko visą laiką savarankiškai vadovauti visai vyriausybei, nes susisiekimas ir ryšiai su Berlynu, kur tuo metu gyveno ministeris pirmininkas K. Škirpa, buvo labai apsunkinti dėl karo.

Lygindamas Lietuvos Laikinosios vyriausybės nominalinį ministerį pirmininką pulkininką K. Škirpą su faktiškai ėjusiu tos vyriausybės ministerio pirmininko pareigas profesorium dr. J. Ambrazevičium, matau dvi beveik skirtingų tipų asmenybes: ramų, lygų, švelnų ir kartu kietą, kuklų ir neišdidų dr. Ambrazevičių; ir greta jo griežtą, kietą, egoistinį, užsispyrusį ir kartais karštą pulkininką K. Škirpą. Greta tų skirtingų būdo savybių, abu jie pasižymi dideliu patriotiškumu, darbštumu ir pasišventimu savo pareigoms. (. . .)

Prof. Ambrazevičiaus veiklą Lietuvos Laikinojoje vyriausybėje bene geriausiai yra apibūdinęs a.a. prof. T. Petkevičius, tvirtindamas, kad Ambrazevičius sukęsis Laikinojoje vyriausybėje, kaip medžiojama lapė, ir sugebėjęs neįsipareigoti, ko neišvengę net visokie "ratai".

Prof. dr. Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio politinė veikla rusų bolševikų ir vokiečių okupacijos laikais atsispindi iš po jo plunksnos išėjusiuose svarbiuose veikaluose. Štai nors keli iš jų:

1947 metais prof. Brazaitis, N. E. Sūduvio vardu, Šveicarijoje, Zueriche, išleido knygą apie Lietuvos tragediją — "Ein kleines Volk wird ausgeloescht". Dar prieš tai, 1946 metais buvo išleista kita knyga — "In the Name of the Lithuanian People". 1948 pasirodė kitas veikalas — "Living in Freedom". 1951 m. jo buvo suredaguotas "Appeal to the United Nations on Genocide". Jo redaguota ir su jo papildymais buvo išleista J. Daumanto knyga apie Lietuvos partizanus. 1964 metais dr. J. Kazickas ir Lietuvių fronto bičiuliai Europoje išleido prof. J. Brazaičio parašytą knygą apie politinę rezistenciją Lietuvoje — "Dr. N. E. Sūduvis — Allein, ganz allein — Widerstand am Baltischen Meer". Tais pačiais metais "Į Laisvę" fondas išleido tos pačios knygos žymiai praplėstą ir papildytą laidą lietuvių kalba — "Vienų vieni — Dvidešimt penkerių metų rezistencijoje". Tai yra geriausia knyga apie lietuvių rezistenciją. Pagaliau prisimintini du labai svarbūs prof. J. Brazaičio straipsniai Lietuvių Enciklopedijos XV-jame tome apie pirmąją sovietinę okupaciją 1940-1941 m. ir apie vokiečių okupaciją 1941-1944 metais ir daug kitų raštų.

Prof. Brazaitis labai drąsiai veikė 1941 metais per lietuvių sukilimą prieš rusus bolševikus. Jis parodė daug drąsos ir vadovaudamas Lietuvos Laikinajai vyriausybei. Garbingai ir drąsiai jis veikė ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — VLIKo sudėtyje. Daug drąsos jis rodė ir savo vėlesnėje politinėje ir visuomeninėje veikloje. (. . .)

Prof. Brazaičio darbas VLIKe ir jo vykdomoje taryboje 1946-1951 metais buvo labai gyvas ir vaisingas. Tai buvo bene vaisingiausias Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veiklos laikotarpis. Kaip tik tada, daugiausia paties prof. Brazaičio buvo paruošti svarbiausieji VLIKo memorandumai ir informaciniai leidiniai. Deja, prof. Brazaitis už savo darbą susilaukė ne dėkingumo, bet labai nemalonių ir nepamatuotų įtarinėjimų ir priekaištų.

Dėl savo vado ir VLIKo nario įžeidimo ir VLIKo atsisakymo oficialiai atšaukti tą įžeidimą, Lietuvių Frontas tada atšaukė savo atstovus iš VLIKo ir iš vykdomosios tarybos ir visai pasitraukė iš VLIKo. Tai buvo protestas dėl nepamatuotų šmeižtų ir įžeistos garbės.

Aš tada labai gailėjausi, kad toks populiarus, sąžiningas ir darbingas asmuo ir gabus bei švarus politikas buvo išstumtas iš Lietuvai vaduoti darbo. Apgailestaudamas, vis dėlto tikėjau, kad jis nenurims ir vienu ar kitu būdu ir toliau darbuosis Lietuvai. Mano nuomonė pasitvirtino, nes jis ir toliau aktingai reiškėsi savo plunksna ir darbais ne tik kaip gabus ir pasišventęs kultūrininkas, bet ir kaip drąsus rezistentas ir kovotojas.

Prof. Brazaitis turi dar vieną gerą savybę — kietą būdą. Tas jo būdo kietumas ir, kur reikia, net kietas užsispyrimas dažnai nepatinka jo priešams. Jis turi politinių priešų, ir tai yra, mano nuomone, gero politiko žymė, nes tik minkšti ir bespalviai žmonės ir politikai yra visiems geri ir neturi jokių politinių priešų. Tuo tarpu, jei žmogus turi aiškius principus bei idėjas ir kovoja už juos, tai visada atsiranda kitų žmonių, nesutinkančių su tais principais, kovojančiais su tokiu žmogumi ir tampančiais jo politiniais bei idėjiniais priešininkais ar net ir atvirais priešais. Tokia stipri ir užgrūdinta politinė asmenybė, kaip prof. Brazaitis, visą laiką būtų reikalinga mūsų politinės veiklos viršūnėje, kur dažnai būna gana daug ne politinių veikėjų, bet gal ir gerų patriotų, tačiau politikoje visai nepratusių tautiečių, kurie patys nieko nekuria ir nesprendžia, nes nesugeba ir negali spręsti. Jie tik mechaniškai vykdo savo politinių partijų bei grupių vadovybių nurodymus ir naudojasi labai plačiomis balsavimo, pritarimo, nepritarimo, kritikos, protesto ir veto teisėmis.

Partijos ir ateities programos

AL. GIMANTAS

Rašytojas ir laikraštininkas Vyt. Alantas iškėlė gal daugiau akademinio pobūdžio, bet pakankamai karštą klausimą. Lietuvai keliantis savarankiškam gyvenimui, ką teks daryti su komunistų partija, jei tokia pasiliktų demokratinio proceso eigoje?

Tai klausimas, kurio, bent iki šiol, nenorėjome nei girdėti, nei matyti. Daug kas mano, kad toks klausimas greit neiškils ir juo nėra ko rūpintis. Jei toks būtų bendras nusistatymas, jis tik rodytų, kaip nepasiruošę esame būsimoms ir, galimas dalykas, visai realioms problemoms. Tuo tarpu anoje pusėje vis šaukiama ir įrodinėjama, kad išeivija tesirūpina grąžinti Lietuvon buržuazinę santvarką ir darbo žmonių išnaudojimą. Mes, žinoma, iš to pasišaipome ir ryškesnių išvadų nedarome. Anoje pusėje naudojamos visos priemonės masėms ne tik informuoti, bet ir formuoti. Metų metais kalama propaganda norom nenorom palieka tam tikrą atgarsį žmonių pasąmonėje. Todėl nėra gera, kalbant apie ateitį, nutylėti tenykštę propagandą apie kapitalizmo atstatymą. Juk ir politinės mūsų partijos, jų centrai, kurie dar rodo gyvybės žymių, privalėtų turėti paruoštas programas ateičiai. Net ir tokios sąvokos, kaip "krikščioniškoji demokratija", anos pusės lietuviui, paveiktam sovietinės kasdienybės ir oficialaus tono, nedaug ką reiškia, kol neturės progos išgirsti, kas ji yra ir ką žada. Jis lygiai norės visų pirma išgirsti, kas yra ta ar kita partija ir kokia jos programa.

Sovietinės Lietuvos žmogus neįsivaizduoja, kad pvz. medicininė pagalba nebus teikiama valstybiniu mastu. Panašiai ir su švietimu — pradiniu, viduriniu ir augštuoju. Ar mūsų partijų užmojuose jis numatytas be atskiro mokesčio? Tai tik pora sričių, kurių būsimas tvarkymas yra itin jautrus Lietuvos žmonėms, ypač kalbant apie ateitį.

Jei apie tai tylima, gal nieko konkretaus neturima, bet tokiu atveju gana skurdūs liktų visi šauksmai apie būsimą demokratinę Lietuvą.

Taip pat nederėtų užmiršti ir trečiojo (po švietimo, medicinos) klausimo, būtent, komunistų partijos egzistavimo. Juk Vakarų demokratijose, šalia kitų partijų, legaliai veikia ir komunistai. Vieni jų aklai seka Maskvą, kiti vergiškai linkčioja kinietiškam komunizmui, treti bando tautinio komunizmo kelią. Iš tolimesnių stebėjimų sprendžiant, ir lietuvių kompartijoje esama Sovietijos pataikūnų. Dalis jų yra oportunistai, bet yra ir lietuviškai galvojančių partiečių. Tokie galbūt liktų savo vietose ir sudarytų komunistų partijos branduolį. Ar jie turėtų pritarimo tautoje, kas žino? Galimi tik spėjimai. Bet ir čia vieniems atrodys, kad tautai bus tas komunizmas tiek įsiėdęs, kad niekas nenorės apie kompartiją ir galvoti, kiti manys, kad, bent pačioje pradžioje, komunistų partija gali būti gana pajėgi. Tai vis prielaidos, ne teigimai, bet derėtų svarstyti įvairias galimybes.

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Vakariečiams nerūpi kitų laisvė

Rašytojo A. Solženicino pareiškimai, persikeliant į Jungtines Amerikos Valstybes

Solženicinas paliko Europą ir persikėlė į Jungtines Amerikos Valstybes. Italų žurnalas "Žvilgsnis į pasaulį" atspausdino paskutinį pasikalbėjimą su Solženicinu, paliekančiu Europą. Paklaustas, kaip jam atrodys Sovietų Sąjunga po 10-20 metų, ir ar jis galvoja kada nors grįžti į Sov. Sąjungą, Solženicinas atsakė:

— Kai mano knygos bus galima spausdinti Maskvoje, tada aš būsiu tartum grįžęs atgal. Kai buvau ištremtas iš Rusijos, aš realiai galvojau apie galimą sovietinio režimo evoliuciją, bet praleidęs pustrečių metų Vakaruose, pastebėjau kokią krizę jūs išgyvenate. Pas mus Rusijoje vaikiškai tikima, kad Rusiją išgelbės Vakarai. Tuo tarpu jūs, vakariečiai, patys turite gelbėtis, o mes patys, ne revoliucija ir krauju, bet dvasine jėga priversime sugriūti dabartinį režimą. Kai atvykau į Vakarus, pastebėjau plačiai paplitusią apatiją, netikėjimą grėsme ir negalvojimą apie kitų laisvę. Pasaulinė situacija tiek yra pablogėjusi, kad sovietinio režimo evoliucija yra visiškai neįmanoma. Priešingai, viskas veda į evoliuciją, kuri yra labai nepalanki sovietų piliečiams, o drauge ir Vakarams.

Solženicinas, paklaustas, ar jis saugiai jaučiasi Vakaruose ir ar nėra pavojaus jo gyvybei, atsakė:

— Susirūpinimas savimi suponuoja baimę. Aš jau seniai esu pasiruošęs mirti; jau nuo pirmųjų sąmyšių koncentracijos kalėjimuose mes buvome pasiryžę sutikti mirtį. Neturėjau baimės nė tada, kai Vakaruose pasirodė mano "Gulago salynas" — aš tada buvau dar Sov. Sąjungoje, taigi jų rankose.

A. Solženicinas pareiškė niekad nebuvęs komunistu, t.y. kompartijos nariu, tačiau po to, kai perskaitęs Markso, Engelso ir Lenino raštus, pasidavęs "pagundai". Bet šiandien pritarti komunizmui būtų didžiausia klaida.

— Laikas praleistas kalėjime ir koncentracijos stovyklose mane įgalino aiškiai į viską pažvelgti. Tada lengvai nusikračiau, ir tai visam laikui, ankstesnių pažiūrų. Šiandien jaunimas nebepasiduoda propagandai. Didžiausio išorinio pasisekimo komunizmas turėjo 1930-40 m. Šiandien rusų jaunimas jaučia pasišlykštėjimą komunizmo dogmomis.

Paklaustas, kodėl esąs priešingas politiniam atolydžiui, Solzenicinas atsakė:

— Vakarams atolydis reiškia elgtis taip, kaip patinka priešingai pusei. Manoma, kad pas save galima išsaugoti laisvę ir visai nesvarbu, kad jos nėra Sov. Sąjungoje. Sovietų Sąjungoje nebuvo nė vienos atolydžio dienos. Ten ir toliau vyksta šaltojo karo būsena, kuri šiandien vadinama ideologinėmis lenktynėmis.

Solženicino manymu, Vakarai savo nuolaidomis tik padrąsina Sov. Sąjungą:

— Maskvoje dienos metu, viešai gatvėse suiminėjami žmonės, ir Vakaruose dėl to niekas neprotestuoja, niekas net akių nepakelia, kad pamatytų kas ten dedasi. Mums, rusams, tai yra rezultatas jūsų atolydžio.

Solženicinas pasisakė ir dėl koncentracijos stovyklų Sov. Sąjungoje:

— Ir šiandien egzistuoja koncentracijos stovyklos. Sacharovo apskaičiavimu, ten yra uždaryta apie pusantro milijono žmonių. Nėra įmanoma šio skaičiaus nei patikrinti, nei paneigti, tačiau viena yra tikra: ir šiandien Sov. Sąjungoje yra dar milžiniškos koncentracijos stovyklos.

J. V.

Nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų min. J. Urbšys (kairėje) ir Vokietijos užsienio reikalų min. J. von Ribbentropas pasirašo prievartinio Klaipėdos atidavimo sutartį.

LIETUVA DIDŽIŲJŲ DERYBOSE

STEPAS VARANKA

Naujoje John Toland knygoje "Adolf Hitler" (Doubleday & Company, Inc., Garden City, New York, 1976 m.) rašoma ir apie Lietuvą.

Pasak autoriaus, 1935 m. kovo 15 d. apie šimtas užsienio korespondentų buvo sukviesti į Reicho propagandos ministeriją. Niekas nežinojo kodėl jie buvo iškviesti. Salėje vyravo smalsumas. Po kiek laiko į salę įėjo pilnas didybės bei susirūpinimo Goebbelsas ir pranešė naują dekretą, skelbiantį naujokų ėmimą į kariuomenę bei padidinimą jos skaičiaus iki 300.000 vyrų.

Prancūzijos ambasadorius Francois-Poncet protestavo, sakydamas, kad tai yra Versalio sutarties nesilaikymas. Hitleris į tai atsakė, kad Prancūzija neturi ko bijoti. Jo pagrindinis priešas esą komunizmas, kurį jis išvadino visokiais žodžiais, tuo nuramindamas ambasadorių, kuris tikėjo, kad Hitleris nori sunaikinti tik Sovietų Sąjungą.

Prancūzija pareiškė mažareikšmį protestą Tautų Sąjungoje. Kovo 25 d. britų delegacija susitiko su Hitleriu gerai nusiteikusi. Paul Schmidt, Hitlerio vertėjas, pastebėjo, kad vado šypsena buvo draugiška, kai jis sveikino Sir John Simoną, Anthony Edeną ir ambasadorių Sir Eric Phipps. J. Simonas sakė, esą Anglijos vyriausybė ir žmonės nori taikos, pageidauja, kad ir Vokietija siektų to paties. Anglai nesą nusistatę prieš vokiečius. Hitleris atsakinėjo diplomatiškai, lyg sutikdamas ir sykiu grasindamas. Hitleris teisino visus savo veiksmus, liečiančius Versalio sutartį, ir pareiškė pastarosios nepasirašęs. Prie to dar pridėjo, esą būtų geriau miręs negu ją pasirašęs. Vokietija nesanti sulaužiusi jokių sutarčių. Išimtis buvusi, kai Prūsų armija padėjo Anglijai prie Waterloo, bet tada Wellingtonas neprotestavęs. Tuo pasakymu Hitleris Anglijai politiškai gerai įkando.

Rytiniame posėdyje Hitleris nustebino ne tik britus, bet ir savo vertėją savo šaltumu ir mandagumu, diskutuodamas su svečiais įvairias problemas. Tačiau po pietų, kai priėjo prie Rytų Europos ir kai iškilo Lietuvos reikalas, pasimetė. Gal pasitvirtino priežodis "pasiuto kaip vokietis po pietų". "Mes nieko bendro nenorime turėti su Lietuva", — sušuko susijaudinęs Hitleris.

Tuo metu Lietuvoje vyko Sasso-Neumanno (sasininkų) teismas. Hitlerio akys degė, lyg perkūnus mėtė, ir balsas perėjo į urzgimą. "Mes niekados, — suriko Hitleris, — nepadarysime jokios sutarties su valstybe, kuri mindžioja vokiečių mažumą Klaipėdoje . . ."

Po to Hitleris vėl normaliai vedė diskusijas ir reiškė priešingą nuomonę dėl galimo susitarimo tarp komunizmo ir nacionalsocializmo. Jokio bendradarbiavimo su komunizmu negali būti, — sakė Hitleris.

Tą vakarą, per banketą, Hitleris su Edenu kalbėjosi ir dalinosi savo karo metu patirtais nuotykiais. Abu pradėjo braižyti ant pietų sąrašo tuometinio fronto linijas. Pasirodo, Hitleris ir Edenas buvo prie Oise upės, vienas vienoje, kitas kitoje pusėje. Winston Churchillis taip pat netoli ten kovojo. Tą jų pasikalbėjimą nugirdo Prancūzijos ambasadorius Francois-Poncet ir paklausė Edeną, ar iš tikrųjų taip buvo. Kai gavo teigiamą atsakymą, tarė: menkas iš tavęs šaulys, kad nepataikei į jį . . .

Kai buvo diskutuojamas ginklavimosi klausimas, Hitleris staiga iš kažkur ištraukė telegramą ir pradėjo skaityti pakeltu tonu. Jo laikysena, išvaizda ir balsas visiškai pasikeitė. Telegramoje buvo rašoma: teisiamieji Lietuvoje vokiečiai buvo rasti kalti valstybės išdavimu. Ką darytų britai, klausė Hitleris, jeigu Versalio sutartis atplėštų dalį jos teritorijos ir duotų tokiam kraštui kaip Lietuva? Kas būtų, jeigu anglai būtų kankinami ir sodinami į kalėjimą tik už tai, kad jie elgiasi kaip anglai?

Po Lenkijos padalinimo 1939. IX. 17, kai Vokietijos užsienio ministeris Ribbentropas rugsėjo 27 d. buvo Maskvoje tartis dėl naujos sutarties, gavo iš Berlyno žinią, kad rusai paims Estiją ir Latviją. Ribbentropas jautė, kad Stalinas pasiūlys jam vilionę, už kurią reikės atsilyginti augšta kaina.

10 v.v. prasidėjus oficialiam posėdžiui Kremliuje, Stalinas pasiūlė Vokietijai dalį Lenkijos į rytus nuo Vyslos. Tai labai tirštai apgyventas žemės plotas. Jame buvo daug žydų. Tai tiko būsimiems Hitlerio planams. Už tai Stalinas norėjo gauti trečiąją Baltijos valstybę — Lietuvą.

Po trijų valandų derybų Ribbentropas pasiuntė Hitleriui Stalino pasiūlymą. Hitleris įgaliojo savo ministerį pasirašyti sutartį ir "padovanoti" Stalinui Lietuvą. Tai buvo augšta kaina. Hitleris tikėjosi, kad tą "dovaną" vėliau jėga atsiims.

Kai rugsėjo 29 d., 5 v.r., Molotovas ir Ribbentropas pasirašinėjo sutartį, Stalinas pasilenkęs žiūrėjo ir šypsojosi. Ribbentropas pareiškė, esą rusai ir vokiečiai niekad neturėtų kariauti. Jam tai pasakius, užviešpatavo nemaloni tyla.

Oficialiai atrodė, kad tarp dviejų nenatūralių sąjungininkų santykiai vystėsi sklandžiai, be užkulisių. Kai jau buvo baigtas ruošti planas "Barbarossa" 1941. I. 10 (tai kodas pradėti karą prieš Sovietų Sąjungą, S.V.), Hitleris paskelbė pasirašytas sutartis. Prie tų sutarčių buvo sudarytas slaptas protokolas, kuriame Vokietija atsisakė savo ankstyvesnio reikalavimo į dalį Lietuvos teritorijos už 7.500.000 auksinių dolerių.

* * *

Prie to galima pridurti, kad Lietuva yra viena iš Europos valstybių, kuri nuo amžių neturėjo ramybės. Didieji kaimynai ją puldinėjo, naikino, skriaudė, pardavinėjo, dalino, vieni kitiems dovanojo — kišosi į vidaus reikalus. Pagaliau carinė Rusija, Austrija ir Prūsija 1772, 1783 ir 1795 m. pasidalino Lietuvos - Lenkijos valstybes. Lietuvą pasiėmė Rusija ilgon vergijon.

Per kiekvieną karą Europoje Lietuvai visada tenka sunkiai nukentėti. Tragiškai šiandieną atrodo, kai mažos Afrikos tautelės ar gentys gauna nepriklausomų valstybių teises, o senos kultūringos Europos tautos atiduodamos vergijon. Nors yra paskelbti Atlanto Chartos dėsniai, tačiau didžiosios demokratijos tyli ir nekreipia dėmesio į mažųjų Europos valstybių norus būti nepriklausomom.

Toronto atžalyniečių atstovai su kitų tautinių grupių atstovais folkloriniame festivalyje Thunder Bay, Ont Nuotr. S. Leparskienės

Taip atsilygino gelbėtojui

Rašytojas ir diplomatas Jurgis Savickis, II D. karo metu gyvenęs Prancūzijoje, kelis mėnesius slėpė nuo vokiečių kaunietį Fainą. Apie tai labai vaizdingai yra aprašęs poetas bei rašytojas J. Aistis knygoje "Apie laiką ir žmones" ("Terra", Čikaga). Čia pateikiame aprašymo ištrauką. RED.

Taip, Savickis mėgo žmones, mėgo svečius. Ir juos iš paskutiniųjų vaišino. Man pačiam tris kartus teko ilgėliau pas jį pasiviešėti, ir kiekvieną kartą jis mane gana nenoromis išleisdavo. Ir štai už visa tai aš dabar visas jo namų paslaptis plepu, ant kraigo pasilipęs. Jis visokių pas save priimdavo, ir vieną tikrai už mane piktesnį.

Jau 45 metų pradžioje Nicoje, Masenos aikštėje, mudu laukėme autobuso. Staiga jis man tylom sako: "Įsižiūrėk gerai šį ateinantį karininką". Pats gi pasitraukė prie lango ir labai uoliai studijavo autobusų tvarkaraštį. Peržvelgiau tą karininką nuo galvos iki kojų: kapitonas, rezistentas (su užsiūtu ant rankovės Lotaringijos kryžiumi); šiaip: daugiau nei pusamžis, ne laibas, vidutinio ūgio, veidas galėjo būti prancūzo, bet ne eisena. Kai tas karininkas nuėjo keliolika žingsnių, jis priėjo prie manęs ir paklausė, ar man nesąs matytas to karininko veidas, bet aš pasukinėjau galvą į šalis. Jis tada pradėjo pasakoti: "Galėjai jo ir nematyt, bet tai senas kaunietis, popierio pirklys — Fainas. Kai Musolini krito ir vokiečiai šį pakraštį okupavo, vieną vakarą jis atbėgo pas mane ir prašėsi maldavo, kad aš jį slapstyčiau. Man jį slėpti buvo sunku ir pavojinga: darže dirbo du italu ir šiaip beveik kasdien tai vienas, tai kitas pašalietis daržovių ar ko kito užsukdavo. Bet aš negalėjau atsakyti, ypač kad kaunietis. Išslapsčiau ir išmaitinau jį, iki alijantai atėjo. Tada jis, nei dėkui, nei išgrauš nepasakęs, dingo. Po kelių dienų grįžo, bet jau uniformuotas, kaip šiandien, ir pradėjo mane gana įžūliai plūsti ir prikaišioti, kad aš jam lovos baltinių beveik nekeičiau, kad nemaitinau tuo, ką pats valgiau. Aš jam aiškinau, kad aš ir pats netaip dažnai lovos baltinius keičiau, nes muilo nebuvo, kad aš ir pats negeriau valgiau, ir norėjau viską juokais nuleisti, bet jis man į akis arogantiškai pasakė, kad aš išsisukinėju ir meluoju. Išsiskyrėme nekaip, bet pamaniau: aš jį priglaudžiau, maitinau ir nieko už tai nepaėmiau, o jis už tai išsiplūdo ir tuo viskas baigsis. Bet ne. Jis mane rezistentams įskundė kaip vokietininką. Mane areštavo ir laikė, kol įrodžiau, kad aš negalėjau būti pronacis. Aš labai gerai suprantu, kad per tuos kelis mėnesius jam galėjau įsipykti, bet tik vieno dar ir dabar negaliu suprasti, kaip jis per tas tris dienas suskubo pasidaryti rezistentu, pasiekti kapitono laipsnį ir tvirtai įsikurti intendantūroje..." Man buvo nuostabu, kad atrodė, jog Savickis daugiau stebėjosi to kauniečio gabumais, negu piktinosi jam padarytomis šunybėmis.

Gali būti, kad mano mielas Jurgis Savickis stebėsis, kam aš visa tai rašau ir dar tokiu būdu, kad net virtuvės neaplenkiu. Rašau apie laiką ir žmones: ne visą laiką ir ne visus žmones, bet tik tuos, kuriuos sutikau ir pamėgau, tik tuos, kuriuos gerbiau ir mylėjau. Tebūnie kaip lenkai sako: kas ką myli, tas tą ir pešioja. O galop, taip yra paprasta ir kasdieniška piktu už gera atsimokėti, kad aš, šiuos žodžius rašydamas, visai nenorėjau laužyti tos taisyklės ir daryti išimties.

Gal ir jis pats kaltas, kad parašė taip puikią knygą — Raudoni batukai — kurią skaitydamas prisiminiau autorių, kuriam už visas čia suminėtas vaišes nei margu laiškeliu gero žodžio per tiek metų nepasakiau.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MEDŽIO DROŽĖJAI

Tradicinė amatų diena šiemet sukvietė gausų medžio drožėjų būrį į Plungės Babrungo pakrantės pievą ir apie 20.000 žiūrovų iš visos Lietuvos bei kaimyninių respublikų. Garbės sostan buvo pasodintas meistrų meistras Ipolitas Užkurnys, pasižymėję drožėjas. Krivūlių susilaukė ir kitų liaudies meno šakų vyriausieji meistrai: audėjų audėja Elena Beinorienė iš Klaipėdos, mezgėjų mezgėja Julija Januškienė iš Vilniaus, verpėjų verpėja Birutė Puškorienė iš Kretingos. Ąžuntojoje amatų dienoje varžėsi 70 liaudies meistrų — krepšių pynėjų, klumpdirbių, šaukštų, rankšluostinių drožėjų, kaukių gamintojų, humoristinių suvenyrų kūrėjų. Varžybos buvo pradėtos komandinėmis medkirčių lenktynėmis, kuriose reikėjo supjaustyti rąstus, suskaldyti pliauskas. Laimėtojų laukė premijos, plojimai ir linksma muzika. Pirmą kartą į drožybos varžybas įsijungė ir vaikai — ketvirtosios vidurinės mokyklos žemesniųjų klasių moksleiviai. Šioje drožėjų šventėje buvo sunaudoti net 32 kubiniai metrai medžio. Daugelis dalyvių turėjo progą įsigyti klumpes.

TARESI TEATRALAI

Visuotiniame Lietuvos Teatro Draugijos tarybos posėdyje Vilniuje įvyko pokalbis tema "Teatras ir visuomenė". Pranešimą padarė šios draugijos prezidiumo pirm. sol. V. Noreika, konstatuodamas padidėjusį žmonių domėjimąsi scena. Pastaruoju penkmetyje žiūrovų skaičius pakilo 370.000, nors spektaklių suvaidinta tik šiek tiek daugiau. V. Noreika taipgi džiaugėsi Vilniaus dramos teatro gastrolėmis Maskvoje, Panevėžio dramos teatro — Leningrade. Pasitarime buvo paliestas teatrinės reklamos pagerinimo klausimas, sociologinis žiūrovų tyrimas. Jaunųjų aktorių ugdymą teks įgyvendinti pagal sovietų kompartijos centro komiteto nutarimą "Dėl darbo su kūrybiniu jaunimu".

ŽIEMOS STADIJONAS

Spalio 22 d. Vilniuje buvo atidarytas žiemos stadijonas — dengta 126 metrų ilgio patalpa su bėgimo takais, šuolių bei metymų skyriais, mankštos sale ir šaudykla. Gretimame penkių augštų pastate įsikūrė treneriai ir mokslinis sporto metodikos kabinetas. Ateityje šis žiemos stadijonas bus papildytas sporto salėmis. Atidarymo iškilmėje dalyvavo septyni išsirikiavę olimpinių Montrealio žaidynių medalių laimėtojai, o prožektoriai apšvietė emblemas tų olimpiadų, iš kurių lietuviai sportininkai grįžo su laimėjimais. Padėkos žodį statybininkams tarė kūno kultūros ir sporto komiteto pirm. A. Balčiūnas, o jų vardu simbolinį raktą jam įteikė "Vilniaus statybos" tresto valdytojo pavaduotojas A. Dominas. Įsipareigojimus Maskvai bei sovietiniam sportui priminė palubėje pakabintas šūkis: "Įvykdysime TS KP XXV suvažiavimo nutarimus!" Atidaromosiose varžybose geriausiai pasirodė rutulio stūmėjai: kaunietis R. Plungė jį nustūmė 20 m 8 cm, vilnietė R. Makauskaitė — 17 m 96 cm.

360 GYVYBĖS AUKŲ

"Tiesos" korespondentas Antanas Stanevičius spalio 13 d. paskelbė pasikalbėjimą su Lietuvos skęstančiųjų gelbėjimo draugijos centro komiteto pirm. Vytautu Bražiuliu. Šiemet ligi tos datos Lietuvoje nuskendo 360 žmonių. V. Bražiulis atskleidžia draugijos pastangas skenduolių skaičiui sumažinti. Draugija turi beveik 300.000 narių, kasmet paruošia apie 4.000 gelbėtojų, išmoko plaukti apie 40.000. Šiemet švenčių dienomis prie vandens veikė apie 300 gelbėjimo postų, o paplūdimių buvo apie 700. Gelbėtojų ypač trūksta kaimo vietovėse. Didelį pavojų sudaro neaptvertos kūdros, neuždengti šuliniai. Tokiuose vandens telkiniuose kasmet žūsta apie 100 žmonių. Anykščių rajone buvo rasti net 1.608 neuždengti šuliniai, Rokiškio rajone — 300. Daug tokių šulinių ir neaptvertų duobių bei kūdrų yra Kaišiadorių, Klaipėdos, Mažeikių, Pakruojo, Radviliškio, Širvintų rajonuose.

TRŪKSTA KIAULIENOS

"Tiesa" lapkričio 4 d. paskelbė savo atstovo pasikalbėjimą su prekybos "ministeriu" Pranu Mickūnu apie pirkėjų aptarnavimo gerinimą. Pasidžiaugęs padidėjusiu kaikurių šiemetinių maisto gaminių pardavimu, P. Mickūans atskleidė kiaulienos trūkumą bei jo priežastis: "Dėl pernykščio blogo oro praėjusią žiemą pašarų atsargos respublikoje buvo 22% mažesnės, negu metais anksčiau. Net 34% mažiau žemdirbiai turėjo koncentruotų pašarų. Todėl teko sumažinti kiaulių skaičių. 1976 metų sausio 1 dieną visuomeniniame ūkyje kiaulių turėta 8% mažiau, negu prieš metus. Šių metų pavasarį, išsekus pašarų ištekliams, kiaulių skaičius dar sumažėjo. Mažiau kiaulių parduoda valstybei ir kaimo gyventojai iš savo asmeninio ūkio. Todėl ir kiaulienos buvo pagaminta gerokai mažiau. Kaip painformavo mėsos pramonės darbuotojai, šiemet kiaulienos pagaminta 19% mažiau, negu pernai. Reikia dar atsiminti, kad didesnė jos dalis sunaudojama virtų dešrų gamybai. Gyvulių ir paukščių, kaip jau buvo rašoma spaudoje, šiemet realizuota daugiau. Bet padidėjo realizuotų galvijų lyginamasis svoris. O, kaip žinia, skerdienos išeiga iš galvijų gerokai mažesnė, negu iš kiaulių. Tai irgi tam tikru mastu neigiamai atsiliepė į prekinius mėsos išteklius..." Taigi, trūksta ne tik kiaulienos, bet ir jautienos. P. Mickūnas "Tiesos" skaitytojus guodžia šiemetiniais pašarais, kurių sutelkta 45% daugiau nei pernai. Koncentruotų pašarų atsargos ateityje vėl leis padidinti kiaulių skaičių, parduodamos kiaulienos kiekį.

PENSIJOS IR PAŠALPOS

"Tiesos" bendradarbė Zonė Šiulienė spalio 4 d. laidoje paskelbė rašinį apie senelių bei invalidų namus Antaviliuose prie Vilniaus. Tokių namų, turinčių vietos 8.200 žmonių, dabar Lietuvoje iš viso yra 32. Z. Šiulienė taipgi paliečia ir pensininkus. Esą, nepriklausomoj Lietuvoj pensininkų buvo tik 6.246 — daugiausia valdžios tarnautojai ir kariškiai, o dabar pensijas gauna 625.000 Lietuvos gyventojų. Per devintąjį penkmetį vien tik pensijoms ir pašalpoms buvo išmokėta 887.000.000 rublių. Kyla klausimas — ko verti tokie skaičiai? Bandykime padalinti 887 milijonus rublių iš 625.000 pensininkų, į pašalpas numodami ranka. Tokiu atveju kiekvienam pensininkui per penkerius metus teko beveik 1.420 rublių, per metus — 264 rubliai, per mėnesį — maždaug po 23 rublius ir 66 kapeikas. Ar su tokiai pensija įmanoma pragyventi? Z. Šiulienės kalba apie šiltą ir ramų žmogaus gyvenimo rudenį yra naivi ir juokinga. Šiltas dienas turi tik personalines pensijas gaunantys asmenys, kuriems jas paskiria kompartija.

MOKSLEIVIŲ PARODA

Vilniaus statybos technikume buvo surengta Lietuvos specialiųjų vidurinių mokyklų auklėtinių techninės ir dailės darbų paroda, turėjusi apie 150 rodinių — įvairių elektros bei radijo prietaisių, metalo apdirbimo staklių, keltų modelių, kaltos geležies, juvelyrinių dirbinių, tapybos kūrinių, keramikos ir žaislų. Kauno technologijos technikumas parodai atvežė pilną svetainės komplektą "Pinavija".

V. Kst.

DETROIT, MICHIGAN

ALANTO PASKAITA, DAMUŠIO PRANEŠIMAS. Windsoro - Detroito LF Bičiuliai buvo susirinkę dail. Stasės ir Stepo Smalinskų sodyboje, Southfield Mich., išklausyti rašytojo Vyt. Alanto paskaitos, kurią jis skaitė žurnalistų susitikime Čikagoje, ir dr. Adolfo Damušio pranešimo iš amerikiečių katalikų aktyvistų suvažiavimo Detroite.

V. Alanto paskaitos pagrindinės mintys jau buvo išspausdintos "Dirvoje", tačiau, pačiam autoriui skaitant, susidarė gyvas ryšys su klausytojais. Ypač gyvas nuomonių pasikeitimas vyko mūsų tautinės vienybės ir bendravimo formų su kraštu problematika.

Dr. A. Damušis papasakojo, kaip jis ir Lilė Gražulienė talkino kun. K. Pugevičiui amerikinės katalikų akcijos suvažiavime. Jame dalyvavo 100 vyskupų, daug kunigų, vienuolių ir pasauliečių. Atrodo, tame suvažiavime labai stiprų balsą turėjo katalikų radikalai ir liberalai. Visdėlto mūsiškiams atskirose sekcijose pavyko į rezoliucijas įvesti gana palankias mintis pavergtų tautų ir persekiojamos K. Bendrijos klausimu. Šios konferencijos nutarimai bus pateikti amerikiečių vyskupų konferencijai 1977 m. pavasarį.

LF Bičiulių susirinkimui pirmininkavo Vyt. Petrulis. Pokalbio dalyviai tęsė diskusijas prie sodybos šeimininkų paruoštų vaišių stalų.

Al. G.

Melburno Dainos Sambūris, minintis 20 metų sukaktį **Nuotr. N. Butkūno**

Veterinarijos Gydytojų Draugija Čikagoje surengė Kauno Veterinarijos Akademijos 40 metų sukakties minėjimą. Meninę dalį atliko sol. St. Baras, buvęs tos akademijos studentas, akompanuojamas A. Vasaičio. Nuotraukoje iš kairės: agr. A. Ruibys, I. Kriaučeliūnienė, A. Luneckas, p. Luneckienė, agr. A. Smilga, prof. B. Vitkus, dr. Ruibienė, T. Blinstrubas, kun. dr. J. Prunskis Nuotr. A. Šeštoko

KLB Hamiltono apylinkės valdyba rengia tradicinį

Naujų metų SUTIKIMA

• Šilta ir šalta vakarienė
• J. Vaičiaus orkestras
• Staigmenos

Įėjimas suaugusiems — $17.50, studentams ir pensininkams — $14. Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų arba pas iždininką J. Bajoraitį, 86 Melrose Ave. So. Tel. 549-3483

• Pradžia — 8 v.v.

Rengėjai

gruodžio 31, penktadienį, Hamiltono Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.

HAMILTON, ONT

ŠĮ SEŠTADIENĮ, lapkričio 27, visi kviečiami dalyvauti Klevelando ramovėnų vyrų choro koncerte Jaunimo Centre. Bus paminėta ir Lietuvos kariuomenės šventė. Po koncerto, grojant geram orkestrui, smagūs šokiai. Dalyviai pirmą kartą Hamiltone išgirs chorą, kuris atsiveža labai gražią ir įdomią koncerto programą. Parengimo pelnas skiriamas "Aido" kelionei į P. Ameriką.

"AIDAS" 1976-77 m. išrinko naują choro valdybą: B. Beržaitytė — pirmininkė, D. Lukavičiūtė — jos pavaduotoja, valdyobs narės — G. Vitkevičiūtė, R. Kvedaraitė ir E. Norkutė. Naujai valdybai linkime sėkmės. Ypač šiais metais šioji valdyba turės daug darbo ir rūpesčio prieš kelionę į P. Ameriką.

"Aidas" vis gauna aukų kelionei į P. Ameriką. $50 atsiuntė J. Saslavičius, Longlac, Ont., $10 — E. Abelkienė, Putnam, Ct., J. Tamošauskas, Worcester, Mass., $5 — J. Germanavičius, J. Savickas, Worcester, Mass. "Aidas" visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja ir laukia jų daugiau. Norį paremti "Aido" kelionę į P. Ameriką prašomi siųsti aukas šiuo adresu: "Aidas", 121 Rothsay Ave., Hamilton, Ont. L8M 3G3, Canada. **J. P.**

DVEJŲ METŲ SUKAKTIS sueina š.m. gruodžio mėn., kai mirė taurus Vilniaus krašto lietuvis, didelis skautų veikėjas a.a. Alfonsas Paukštis. Už velionį lapkričio 27 d., 9 v.r., AV parapijos šventovėje bus atlaikytos šv. Mišios ir po jų Šv. Jono lietuvių kapinėse pašventintas paminklas. Kadangi velionis 1920-22 m. kovojo kaip partizanas prieš lenkus Vilniaus krašte, o išeivijoje dirbo su skautais, malonu būtų matyti šventovėje ir kapinėse mūsų kariusveteranus, šaulius, skautus, vilniečius bei plačią Hamiltono ir apylinkės lietuvių visuomenę.

TAUTOS FONDO valdyba priima Kristaus gimimo ir N. Metų proga sveikinimus iki š.m. gruodžio 5 d. Pasveikinkime gimines ir pažįstamus auka mūsų laisvės kovai. Visų pavardės bus paskelbtos lietuviškoj spaudoj. Skambinkite pirm. A. Patamsiui tel. 664-5804.

NEUŽMIRŠKIME KLB SOLIDARUMO ĮNAŠO už 1976-77 m. Įduoti galima išd. J. Bajoraičiui po Mišių parapijos salėje, perkant bilietus į N. Metų sutikimą. Malonu būtų, kad vietoje pigių, reklaminių blizgučių mes pasinaudotume pensininkų vedamu spaudos kiosku ir nupirktume lietuvišką knygą bei užprenumeruotume švenčių proga lietuvišką laikraštį savo giminėms bei draugams.

LIETUVOOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atgavimo minėjime vasario 13 d. paskaitą skaitys PLJS-gos pirm. Gabija Juozapavičiūtė, o meninę programos dalį atliks "Gyvataras", "Aidas", sol. V. Verikaitis, sol. R. Strimaitis, muz. J. Govėdas. Laukiamas sutikimas dar dviejų menininkų.

A.A. ONA STONKUVIENĖ mirė lapkričio 7 d. Hamiltono Henderson ligoninėje. Velionė, būdama visuomenininko Juozo Stonkaus žmona, niekuomet neatsisakydavo padėti įvairiuose lietuviškuose darbuose, tad ir hamiltoniečiai paskutinį kartą šioje žemiškoje kelionėje pagerbė ją gausiai atsilankydami laidotuvių namuose ir pamaldose Aušros Vartų šventovėje. Ilga vilkstinė automobilių palydėjo velionę į Šv. Jono lietuvių kapines, kur giminių vardu žodį tarė Jonas Stonkus, hamiltoniečių — K. Mileris. Mūsų užuojauta vyrui Juozui, motinai Veronikai Kesiūnienei ir broliui Antanui.

JAU BAIGIAMA sudaryti Vasario 16 minėjimo programa. Pagrindinę paskaitą skaitys PLJ S-gos pirm. Gabija Juozapavičiūtė, o meninę dalį atliks "Gyvataras", "Aukuras", sol. V. Verikaitis, R. Strimaitis, akomp. J. Govėdui. Dar laukiamas dviejų menininkų atsakymas. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas bus vasario 13 d.

N. METŲ SUTIKIMUI bilietai platinami sekmadieniais po Mišių parapijos salėje. Gyvenantieji už Hamiltono ribų bilietus gali užsisakyti pas J. Bajoraitį (86 Melrose Ave. So., Hamilton), tel. 549-3483.

"GYVATARO" IŠVYKAI į Australiją KLB Hamiltono apyl. valdyba paskyrė $300. **K. B.**

KLB ŠALPOS FONDO Hamiltono skyriaus vajaus užbaigimo balius ir abiturientų pagerbimas praėjo su dideliu pasisekimu. Vakaro programa prasidėjo abiturientų supažindinimu. Juos iškvietus į sceną, sveikinimo žodį tarė, negalint dalyvauti parapijos klebonui mons. dr. J. Tadarauskui, kun. L. Januška ir Hamiltono apylinkės pirm. K. Deksnys. Visiems abiturientams įteikta po knygą "Lithuanians in Canada". Koncertinę programos dalį atliko solistai V. Verikaitis ir R. Strimaitis ir choras "Aidas". Chorui ir solistams akompanavo muz. J. Govėdas. Rengėjai dėkingi visiems to vakaro talkininkams; ypač nuoširdi padėka šeimininkei A. Deksienei ir jos padėjėjoms — P. Krivinskienei, V. Stabingienei ir J. Gedrimienei. Šalpos Fondo komitetas yra dėkingas kredito kooperatyvui "Talka" už $50 auką knygoms įsigyti ir visiems atsilankiusiems į šį parengimą, kurio gautas pelnas eis šalpos reikalams.

CHORAS "AIDAS" su dideliu pasisekimu š.m. spalio 30 d. koncertavo Worcesteryje. Vakaro dalyviai buvo sužavėti "Aidu" ir solistais V. Verikaičiu ir R. Strimaičiu. Sekmadienį, spalio 31, "Aidas" giedojo Šv. Kazimiero šventovėje 10 v. pamaldose. Vietos klebonas labai gražiai atsiliepė apie jaunų lietuvaičių giedojimą ir kvietė niekada nepamiršti lietuviškos dainos bei giesmės. "Aidas" ir jo vadovybė grįžo patenkinti kelione ir parsivežė gražiausius prisiminimus apie ten gyvenančius lietuvius. "Aidas" reiškia gilią padėką Maironio Parko valdybai ir jos pirm. K. Adomavičiui už tokį gražų ir šiltą priėmimą. **J. P.**

Delhi - Tillsonburg, Ontario

PAULIUS · DARIUS VYTAS baigė gė Tillsonburg Glendale gimnaziją su labai gerais pažymiais. Iš švietimo ministerijos gavo "Ontario Scholar" pažymėjimą ir $100 dovaną. Taip pat jam buvo įteikta "The Hoover Chemical Scholarship" $100 už matematiką. Londono ir Hamiltono universitetai jam pasiūlė stipendijas pirmų metų kursui. Jų teko jam atsisakyti, nes pasirinko Toronto universitetą, kuriame šiuo metu studijuoja inžineriją.

RASA RATAVIČIŪTĖ sėkmingai baigė Tillsonburgo gimnaziją ir išvyko studijuoti geografijos į Guelph universitetą. Rasa moko mažuosius palangiečius tautinių šokių, kurie pasirodė Kariuomenės šventėje Delhi. Ji ir Paulius Vytas pasavaičiui vargonuodavo pamaldoms Šv. Kazimiero šventovėje Delhi.

METINĖ ŠVENTĖ. Gruodžio 5, sekmadienį, tuoj po pamaldų, Šv. Kazimiero šventovės salėje KLKM Dr-jos skyrius ruošia savo metinę šventę. Šia proga sutiko atvažiuoti A Abromaitienė iš Toronto ir paaiškinti apie gėlių ir lapų karpinių meną. Ji atsiveš savo paveikslus ir atvirukus. Kartu sutiko atvažiuoti V. Matulaitis ir parodyti jo paties paruoštą spalvotą filmą "Laisvoje Tėvynėje" ir skaidres iš eucharistinio kongreso Filadelfijoje.

Dr-jos valdyba tam sekmadieniui užprašė šv. Mišias. Po pamaldų salėje visų lauks šilti pietūs. Visi apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atvykti į šią šventę.

A.A. LEONAS GUDŽIAUSKAS, 73 m. amžiaus, palaidotas Tillsonburgo kapinėse lapkričio 5 d. Velionis gimė Lietuvoje. Į Kanadą atvažiavo 1928 m. Ilgą laiką gyveno Toronte. Prieš keletą metų atsikėlė su žmona į Tillsonburgą. Mirė Tillsonburgo ligoninėje. Liko nuliūdę: žmona Elena, duktė Silvija Robbins su

(Nukelta į 5-tą psl.)

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai Skanėstai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125 "TALKA"

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

TRADICINIAME TAUTYBIŲ FESTIVALYJE Čikagoje, Navy Pier patalpose, spalio 30-31 d.d. dalyvavo 53 tautinės grupės. Jų visų vėliavos, jų tarpe ir Lietuvos trispalvė, puošė pirmąją salę. Lietuviai festivalyje turėjo keturis paviljonus — LB Vidurio Vakarų apygardos, St. Balzeko lietuvių kultūros muzėjaus, Aušros Vartų tunto skaučių ir A. Mackevičiaus kepyklos Brightone. LB paviljone lankytojų laukė įvairūs gintaro dirbiniai, gintariniai papuošalai, staltiesės, juostos, medžio drožiniai, lėlės tautiniais drabužiais, Lietuvos vaizdai. Paaiškinimus teikė pirm. K. Laukaitis, J. Laukaitienė ir Š. Gotceitas, dalindami lapelius, nušviečiančius dabartines Lietuvos problemas. Lietuvių kultūros muzėjaus paviljone buvo sutelkti istoriniai dokumentai, paveikslai, senovės karių šarvai, kalėdinių eglučių šiaudinukai. Aušros Vartų tunto skautės festivalin įsijungė su gintaro dirbiniais, medžio drožiniais, įvairiais fankdarbiais, papuošalais, dekoratyvinių gėlių vazonėliais. Paviljonui vadovavo v. s. D. Kaunienė su talkininkėmis. A. Mackevičiaus kepyklos paviljone įvairius lietuviškus kepinius pardavinėjo Montessori draugijos narės. Šiame paviljone apsilankiusiam Čikagos burmistrui R. Daley ir J. Thompsonui kepyklos savininkas A. Mackevičius įteikė po kepalą lietuviškos duonos. Tų kepalų ilgis — penkios pėdos. Burmistras R. Daley buvo nustebintas tokia netikėta ir neįprasta dovana. Jis taipgi žavėjosi ir kitais lietuviškais kepiniais.

ŽURNALO "LIETUVIŲ DIENOS" 25 metų sukaktis paminėta spalio 17 d. Los Angeles "Ambassador" viešbučio salėje iškilmingais pietumis. Įvadinį žodį tarė leidėjas A. Skirius, programai vadovavo inž. V. Čekanauskas, vaišių stalus palaimino prel. J. Kučingis. "L. Dienų" istoriją apžvelgė I. Medziukas, suminėdamas J. Viteną, B. Bražinį, D. Mackialienę bei kitus buvusius redaktorius ir talkininkus. B. Brazdžionis, žurnalą redagavęs 17 metų, kalbėjo apie spaudos misiją laisvėje, papasakojo nuotykių, susietų su darbu redakcijoje, apibūdino pagrindinius bendradarbius. Sveikino buvusios redaktorės A. Rūta - Arbienė, D. Mackialienė, prel. J. Kučingis, architektas D. Arbas, skaitytojų vardu — V. Kazlauskas ir vietinių organizacijų pirmininkai. Programą atliko pianistė R. Apeikytė ir sol. J. Čekanauskienė. Leidėjui A. Skiriui, neseniai atšventusiam 65 metų amžiaus sukaktį, visi dalyviai sugiedojo lietuvišką Br. Budriūno "Ilgiausių metų" versiją "Valio, valio!"

KUN. BRONIUS KRIŠTANAVIČIUS, SJ, gimęs 1910 m. sausio 28 d. Truskavoje, atšventė auksinę vienuoliško gyvenimo sukaktį. Jis yra dirbęs pedagoginį darbą Kauno jėzuitų berniukų gimnazijoje, redagavęs "Žvaigždutę", steigęs Eucharistijos karių būrelius, organizavęs moksleivių paramą neturtingiems kauniečiams. Teologijos mokslus baigė užsienyje II D. karo metais. Socialinių mokslų doktoratą gavo Romoje. Keletą metų pokaryje dirbo popiežiškos pagalbos direktorium, rūpindamasis viešo maitinimo punktais, našlaitynais, prieglaudomis, vaikų vasaros stovyklomis, karo pabėgėliais. Atvykęs 1952 m. Čikagon, buvo paskirtas lietuvių jėzuitų provincijolu laisvajame pasaulyje. Čia jam teko rūpintis Čikagos Jaunimo Centro ir vienuolyno statyba, lietuvių jėzuitų įsikūrimu kitų valstybių lietuviškose kolonijose. Dėl susilpnėjusios sveikatos sukaktuvininkas dabar yra pasitraukęs iš aktyvios vekilos — nuo pavasario iki rudens šeimininkauja Colomos vasarvietėje, Mich., bendradarbiauja jėzuitų spaudoje. Jis taip pat renka medžiagą Lietuvos jėzuitų istorijai ir rašo atsiminimus.

OHIO GUBERNATORIUS J. RHODER pakvietė prof. dr. Vytautą Bieliauską į šios valstijos psichinių ligų patarėjų komisiją, kuri rūpinasi ligonių priežiūra psichiatrinėse ligoninėse, įvertina naujus gydymo metodus ir sprendžia skundus.

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDAS, įregistruotas Niujorko valstijoj praėjusią vasarą, pirmąjį savo narių susirinkimą turėjo spalio 30 d. Brooklyne, Kultūros Židinio salėje. LK Fondo statutas teisėtu nariu laiko kiekvieną lietuvį, kuris yra paaukojęs ar paaukos nemažiau kaip $100 Kultūros Židiniui. Sumokėjęs nario mokestį, toks asmuo tampa korporacijos nariu su balsavimo teise sprendimuose. Visuotinis LKF narių susirinkimas metiniu korporacijos nario mokesčiu pasirinko $10. Korporacijos direktorių tarybon pagal balsų daugumą išrinkti: dr. V. Vygantas, kun. P. Baltakis, OFM, A. Vakselis, L. Milukienė, V. Alksninis, V. Sidas ir A. Balsys; narystės komitetan — I. Alksnienė, K. Jankūnas, J. Klivečka, A. Razgaitis ir L. Vainienė. LK Fondas, sudaręs teisinę sutartį su lietuviais pranciškonais, perims Kultūros Židinio administravimą, finansavimą, priežiūrą bei išlaikymą. Ši sutartis betgi liečia tik viešąją Kultūros Židinio dalį — viršutinę salę bei apatines patalpas. Pranciškonų valda lieka "Darbininko" redakcija ir spaustuvė, vienuolynas bei kiti pastatai. Pranciškonai taipgi lieka ir oficialiais viso Kultūros Židinio pastatų savininkais, administraciniais patarėjais. Pilnu viešosios Kultūros Židinio dalies valdytoju LK Fondas taps tik tada, jeigu kada nors lietuviai pranciškonai išsikels iš Niujorko.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS Buenos Aires mieste savo auksinės sukakties minėjimą pradėjo spalio 3 d. Aušros Vartų parapijos klebono kun. J. Petraičio, MIC, atnašautomis Mišiomis ir šiai progai skirtu pamokslu Villa Lugano Kristaus šventovėje. Giedojo Adrogue ir Temperley "Aušros" choras, vadovaujamas muz. I. Valantinavičiaus. Pamokslo metu kun. J. Petraitis, MIC, perskaitė mirusių AL Centro narių sąrašą, turintį 120 pavardžių. Po pamaldų visi dalyviai buvo pakviesti į vaišes AL Centro rūmuose. Oficialioji penkiasdešimtmečio minėjimo dalis įvyko spalio 9 d. AL Centro rūmuose, kuriem yra suteiktas dr. J. Basanavičiaus vardas. Atremontuotą ir gražiai papuoštą salę pašventino kun. J. Petraitis, MIC, AL Centro kūrimosi bei veiklos apžvalgą padarė vicepirm. Eugenija Rudytė. Ąžuolo lapais apipinta scena turėjo įrašą: "50 — Argentinos Lietuvių Centro auksinis jubilėjus". Programą tautiniais šokiais pradėjo Berisso nemuniečių ansamblis. Raštu gautus sveikinimus skaitė V. Malėlaitė ir A. Račkauskas. Gyvu žodžiu AL Centrą sveikino: Berisso "Nemuno" draugijos vardu — Pr. Dulkė, Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. N. Burbaitė, "Laiko" red. O. Kairelienė, "Argentinos Lietuvių Balso" leidėjas Pr. Ožinskas, Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Petraitis, MIC, Susivienijimo Lietuvių Argentinoje pirm. J. Deveikis ir keli kitų organizacijų atstovai. Sveikintojų eilėse taipgi buvo ir latvių bendruomenės pirm. J. Krailis. AL Centro mažųjų ansamblis, paruoštas N. Zavickaitės, padainavo sveikinimo dainą. Antrąją programos dalį atliko jaunoji sol. Adriana Jocytė iš Berisso, ALC mergaičių ansamblis su vadove A. Čikštaite ir tautinių šokių grupė. Padėkos žodį sveikintojams, programos atlikėjams ir šios retos iškilmės dalyviams tarė AL Centro pirm. J. Mičiūdas. Scenon buvo pakviesti AL Centro steigėjai, valdybos nariai, programoje dalyvavę ansambliai. Bendromis jėgomis jie užpūtė 50 uždegtų žvakių, kuriomis buvo papuoštas B. Daratėnienės ir J. Norušytės-Klement iškeptas sukaktuvinis pyragas. Penkiasdešimtmečio iškilmė užbaigta vaišėmis.

Australija

DEVINTŲJŲ AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENŲ rengėjų komitetui vadovauja pirm. inž. **K. J. Lynikas.** Jos bus pradėtos iškilmingomis pamaldomis Melburno katedroje gruodžio 26 d. Oficialus atidarymo aktas įvyks netoli esančioje salėje, dalyvaujant organizacijų atstovams su vėliavomis. Melburno "Dainos sambūris" atliks kompoz. Broniaus Budriūno ir poeto Kazio Bradūno kantatą "Tu Vilniuj pasilik, valdove". Šiame įvadiniame koncerte taipgi dalyvaus čikagiečiai solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, G. Breichmanienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Gyvataras" iš Kanados ir Melburno "Klumpakojo" šokėjai.

SYDNĖJAUS "DAINOS" CHORO vadovas muz. Stasys Žukas su žmona grįžo iš ilgos kelionės po pasaulį ir jau pradėjo repeticijas. Choristams teks gerokai pasispausti, nes reikia paruošti dainų šventės repertuarą, kuris bus atliktas Australijos Lietuvių Dienose. Repeticijoje sidabrinės vedybinio gyvenimo sukakties proga buvo pagerbti choristai Elena ir Pranas Nagiai, chore dainuojantys jau 15 metų. Iš tikrųjų tai buvo dviguba E. P. Nagių sukaktis, nes prieš 25 metus jiedu yra įsteigę ir "Minties" spaustuvę, kuri dabar išaugo į didelę įmonę. Joje atspausdintos 85 knygos, kurių 54 buvo latviškos, 18 lietuviškų. Įvairiomis kalbomis "Mintyje" spausdinami net 27 laikraščiai bei žurnalai. Ilgus metus šia spaustuve naudojosi ir AL Bendruomenės savaitraštis "Mūsų Pastogė". Be to, "Mintis" savo lėšomis yra išleidusi Australijos lietuvių poezijos almanachą "Terra Australis".

Britanija

SKOTIJOS LIETUVIŲ SIELOVADAI nuo 1934 m. rugsėjo 21 d. vadovauja prel. Juozas Gutauskas, š. m. lapkričio 1 d. kukliai atšventęs amžiaus aštuoniasdešimtmetį. Sukaktuvininkas yra gimęs Lazdijų parapijoje, kunigu įšventintas 1920 m. liepos 4 d. Kaune, trejus metus studijas gilinęs Šveicarijos Friburge ir Vokietijos Muensteryje. Gyvendamas Lietuvoje, kapelionavo Vilkaviškio ir Šakių gimnazijose. Skotijon buvo nusiųstas pakeisti mirusio a.a. kun. J. Petrauskio. Čia jis suorganizavo Skotijos lietuvių tarybą, 1940 m. — Skotijos lietuvių Lietuvai gelbėti fondą, nuo pat atvykimo redagavo ir dabar teberedaguoja "Išeivių Draugą", pastaruoju metu tapusį tik mėnesiniu biuleteniu. Juozo Guto slapyvardžiu 1964 m. yra išleisdinęs savo eilėraščių rinkinį "Žilam plaukui". Katalikiškoje nepriklausomos Lietuvos spaudoje bendradarbiavo J. Vingiaus slapyvardžiu. Prel. J. Gutauskas taipgi yra daug padėjęs pokario lietuviams ateiviams, kuriem tada buvo žinomos tik dvi pavardės — Lietuvos konsulo B. K. Balučio Londone ir prel. J. Gutausko Glasgove.

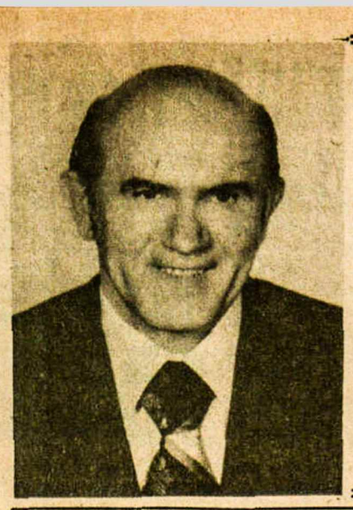

TORONTO SAVIVALDYBĖS RINKIMUOSE

š. m. gruodžio 6 dieną

BALSUOKIME UŽ NUOŠIRDŲ LIETUVIŲ BIČIULĮ

BOYTCHUK, William X

kandidatuojantį pirmoje apylinkėje

BIČIULIAI LIETUVIAI

Kandidatai – lietuvių bičiuliai

Ontario provincijoje š.m. gruodžio 6 d. vyksta savivaldybiniai rinkimai. Toronte, kur gyvena daugiausia lietuvių, kandidatuoja labai daug asmenų, tačiau lietuvių balsais tėra suinteresuoti tik keli. Čia juos ir paminime.

George Ben, advokatas, patyręs politikas ir miesto tarybos narys, slovakų kilmės, kandidatuoja į Toronto miesto tarybą ketvirtoje rinkiminėje apylinkėje. Lietuviams jis yra gerai pažįstamas kaip teisininkas, padėjęs daugelyje lietuvių reikalų. Nekartą yra dalyvavęs įvairiose lietuvių iškilmėse. Miesto tarybos posėdžiuose drąsiai gina daugumos gyventojų poreikius ir stengiasi padėti į jį besikreipiantiems.

William Boytchuk kandidatuoja į Toronto miesto tarybą pirmojoje rinkiminėje apylinkėje. Jis daugumai lietuvių yra žinomas kaip gerai suprantantis jų problemas, susipažinęs su Lietuvos istorija. Būdamas ukraniečių kilmės, jis artimai bendrauja su lietuviais ir yra daug padėjęs įvairiuose lietuvių rūpesčiuose. Kaip miesto tarybos narys, jis dirba keliose komisijose, kovoja už pagerinimą namų statybos srityje, eisme, prekyboje, sporte, už rezidencinių rajonų išlaikymą ir t.t.

Alexander Chumak kandidatuoja į Toronto miesto švietimo vadybą pirmojoje apylinkėje. Kaip tos vadybos narys, jis iki šiol sėkmingai tas pareigas ėjo, įgavo patyrimo ir nori vėl būti perrinktas. Lietuviais jisai domisi, palaiko ryšius su jais ir švenčių proga pasveikina per "T. Žiburius".

Art Eggleton, buhalteris, Toronto miesto tarybos narys, vėl kandidatuoja ketvirtoje apylinkėje. Iki šiol jis buvo miesto tarybos pirmininku, pavaduojančiu burmistrą reikalui esant, biudžeto šefu ir įvairių vienetų nariu. Savo apylinkėje jis buvo įsteigęs specialų biurą gyventojams padėti savivaldybės reikaluose. Miesto rotušėje suorganizavo kalbų biurą. Rūpinasi sumažinti statybinių sklypų kainas ir t.t. Yra dalyvavęs įvairiose lietuvių iškilmėse ir juos sveikinęs.

Ben Grys, aktyvus visuomenės veikėjas, aštuonerius metus dirbęs Toronto miesto tarybos nariu ir trejus metus metropolinio Toronto tarybos nariu, kandidatuoja į Toronto miesto tarybą pirmojoje rinkiminėje apylinkėje. Jis kovoja už namų statybos atpiginimą, nuomos ir savivaldybių mokesčių sumažinimą ir t.t. Nemažai dėmesio jis rodo ir lietuviams, kurie gyvena jo atstovaujamoje apylinkėje.

Ed Negridge, labai sėkmingai dirbęs kaip Toronto miesto tarybos narys, ir šį sykį kandidatuoja antrojoje apylinkėje. Lietuviams jis yra ypatingai gerai žinomas kaip dažnas Toronto Lietuvių Namų svečias, jų iškilmių dalyvis, labai daug prisidėjęs įvairiuose lietuvių rūpesčiuose. Jis daug prisidėjo prie "Park Lithuania" pavadinimo išgavimo. Būdamas ukrainiečių kilmės, gerai supranta lietuvių rūpesčius ir visur jiems talkina.

Tony O'Donohue, ilgametis Toronto miesto tarybos narys, sėkmingai gynęs gyventojų reikalus, kandidatuoja antrojoje rinkiminėje apylinkėje. Kaip inžinierius, jis daug prisideda prie įvairių miesto reikalų gerinimo. Su lietuviais labai artimai bendrauja, yra vedęs lietuvaitę, visuomet dalyvauja lietuvių renginiuose ir yra pramokęs lietuviškai.

Ray Mickevičius yra vienintelis lietuvis visoje Ontario provincijoje, kandidatuojąs į Wasaga Beach miesto tarybą. Toje srityje jis gyvena jau 20 metų su žmona ir keturiais vaikais. Yra baigęs istoriją ir politinius mokslus Toronto universitete. Dirba kaip mokytojas Staynerio gimnazijoje ir yra istorijos skyriaus vedėjas. Kandidatuoja į Wasaga miesto tarybą, norėdamas pasitarnauti visuomenės gerovei. Jis tikisi, kad lietuviai savininkai dalyvaus balsavime ir rems savo tautietį.

1976 metų gruodžio 6 dieną balsuokite už

Alexander CHUMAK X

I-sios apylinkės atstovą Toronto Švietimo Vadyboje, kad galėtų tęsti atsakingą, patyrusį atstovavimą

Telefonas informacijai 762-1410

Toronto miesto tarybos nariu gruodžio 6 dieną perrinkite

ART EGGLETON X

KETVIRTOJE APYLINKĖJE

Tai energingas vadas, sumanus ir veiklus vyras

Balsuokite gruodžio 6 dieną, už nuoširdų lietuvių bičiulį

ED NEGRIDGE

kandidatuojantį į TORONTO MIESTO TARYBĄ ANTROJE APYLINKĖJE. Atsiminkite, kad jo veiklios iniciatyvos dėka gauta "Park Lithuania", finansinė parama lietuvių institucijoms. Jis yra nuolatinis lietuvių veiklos rėmėjas ir jų parengimų dalyvis

ED NEGRIDGE X

ALDERMAN WARD TWO

Pirmojoje apylinkėje gruodžio 6 dieną balsuokite už

Ben Grys X

kandidatuojantį į Toronto miesto tarybą ir pasižymėjusį lietuvių reikalų rėmimu

Telefonas informacijai arba pagalbai 533-7974

Gruodžio 6 dieną rinkimuose į Toronto miesto tarybą

BALSUOKITE už nuoširdų lietuvių bičiulį ir veiklos žmogų

Tony O'DONOHUE X

antros apylinkės kandidatą, puikiai atstovaujantį jos gyventojams

Į Wasaga Beach MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBĄ

kandidatuoja lietuvis

MICKEVIČIUS, RAY X

Staynerio gimnazijos mokytojas

Tos apylinkės lietuviai savininkai prašomi remti savo tautietį. Išankstinis balsavimas – **lapkričio 27, šeštadienį.** Rinkimų diena – **gruodžio 6.** Kandidato telefonas – **705-429-2349.**

Rėmėjai

SKAITYTOJAI PASISAKO

NETIKSLUMAI IR SUGESTIJOS

"T2" 43 nr. A. R. straipsnyje "Dideli kanadiečių įsipareigojimai" rašo: "Iždo J. Vaičeliūnas pasidžiaugė, kad KLB-nė yra gavusi pirmuosius palikimus. Tai p. Tomkūno (iš Hamiltono) testamentinis palikimas $1000 ir St. Miniausko (iš Sudburio) taip pat tūkstantinis palikimas. Turint galvoje didelius renginius 1978 m., tokie stambūs aukotojai labai pageidaujami."

Paskutinei sugestijai reikia pritarti, bet reikia kartu priminti, kad velionis Vincas Miniauskas (ne Stasys) niekada Sudbury negyveno, o buvo ilgametis Sault Ste. Marie, Ont., lietuvių bendruomenės narys, kuris mirdamas paliko Tėvams pranciškonams Toronte per $20.000 ir Kanados Lietuvių Fondui per $600 (3% palikimo). Po gražią sumelę gavo ir tuometiniai KLB S. S. Marie, Ont., apylinkės valdybos nariai — a.a. V. Miniausko testamento vykdytojai.

"T2" 45 nr. Kanados Lietuvių Fondo pranešime tas pats a.a. Vincas Miniauskas "pakrikštytas" Jonu. Tame pačiame pranešime rašoma: "Būtų malonu, kad tautiečiai, darydami testamentus, atsimintų ir KL Fondą, kurio valdyboje šiais reikalais rūpinasi V. Ignaitis (7 Prentice Court, Ont., M6P 1N2, tel. 242-4689). Kilus įvairiems klausimams bei patarimų reikalais prašoma į jį kreiptis. KL Fondas turi teisę gauti palikimus-testamentus, o taip pat ir būti testamentų vykdytoju." Labai dažnai matome spaudoje apie mirusius tautiečius, kurie mirė nepalikę jokio testamento ir kurių palikimą tuojau susišluoja atitinkamos Kanados, JAV valdžios įstaigos arba Sov. Sąjunga. Sovietai turi šiems reikalams tvarkyti pasisamdę kanadiečius ar amerikiečius advokatus. Maskvai labai rūpi doleriai, reikalingi savo šnipams bei agentams atlyginti, savo ginklams gaminti. Dėlto visi lietuviai turėtų laiku sudaryti testamentus, kad jų paliktas turtas tektų lietuviškoms institucijoms, ypač Kanados Lietuvių Fondui, Tautos Fondui ir kitiems.

Susirūpinęs tautietis

BRAZILIJOS LIETUVIAI

Netikėtai pakliuvo į mano rankas jūsų Kanadoje leidžiamas savaitraštis "TŽ". Ta proga noriu pasidžiaugti, kad mūsų Sao Paulo buvusi Šv. Juozapo aikštė pavadinta Lietuvos Respublikos aikšte (Republika Lituania Praca). Tai didelė garbė mums, čia gimusiems, ir mūsų tėveliams, atvykusiems prieš 50 metų, kurie įkvėpė mums savigarbą nepamiršti lietuvių tautos šaknų. Gaila tik, kad čia gimęs jaunimas jau nekalba lietuviškai. Tokius, kurie dar kalba, galima ant pirštų suskaityti. Mokyklos nebeveikia. Turėtų mokyklų pastatai išnuomoti svetimtaučiams. Vietinis lietuvių laikraštis labai kukliai atrodo. Kaikas sako, kad Brazilijoje yra 50.000-70.000 lietuvių. Pas jus, kiek žinau, nedaugiau yra lietuvių, o leidžiate du ar daugiau laikraščių. Į vietinę Brazilijos spaudą niekas nepajėgia įeiti, išskyrus Meldutį Laupinaitį. Esu ištekėjusi už vietinio asmens, dirbu ligoninėje, bet skaitau ir lietuviškus laikraščius.

Leontina Correia de Souza

ŽODIS APIE "T. ŽIBURIUS"

Atėjus laikui pratęsti prenumeratą, vis kažkaip norisi dar ir porą žodžių pridėti. Negali nepastebėti, kaip "TŽ" artimai jaučia anapus likusios tautos bei išeivijos lietuvių pulsą. Gal todėl jie yra tapę lyg ir išeivijos oficiozu, į kurio pasisakymus bei įvairias temas atkreipia dėmesį net svetimtaučių organai bei jų spauda, ar tai būtų žydų, lenkų ar kitų. Minėtieji ir daug kitų pavyzdžių aiškiai liudija "TŽ" įtaką bei svorį laisvajam pasaulyje, ginant lietuvių tautos, o taip pat ir tikruosius pavergtos tėvynės interesus.

Česlovas Žilionis

Delhi, Ontario

(Atkelta iš 4-to psl.)

šeima (Kalifornijoje), sūnus Walter Gordon su šeima (Tillsonburg), sesuo Tellie Klimas ir brolis Alfonsas Gudžiauskas.

Gedulingas Mišias atnašavo kun. J. Staškus ir kun. dr. J. Gutauskas lietuvių šventovėje Delhi, dalyvaujant gausiam būriui giminių, artimųjų ir pažįstamų. Laidotuvių pietūs buvo suruošti "Town Gate Inn" restorane. **B. V.**

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA2-7981, 922-8112.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.

SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

Wasaga Beach, Ont.

MIESTO TARYBOS RINKIMAI. Wasagos apylinkės gyventojai gruodžio 6 d. rinks naują miesto tarybą. Vietos gyventojų grupė kandidatu pasiūlė mūsų tautietį **Ray Mickevičių**, Staynerio gimnazijos mokytoją. Jis su keturių asmenų šeima gyvena Wasagos apylinkėje (tel. 705-429-2349). Toje apylinkėje yra nemažai lietuvių, turinčių nuosavybes ir tuo pačiu teisę balsuoti. Visi jie kviečiami dalyvauti rinkimuose ir balsuoti už savo tautietį gruodžio 6, pirmadienį. Jei kam ši data nepatogi, gali pabalsuoti lapkričio 27, šeštadienį, išankstiniame balsavime. Šie rinkimai yra tuo svarbūs, kad Wasagos rajone nuosavybių klausimas tebėra aktualus. Turint savo tautietį miesto taryboje, lengviau bus tvarkyti bei apsaugoti nuosavybes. Tad nepatingėkime dalyvauti Wasagos rinkimuose. **Kor.**

RAY MICKEVIČIUS, kandidatuojąs į Wasaga Beach miesto tarybos narius

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Tautiečiai Brazilijoje

"Rūtelės" ansamblis ketvirtą kartą iš eilės pasirodė metinėje "Feira de amizade internacional" programoje š.m. rugpjūčio 21 d. Dvi dienas trukusioje programoje 27 jauni lietuviukai tarp kitų 8 tautinių grupių tūkstantinei publikai atliko lietuviškus šokius.

Per 10.000 žiūrovų aplankė VI baltiečių parodą S. Paulo mieste. Brazilijos seimo atstovė ir baltiečių komiteto garbės pirm. dr. Dulce Salles Cunha Braga su S. Paulo valstijos gubernatoriaus atstovu Jean Pierre Marcus de Barros stebėjo baltiečių liaudies meną.

Dailininkė Ona Banaitytė pakviesta Itaquaquecetubos SP miesto meno parodon. Ji tapo istorinius vietovės vaizdus. Jau pasirodė ir baltiečių parodoje su lietuvių kunigaikščių paveikslais.

Didingai paminėtas lietuvių imigrazijos 50-metis Rio de Janeiro. Prie II pasaulinio karo žuvusiems paminėti paminklo padedant vainiką, grojo jūreivių orkestras. Penkiasdešimtmečio minėjimo komiteto pirm. kun. M. Valiukevičius pasirašė garbės knygoje. Prie Arariboia paminklo rugsėjo 10 karo policijos orkestras grojo Lietuvos himną ir lietuviams kalbą pasakė maršalas Paulo Torres. Paskutinę minėjimo dieną, rugsėjo 11, įvyko iškilmingos pamaldos Candelaria šventovėje, dalyvaujant Niteroi arkiv. Dom José. Pamaldų pabaigoje perskaitytas Šv. Tėvo sveikinimas lietuviams, minint šią svarbią datą. Sveikinimas gautas per vietos nunciatūrą. Vėliau karo laivyno laivu lietuviai buvo nuvežti į Guanabaros įlanką, kur nuleido į vandenį gėlių vainiką, prisimindami pirmuosius lietuvius imigrantus, atvykusius į Brazilijos žemę.

BL Bendruomenės ir 50-mečio minėjimo komiteto pastangomis S. Paulo miesto turizmo sekcijos lėlių teatras spalio 3 pasirodė V. Zelinos seselių pranciškiečių salėje su vaikam specialiai skirta programa. Jaunieji žiūrovai dar programos metu buvo apdovanoti spalvotais atvirukais ir balionais.

Tylos Bendrijos heroje pavadinta Nijolė Sadūnaitė Brazilijos laikraštyje "Catolicismo". Ten išspausdintas ištisas puslapis apie lietuvių katalikų persekiojimus. Dauguma medžiagos paimta iš "LK Bažnyčios Kronikos" 17 nr.

BLB literatūros ratelis š.m. spalio 23 lankėsi su meno programa Rio de Janeire. Literatūros vakaras įvyko inž. K. Audenio vasarnamyje "Palanga". Savo kūrybos skaitė Gražina Boleckienė ir Halina Mošinskienė. Susirinkusieji pamatė baltiečių parodos skaidres ir kalbėjosi apie didesnio bendradarbiavimo planus tarp Sao Paulo ir Rio de Janeiro lietuvių literatūros mėgėjų.

Rymantė Steponaitytė, šiuo metu dirbanti istoriniame Ouro Preto (Juodojo aukso) mieste, išvertė į portugalų kalbą Vytauto Tamulaičio Kūčių vakaro vaizdelį "Vytuko malda".

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė, ruošdamasi naujiems tarybos rinkimams, "Mūsų Lietuvos" spalio 14 dienos laidoje paskelbė plačią informaciją — paskutinių dvejų metų veiklos apyskaitą. Tuo norima plačiau supažindinti vietos visuomenę su BLB veikla ir paruošti ją tarybos rinkimams. Per 1974 m. rinkimus Brazilijoje dalyvavo 644 balsuotojai. Dabartinės BLB tarybos pirm. yra inž. Arūnas Steponaitis, o valdybos pirmininko pareigas eina adv. Algirdas Sliesoraitis. Paskutiniu metu BLB asmenys labai daug prisidėjo prie lietuvių imigracijos 50-mečio minėjimų paruošimo.

Alf. D. Petraitis

Vadų pokalbis

Prie Kremliaus mūro, Raudonojoj aikštėj, palaidoti kaikurie bolševikų vadai. Prabudęs ten palaidotas Kalininas pamatė šalia savęs gulintį Staliną ir tarė:

— Tai tu iš mauzolėjaus, Josifai? Ar ilgai pas mus gulėsi?

— Iki partijos suvažiavimo, — atsakė Stalinas.

— O tada?

— O tada, kur partija pasiųs.

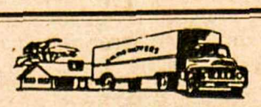

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Ontario Science Centre

KALĖDINIS FESTIVALIS

lapkričio 24 – sausio 4

Pakeliaukite per nuostabius Europos miestelius. Stebėkite parduotuvių languose paveikslus, skulptūras, žaislus, brangakmenius, kilimus, išsiuvinėjimus, aprangą, uniformas. Stabtelkite minutei ir žvilgterėkite į audėją, brangakmenių arba žaislų dirbėją. Ten pat pailsėkite, pažiūrėkite filmo, vaidinimo, šokių, pasiklausykite chorinio giedojimo. Atvykite su vaikais. Jie gėrėsis kalėdiniu festivaliu ir visa institucija — Mokslo Centru.

Kalėdiniame festivalyje dalyvauja grupės, atstovaujančios:

Baltiečių kraštams	lapkričio 24-30
Olandijai	gruodžio 1-7
Lenkijai	gruodžio 8-14
Italijai	gruodžio 15-21
Armėnijai	gruodžio 22-28
Korėjai	gruodžio 29 — sausio 4

Atidaryta kasdien nuo 10 v.r. iki 6 v.v.; sekmadieniais — nuo 10 v.r. iki 9 v.v. Kalėdų dieną uždaryta. Kalėdų festivalis yra nemokamas, o įėjimas į Mokslo Centrą suaugusiems — $1.50, studentams — .75, vaikams iki 12 metų — .25. Etninių grupių valgiai šeiminėmis kainomis gaunami kasdien.

Ontario Science Centre
Don Mills Road — Eglinton Avenue East, Toronto

ONA INDRELIENĖ, visuomenės veikėja, pagerbta Toronte 75-rių metų amžiaus sukakties proga Nuotr. St. Dabkaus

VISUOMENĖS PADĖKA VEIKĖJAI

Senosios ateivijos atstovės Onos Indrelienės pagerbtuvės

V. MATULAITIS

Š.m. lapkričio 7 d. į Toronto Lietuvių Namus susirinko senosios ir naujosios imigracijos tautiečiai pagerbti Onos Indrelienės 75 m. amžiaus sukakties proga. Tarp minėtų ateivių grupių nebuvo tokio didelio skirtumo kaip JAV-se. Senieji Toronto lietuviai savo parapijai pakvietė "dypuką" kunigą, tad gal ir ši aplinkybė abi ateivių grupes labiau sujungė tose pačiose organizacijose. Senosios lietuvių imigracijos atstovė O. Indrelienė buvo tarpininkė tarp abiejų ateivių bangų visuomeniniame darbe.

Svečiams plojant, sukaktuvininkė, įžengusi į salę, buvo nulydėta prie garbės stalo, kur laukė gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius, E. Jankutė ir dukters šeima.

I. Meiklejohn supažindino su vakaro programa ir sveikintojais. M. Vasiliauskienė, viena iš pirmųjų "dypukių" merginų, radusių malonią užuovėją O. Indrelienės šeimoje, supažindino svečius su pastarosios biografija.

Ona Janulionytė - Indrelienė yra gimusi Rygoje. Pirmo pasaulinio karo tremtį praleido Voroneže (Rusijoje), kur lankė vienintelę lietuvių gimnaziją. 1918 m. grįžusi į Lietuvą, kaimuose ragino vyrus stoti į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Kurį laiką mokytojavo Vabalninko valsč. Buožių kaimo mokykloje. Už darbą gaudavo tik kambarį ir maistą. Vėliau dirbo Kupiškio valsčiaus raštinėje. Ištekėjo Lietuvoje už Indrelio. Nepasisekus įsikurti Kaune, 1929 m. išvyko į Kanadą. Galvojo truputį užsidirbti ir grįžti į Lietuvą. Sunkus buvo šiame krašte gyvenimas, nes tai buvo didžiosios krizės laikai.

Toronte buvo įsteigta Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 236 kuopa, kurioje sukaktuvininkė dirbo valdyboje nuo pat pradžios. Ši kuopa buvo suorganizavusi lietuvišką mokyklą, kurioje mokėsi apie 30 mokinių (ateidavo net du kartu į savaitę). Mokytojai nebuvo atlyginami.

Išvykusi iš savo krašto, karo įvykiams įsiliepsnojus, turėjo pasilikti svetimoje žemėje. Ji visą laiką rūpinosi savo tautos reikalais, stengdamasi globoti kiekvieną reikalingą pagalbos. Naujieji pokario ateiviai jų namuose rado malonią užuovėją, reikalingą paramą, nuoširdų patarimą. Ji pati parūpino buto garantijas daugeliui tremtinių. Pirmosios skautų sueigos įvyko jų name.

Dr. J. Žmuidzinas, gen. Lietuvos konsulas, minėdamas jos darbus šalpos reikaluose, prisiminė lietuvišką priežodį: geriau patekti į dangų su vieneriais marškiniais, negu į pragarą su kailiniais ... KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius priminė, kad O. I. buvo krašto tarybos narė, o penkerius metus — valdybos narė. Tada ji tvarkė šalpos reikalus. L. Namų pirm. J. Strazdas paminėjo, kad O. I. prisidėjo prie LN organizavimo ir net 5 metus išbuvo jų valdyboje. Kun. P. Ažubalis, Lietuvos Kankinių parapijos (buv. Šv. Jono Kr.) klebonas, pabrėžė, kad O. I. buvo geriausia tarpininkė tarp senų ir naujų ateivių bei įvairių visuomeninių grupių. H. Chvedukas, sveikindamas SLA kuopos vardu, priminė O. I. aktyvų dalyvavimą jos veikloje. Vaikaitis Leonardas pasveikino močiutę angliškai ir lietuviškai. E. Jankutė sveikino Mažosios Lietuvos moterų vardu ir įteikė kelių šimtų metų senumo raštų juostą. Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Aug. Simanavicius priminė, kad žodžiai lieka žodžiais, o jos darbai yra žvaigždėmis gyvenimo vainike. Jis taip pat perdavė sveikinimus nuo buvusių klebonų — kun. B. Grauslio ir kun. P. Bariaus. "Dainos" moterų būrelio vardu sveikino p. Butienė. A. Firavičius dėkojo už pagalbą Tautos Fondo darbe ir įteikė adresą. Kun. A. Žilinskas sveikino Išganytojo evang. parapijos vardu, M. F. Yokubynienė — senųjų ateivių vardu ir džiaugėsi, kad O. I. ir po 50 metų tokio sunkaus darbymečio yra sveika bei aktyvi (įteikė voką). Maironio mokyklos sveikinimą perskaitė I. Meiklejohn. KLB Toronto apylinkės vardu sveikino vicepirm. St. Stanulis, LN Moterų Būrelio vardu — A. Jankaitienė, Išganytojo evang. parapijos moterų vardu — M. Dambarienė. J. Stalioraitis pasveikino savo eilėraščiu. Skaučių vardu sveikino D. Keršienė, skautų — V. Turūta. P. Dunderas pasveikino ją kaip "Varpo" choro krikšto motiną ir įteikė dovaną. R. Žilinskienė įteikė tautinę juostą su įaustu sveikinimo įrašu ir knygą nuo skautininkių ir skautininkų "Ramovės". V. Rastenis, gyvenęs O. I. bute 1926 m., atvyko iš Niujorko pasveikinti. B. Mažeikienė sveikino pirmųjų "dypukių" vardu, R. Karasiejienė — "Gintaro" vardu, kurio vidurinė grupė pašoko Landytinį.

Daug sveikinimų gauta raštu iš Lietuvos, JAV, Kanados ir kitų kraštų.

Sukaktuvininkei įteiktas bendras sveikinimas su visų parašų albumu. Po to, kaip televizijos programoje, atsidarė uždanga, o ant scenos stovėjo didelė spalvota televizija, perrišta dviem tautinėm juostom — dovana O. Indrelienei.

Vaišių metu Loreta Stanulytė ir A. Balsys pasakė po eilėraštį, sol. V. Verikaitis padainavo "Oi neverk, motušėle" ir Dvoržako "Tėviškės dainą", akompanuojant St. Gailevičiui.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Jaunimo šuolis per Pacifiką

Pasikalbėjimas su G. Breichmaniene, kurios vadovaujama tautinių šokių grupė "Gyvataras" ruošiasi kelionei į Australiją

— Pradėjote 1976-77 m. sezoną. Kiek turite grupių ir šokėjų?

— Tuojau po Kanados Lietuvių Dienos Montrealyje pradėjome naują darbo sezoną su naujais planais ir uždaviniais. Šokėjų veidai šiek tiek, kaip ir kiekvieną rudenį, pasikeitė, bet skaičius vis dar viršija 100. Šiuo metu vaikų grupėje, kurią moko Irena Jokūbynienė, yra 48 vaikai. Jaunesnių šokėjų yra 29. Juos moko Jolanta Jokūbynaitė ir Anelė Kaminskaitė. Akordeonistas — Vidas Lukošius. Jie jau suspėjo pasirodyti porą kartų šį rudenį. Vyresniųjų grupę — 35 asmenis dar vis mokau aš pati. Akordeonistas yra Kazimieras Deksnys.

— Gruodžio 22 d. išvykstate į Australiją. Ar "Gyvataras" pasirodys tik Australijos Lietuvių Dienose, ar duos ir atskirus koncertus?

— "Gyvataras" įsijungs į visus lietuvių parengimus Lietuvių Dienos programoje, o taip pat turės ir atskirus savo koncertus, kur tik yra daugiau lietuvių ir kur tik pasiseks koncertus suorganizuoti. Dabar numatyta, be Melburno, dar Adelaidė, Sydnėjus, Kanbera ir kiti.

— Kas kviečia "Gyvatarą"?

— Oficialų pakvietimą atvykti į Australiją "Gyvataras" gavo iš Australijos Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Dienoms Rengti komiteto per jo pirmininką K. J. Lyniką.

— Kiek šokėjų skrenda?

— Pagal paskutinį galutinį sąrašą, vyksta 32 asmenys, kurių 30 yra šokėjai.

— Kaip su lėšomis?

— Šis klausimas mane visados gąsdina ir yra pats nemaloniausias. Kaip Jūs žinote, nuotolis yra labai didelis, tad ir išlaidos labai didelės. Didžiausią kelionės išlaidų dalį padengs patys šokėjai iš savo kišenės. Globa Australijoje, suorganizavimu koncertų, vežiojimu po kraštą ir t.t. rūpinsis Australijos lietuviai. Iš jų laiškų jaučiamas labai didelis nuoširdumas ir noras turėti didelį būrį lietuviško jaunimo iš taip tolimo šiaurės krašto. Tiek mūsų jaunimo noras ten vykti, tiek jų noras mus turėti savo svečių tarpe padeda nugalėti visas kliūtis. Tikimės paramos iš kaikurių lietuviškų organizacijų, Ontario valdžios, Hamiltono miesto. Be to, ir patys šokėjai labai sėkmingai organizuoja lėšų telkimą.

— Turėjote "Folk-a-thon" Eastgate Mall. Kaip pasisekė?

— Taip, spalio 30 d. "Gyvataro" jaunimas turėjo šokių maratoną. Šoko be sustojimo 15 valandų. Šokėjai keitėsi, bet ant scenos visą laiką buvo atliekami tautiniai šokiai. Tai buvo tam tikras rekordas, nes pirmą kartą etninė Kanados grupė ką nors panašaus suorganizavo ir pirmą kartą tiek valandų šoko. Labiausiai mane džiugina tai, kad jaunimas pats visa tai suorganizavo, susikvietė garbės svečius, juos priėmė, pristatė publikai. Atėjęs prie didžiojo laikrodžio, tuojau pat žinojai kas ten vyksta, nes gražūs, skoningi plakatai, padaryti pačių šokėjų, aiškiai nusakė mūsų tikslą, kas mes esame, kur vykstame, kokią programą čia atliekame. Paprastai mes linkę daugiausia žiūrėti į jaunimo pastangas skeptiškai, manydami, kad jie jauni ir dar nedaug teišmano. Bet kas juos matė tą dieną, tikiuosi, pakeitė savo nuomonę, nes jiems nestigo nei idėjų, nei noro, nei ryžto, nei organizuotumo. Aš tikrai buvau mūsų jaunimu sužavėta. Taip pat tikiu, kad ir finansiniu atžvilgiu šis parengimas bus pateisinęs visas į jį sudėtas viltis, kai galutinai suvesime visas sąskaitas.

— Prieš išvykdami į "kengūrų žemę" gal dar numatote pasirodyti Hamiltone?

— Laikas labai trumpas ir stengiamės pasirodyti kuo daugiau. Dalyvavome Hamiltono Lietuvių Bendruomenės vakare, garsiajame "Thistle" klube. Gruodžio mėnesį dar bandysime rengti kitokio pobūdžio pasirodymą be šokių, nes jau bus Advento metas. Bet tai dar tik planuose.

— Dalyvavote penktojoje tautinių šokių šventėje Čikagoje. Pasigirsta vis balsų, kad reikėtų VI šventę rengti Kanadoje. Ką apie tai manote?

— Taip, praėjo penkios tautinių šokių šventės, penki didingi parengimai ... Rodos, praėjo ir didelė dalis mūsų gyvenimo, mūsų darbo, pastangų ... Ar ne laikas "dirigento lazdelę" atiduoti jaunimui? Tai labai plati tema ir kada nors ateityje norėčiau tuo klausimu plačiau pasisakyti, nes taip glaudžiai visą savo gyvenimą su tautiniu šokiu esu susijusi.

Kad sekančią tautinių šokių šventę reikėtų rengti Kanadoje, jau nebe pirmą kartą girdžiu. Bet ta mintis vis auga, įgauna realesnes formas. Ypatingai apie tai pagalvojau šį rudenį Lietuvių Dienos metu Montrealyje, kur scenoje pasirodė taip darniai, vieningai, kaip viena grupė — Londono, Montrealio, Hamiltono ir Toronto vienetai. Buvau sužavėta visų bendradarbiavimu generalinės repeticijos metu, o vėliau ir koncerte. Turime didelį būrį gražaus, drausmingo, gerai organizuoto ir paruošto jaunimo. Turime patyrusių jaunų vadovų, jau daugelį metų praleidusių šokių grupėse, dalyvavusių nevienoje šventėje, suruošusių nevieną pasigėrėjimo vertą atskirą koncertą. Kodėl nepabandyti vieną kartą Kanadai? Juo labiau, kad pavarčius penktosios šventės programinį leidinį Kanados Lietuvių Bendruomenė visai nefigūruoja. Jos nėra tarp rengėjų, nors praėjusias 4 šventes rengė JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės. Nėra Kanados ministerio pirmininko sveikinimo, nėra nė mūsų generalinio konsulo dr. J. Žmuidzino žodžio. Nebuvo pagaliau nė Kanados vėliavos, nors labai didelis būrys lietuviško jaunimo iš įvairių Kanados miestų dalyvavo šventėje. Nežinau ar tai atsitiko per klaidą, ar sąmoningai Kanada buvo išleista, ar gal tai įvyko abiejų Amerikos ir Kanados Bendruomenių bendru sutarimu?

Tačiau surengti tautinių šokių šventę dar nereiškia gauti salę, orkestrą, meninės dalies vadovą. Reikia gausaus, energingo ir darbingo personalo organizaciniams ir techniškiems reikalams atlikti. Taip pat svarbus lėšų telkimo klausimas. Visą šią naštą per eilę metų ištvermingai ir gražiai nešė Čikagos lietuviai. Ar mes esame pajėgūs juos pavaduoti? Tai vis klausimai, kuriems reikia surasti atsakymą.

— Ar jau esate tikri, kad Kalėdų šventes praleisite Australijoje?

— Jeigu "Gyvataras" nepasiektų Australijos, tai tik dėl lėšų stokos. Bet tada turėtume didelį būrį nusivylusių žmonių šaltoje Kanadoje, o taip pat ir kitoje pusiaujo dalyje — Australijoje, nes ir jie mūsų tikrai laukia. Tačiau tikiu, kad kai ko nors pasiryžta siekti jaunystė, kilūtys būna nugalėtos. Ir dabar, kada kelionė aplink pasaulį nebėra vien svajonė, "Gyvataro" didžiausias šuolis per Pacifiką taps realybe.

— Ar nenukentės šokėjų mokslas, nes turėsite išbūti išvykoje 3 savaites?

— Apie tai irgi buvo kalbėta ir tuo pasirūpinta, nes mokslas yra pirmoje vietoje. Tačiau daugumos gimnazijų vedėjai labai palankiai atsiliepė į jaunimo prašymą keletą mokyklos dienų praleisti, nes tos žinios, kurias jie įsigys nuvykę į kitą kontinentą, pati kelionė ir ten patirti įspūdžiai atlygins prarastą laiką keleriopai. Be to, galima jau dabar ir vėliau grįžus daugiau padirbėti. Tad aš nemanau, kad mokslas nukentėtų, nes išvyka rengiama Kalėdų atostogų metu.

Ačiū "Gyvataro" vadovei G. Breichmanienei už platų pasikalbėjimą. Verta pastebėti, kad ši tolima kelionė nėra vien tik Hamiltono ar Kanados reprezentacija, bet viso Š. Amerikos žemyno. Tad malonu būtų, kad prie išvykos prisidėtų visi lietuviai, siųsdami savo auką KLB Hamiltono apyl. pirm. K. Deksniui, 36 Carrick St., Hamilton, Ont., Canada.

K. Baronas

Hamiltono "Gyvataras", ruošdamasis kelionei į Australiją, vietinėje prekyvietėje surengė tautinių šokių maratoną, trukusį 15 valandų be pertraukos. Nuotraukoje — gyvatariečiai šokių metu

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Pagerbti Albertos lietuviai

Albertos provincijos ministeris pirmininkas P. Lougheed iškilmingame posėdyje Edmontono Mac Donald viešbutyje (kada?, Red.) įteikė pasižymėjimo ženklus ir diplomus 1976 m. pasiūlytiems apdovanoti kandidatams, ilgą laiką dirbusiems sporte, kultūrinėje ir visuomeninje veikloje, iš viso 71 asmeniui. Tarp apdovanotų yra du lietuviai. Apie jų veiklą rašoma angliškame leidinėlyje. Štai jie.

Algimantas Dudaravičius nuo pat atvykimo į Edmontoną aktyviai reiškiasi organizaciniame lietuvių gyvenime, artimai bendradarbiauja su estais, latviais ir kitomis etninėmis grupėmis. Jis yra baltiečių organizacijos pirmininkas, aktyvus dalyvis visur, kur reikia ginti ir kelti aikštėn Lietuvos bei kitų tautų priespaudą. Jo iniciatyva buvo paruošta radijos programa apie partizanų kovas rusams okupavus Pabaltijį. A. Dudaravičius už kultūrinę ir visuomeninę veiklą yra Albertos lietuvių nuoširdžiai sveikinamas. Jam linkime sėkmingų metų tolimesnėje visuomeninėje veikloje.

Verą Griggs-Grigienę yra tekę daugeliui lietuvių susitikti Kalgario mieste. Ją prisimena keliavusieji po Vakarų Kanadą "blogaisiais laikais", o taip pat atvykusieji po II D. karo iš Vokietijos. Vera Grigienė visą laiką rėmė ir skatino lietuvių pasirodymus rengiamose etninių grupių parodėlėse, dalyvavo pilietybės tarybos pasitarimuose ir atstovavo lietuviams imigracijos įstaigose. Šiais metais KLB apylinkės valdyba pasiūlė ją atžymėjimui.

Kalagrio lietuviai džiaugiasi, kad Albertos kultūros ministeris Horst Schmid skatina ir remia visų grupių multikultūrinę veiklą. Jis yra dalyvavęs Kalgario lietuvių parengimuose ir įteikęs Kalgario lietuviams už organizuotą veiklą Albertos provincijos vėliavą. Šiais metais Kalgario lietuvių šokėjų grupė dalyvavo olimpinėje Albertos provincijos suorganizuotoj kultūrinėj programoj (Kingstone, Sherbrooke ir Montrealy), kur pašoko tautinį šokį Kalvelis.

Esant Albertoje mažam lietuvių skaičiui, kiekvieno prisidėjimas, gera valia ir pritarimas yra labai reikalingas, ypač nenorint atsilikti nuo kitų etninių grupių. Pagerbimo baliuje Edmontone, kaip lietuvių atstovė, dalyvavo mokytoja Elvira Krausienė iš Kalgario. **Kor.**

• **Mes greičiau būsime linkę pasiaukoti, jei atsiminsime, kad tėvynėje likusieji neša kur kas sunkesnę naštą negu mes ...** **J. ERETAS**

Lietuviai teatrų festivalyje

Šį rudenį Toronte buvo surengtas penktas daugiakultūris teatrų festivalis, kurio pradininku yra Ontario Daugiakultūrio Teatro Draugija. Su valdžios pašalpa gauta gera teatro salė St. Lawrence Centre, kurioje festivalis prasidėjo spalio 29 d. ir baigėsi lapkričio 22 d. Jame dalyvavo šių tautybių teatrinės grupės — latvių, čekų, armėnų, rusų, suomių, estų, lietuvių, olandų, lenkų, italų, ukrainiečių, vengrų, vokiečių. Jos vaidino savo kalbomis, išskyrus vieną estų pasirodymą. Vienos jų susilaukė gausių žiūrovų, kitos — mažokai.

Lietuviams atstovavo šį kartą net dvi teatrinės grupės — Hamiltono "Aukuras", vadovaujamas E. Dauguvietytės - Kudabienės, ir Toronto "Aitvaras", vadovaujamas A. Dargytės - Byskiewicz. Pirmasis gyvuoja jau 27-ri metai, antrasis — vos pora metų. Mat, Torontas, seniau turėjęs gana pajėgų teatrinį vienetą, ilgą laiką buvo visai be teatrinės grupės, nes nesusilaukė tos srities vadovų. Tik pastaruoju metu A. Dargytė ėmėsi iniciatyvos sudaryti naują vienetą. Jai tas pavyko, ir šiandieną "Aitvaras" jau žengia į platesnes scenas.

"Aukuras" šiais metais dalyvavo daugiakultūriame festivalyje bene ketvirtą kartą. Anksčiau jis vaidino gana stambius veikalus, kaip J. Marcinkevičiaus "Mindaugas". Šį sykį, lapkričio 7 d., jis pasirinko lengvo žanro kūrinius — R. Spalio "Batus" ir A. Norimo "Klevų alėją". Pirmasis yra vienaveiksmė komedija, antrasis — dviveiksmė. Abi jungia ta pati tema — vedybinės intrigos. Tai amžinai senas ir kartu naujas klausimas, niekad nesitraukiąs nuo scenos. Abiejų komedijų autoriai lietuviai, bandą pagauti humoristinius lietuvių gyvenimo fragmentus. "Batuose" gana daug veiksmo, bet mažai humoro. O ir jo perdavimas žiūrovui nebuvo labai sklandus. Komedija, rodos, lengvas dalykas žiūrėti, bet nelengvas vaidinti. Reikia talento ir autoriui, ir aktoriui. Kitaip sunku pagauti žiūrovą ir perduoti sąmojį.

A. Norimo "Klevų alėja" yra lėtesnio vyksmo kūrinys, vietomis ištęstas ir dvelkia daugiau rimtu rūpesčiu, o ne sąmoju. Gerai vaidino Marija Kalvaitienė, Ina Kudabaitė, Kęstutis Kalvaitis. Jų vaidyboje galėjai jausti, kad jie perduoda tikrovinį veikalo asmenį, įsigyvena ir darosi įtikinami. Tiktai Vandos Paravonienės (Kalvaitienės) rusiškas tarties atspalvis gadino bendrą vaizdą ir teatre skambėjo anachroniškai. Vaidinime trūko aktorės E. Kudabienės, kuri paprastai savo vaidyba atsveria daugelį kitų silpnų pusių. Šį sykį ji plušo užscenyje.

Aplamai, "Klevų alėjai" trūko išbaigimo, "susiklijavimo". Vietomis veiksmas lyg ir nutrūkdavo. Situaciją turėjo gelbėti pakeltas suflerio balsas. Taip pat ir rolių mokėjimas kaikurių aktorių galėjo būti geresnis.

Po vaidinimo ir autorius, ir režisorė, ir aktoriai buvo apdovanoti tradicinėmis gėlėmis.

Lapkričio 14 d. pasirodė "Aitvaras" taip pat su komedija, paruošta A. Rūko, būtent, "Slidžiu pusmilijoniu". Nors ir čia vyravo vedybinės intrigos, tačiau veikalas dėkingesnis vaidybiniu požiūriu. Humoras čia kažkaip lengviau buvo pagaunamas ir aktorių, ir žiūrovų. Ypač gerai vaidino Stepas Ramanauskas ir Lilija Nakrošienė. Guvus buvo ir Petras Šturmas, bet jam nevisai pavyko sukurti lapės tipo pokštininką Aleksą ir įtikinti žiūrovus. Šlubavo ir kaikurių aktorių rolių mokėjimas. Suflerio balsas dažnai buvo girdimas salėje. Bendras įspūdis buvo gana geras. Kurie matė aitvariečius veiklos pradžioje ir dabar, galėjo konstatuoti nemažą pažangą.

Nežiūrint visų trūkumų, verta pasidžiaugti, kad abiejose teatrinėse grupėse intensyviai dirbama, kad ten yra gražaus jaunimo. Be jų pastangų šiame festivalyje lietuvių vardas visai nebūtų figūravęs. Jeigu jaunieji aktoriai gautų kiek daugiau teatrinio išsilavinimo kanadiečių institucijose, lietuviškoji mūsų scena daug laimėtų. Atrodo, tuo keliu bandoma eiti. O ir visuomenėje susidomėjimas savu teatru padidėjo. Jei seniau tik vieni aukuriečiai rodėsi scenoje, tai dabar prisidėjo ir aitvariečiai. Šiame festivalyje ir žiūrovų skaičius buvo kiek didesnis. Tenka palinkėti mūsų teatralams didžios ištvermės ir neblėstančio entuziazmo sunkėjančiose sąlygose.

Pažymėtina dar ir tai, kad daugiakultūrio teatro festivalio metu priesaliuose buvo išstatyti kelių tautybių paveikslai, t.y. veikė paroda. Iš lietuvių dailininkų buvo matyti šių autorių kūriniai: Valiaus, Rimšos, Vilimo, Galdiko, Bričkaus, Kasiulio, Dargio, Urbono, Tamošaitienės (kilimai). Jie gražiai ir gana stipriai atstovavo lietuvių dailei.

Apgailestauti tenka permažą mūsų visuomenės domėjimąsi daugiakultūriu festivaliu. Nuo to nukenčia lietuvių vardas kitataučių, ypač rengėjų, akyse ir mūsų teatrinės grupės, nejaučiančios didesnės visuomenės paramos. Rengėjai turėtų pasirūpinti didesne reklama ir išankstiniu bilietų platinimu, kaip daro kitų tautybių grupės. **R.**

• **Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia**

Hamiltono teatrinės grupės "Aukuras" aktoriai vaidina daugiakultūriame festivalyje Toronte. Viršuje scena iš R. Spalio "Batų", apačioje — iš A. Norimo "Klevų alėjos" Nuotr. B. Tarvydo

Lietuvis prancūziškoje padangėje

Alain Stanke-Stankevičius spaudos, radijo ir televizijos baruose

Š.m. lapkričio 6-12 savaitei skirtas informacinis leidinys "tv hebdo" Montrealyje išspausdino ilgoką rašinį "Alain Stanké et l'apport dynamique de l'immigrant". Jo autorius Jean-Yves Soucy iškelia plačius A. Stankės užmojus kultūrinėje Kvebeko provincijos srityje. Čia pateikiame ištraukas bei A. Stankės pareiškimus. RED.

ALAIN STANKE-STANKEVIČIUS, plačiai besireiškiąs Kvebeko prancūzų gyvenime

Visų pirma A. Stanké dėl plačių jo užmojų minimas kaip internacionalistas. Kai rašinio autorius paklausė jį, ar tai tiesa, tas atsakė:

— Galbūt. Šiandieną tai dar utopija, tačiau vieną dieną sienos grius. Pasas tėra popieriaus gabalas, kurį muitininkas antspauduoja, žiūrėdamas į muses ant lubų. Su žaibišku žinių perdavimu mes gyvename planetos mastu. Tai, kas vyksta priešinguose poliuose, mums rūpi, ir klaida būtų užsidaryti. Visi dabar keliauja. Kitos šalys mums yra pažįstamos. Imigracija padeda arba turėtų padėti savitarpiam tautų pažinimui.

Rašinio autorius, paminėjęs, kad A. Stanké yra lietuvių kilmės, gyvenęs Vokietijoj, mokęsis Prancūzijoje ir pagaliau įsikūręs Kvebeke, perteikia šį jo pareiškimą:

— Tai buvo po karo. Europiečiams Amerika buvo savotiškas rojus. Aš pasirinkau ne JAV, ne kitas Kanados provincijas, o Kvebeką dėl kalbos. Mokėjau penkias kalbas, bet buvau suformuotas prancūzų kultūroje. Patyriau diskriminaciją Prancūzijoje, kur buvau "maudit étranger" (prakeiktas svetimšalis). Tai nebuvo pikta laikysena. Kartais ji buvo miela. Visdėlto ji davė man suprasti: jei noriu čia gyventi, privalau integruotis. Vienu metu buvau įsisavinęs net kvebekietišką akcentą. Dabar, kai išvykstu iš Kanados, visur esu kanadietis. Imigracija turi būti mainas tarp individo ir krašto. Aš daug pasisėmiau bei gavau iš Kvebeko ir jaučiuosi galįs, pagal savo sugebėjimus, prisidėti prie Kvebeko statybos.

* * *

Pasak rašinio autoriaus, A. Stanké teikia daug reikšmės tautų pažinimui. Dėlto jis jau 10 metų vadovauja radijo programai "Musique des nations". Be to, jis turėjo televizinę programą "Citoyens du monde" 1968 ir 1969 m. Ši programa atgaivinta šiais metais ir transliuojama sekmadieniais 4 v.p.p. Ją remia ir Kvebeko imigracijos ministerija. Tuo klausimu rašinio autorius leidžia kalbėti programos vedėjui:

— Mes pasikviečiame naujuosius kanadiečius, kurie papasakoja mums apie savo kilmės kraštą, papročius, folklorą, valgius, muziką. Pakviestieji taipgi turi savo įvairių patirčių bagažą, atsiminimų, kurie turi didelę humoristinę reikšmę. Kai anksčiau minėjau šios programos netikėtas ir pramogines įdomybes, turėjau galvoje pvz. muzikos instrumentus, kurie čia nėra dažnai matomi. Įdomu juos pamatyti, bet dar įdomiau girdėti savo kaimyną jais grojant. Netrukus savo studijoje turėsime japonę, kuri čia įsirengs ir pieš kasdieninį Montrealio gyvenimą. Mes parodysime, ką ji padarys, nes tai bus kitas imigracijos aspektas, būtent, naujų ateivių įnašas į mūsų kultūrą.

A. Stanké, norėdamas plačiau nušviesti savo programos pobūdį, jos tikslą, aiškina kvebekiečiams:

— Vienas šios programos tikslų—supažindinti čiagimius kvebekiečius su tais kvebekiečiais, kurie tokiais tapo iš pasirinkimo. Jie atneša ne tik folklorą bei papročius, bet ir savo asmenybę, savo talentus. Perdažnai užmirštama, kad ateiviai yra šalies turtas. Būtų perdaug ilga ir nuobodu išvardinti visa tai, kas yra gauta iš naujųjų kanadiečių. Pvz. kas gali būti kasdieniškesnio ir kvebekietiškesnio kaip pizzerija? Taip pat negali nepaminėti ateivių investuotojų, kurie steigia įmones, organizuoja darbus ir prisideda prie šalies kilimo. Ateivis pasirenka naują šalį ir nori jon įaugti. Tačiau dažnai tai sunkiai duodasi. Kartais jis turi atlikti darbą, kurio vietiniai nenori. Ir visdėlto jis yra dėkingas už tai, ką Kvebekas jam duoda. Tiems, kurie daug kentėjo prieš atvykdami, Kvebekas yra laisvės ir saugumo uostas. Tai žinau iš savosios patirties. Dabar čia esu įleidęs šaknis, bet žinau, kad aš nesu vienas toks — kiti išgyveno tą patį. Kvebekas tapo mano tėvyne, ir kai grįžtu iš kelionės, jaučiu, kad aš tikrai grįžtu į namus. Esu aplankęs daug šalių ir galiu palyginti: čia mes esame privilegijuoti.

Dėlto aš ir skiriu tam laiko programoje "Citoyens du monde". Aš manau, kad ateivis, kuris integruojasi, kalba prancūziškai ar bent bando kalbėti, turi teisę į mūsų paramą. Nėra ko slėpti teisybės arba pridengti dalykus, kurių reikėtų gėdytis. Žmonės turi mums, kvebekiečiams, priekaištų, kuriuos jie gali pasakyti šioje programoje. Joje duodame vietos informacijai, taipgi paliesime aktualius klausimus, kaip pvz. įstatymas nr. 22.

* * *

A. Stanké reiškiasi ir kaip knygų leidėjas: 10 metų vadovavo leidyklai "Editions de l'Homme", vėliau tapo steigėju-direktoriumi leidyklos "Editions La Presse". Tuo klausimu A. Stanké taip pasisakė:

— Su "La Presse" įrodžiau, kad galima eksportuoti Kvebeko knygas arba susijungti su kitais ir čia spausdinti knygas. Po trejų metų betgi pamačiau, kad toje srityje nebegaliu duoti nieko naujo. Gyvenimas yra pertrumpas, kad žmogus kartotum vis tą patį dalyką. Dėlto panorau grįžti prie šaltinių, atsidėti žurnalizmui ir tyrinėti ateities projektus.

Kai iškilo mintis steigti leidyklą, ja susidomėjau, nes turėjo naujumo atspalvį, būtent, tarptautinę dimensiją. Tai buvo iššūkis. 1975 metais tai buvo kvailystė: steigti naują leidyklą, kai knygos padėtis nebuvo rožinė ir dabar dar nėra! Kadangi mano dalininkais buvo Niujorko "Time" ir Paryžiaus "Hachette", ryžausi tam užsimojimui. Tai daryti mane skatino ir aplinkybė, kad Kvebekas yra geroje geografinėje padėtyje — esame toje pačioje laiko zonoje su Niujorku. Be to, man atrodė logiškiau, jei amerikiečiai dirbs su mumis, o ne su prancūzais. Juk mes esame šiaurės amerikiečiai, kuriems yra lengviau vienas kitą suprasti. Taip pat maniau, kad prancūzams bus lengviau pasiekti amerikiečius per mus. Dalykai gerai klojosi, tačiau derybos su "Hachette" nepavyko, aš pagaliau atpirkau "Time" dalį ir susidėjau su "Unimedia". Taigi, "Editions Internationales Alain Stanké" yra 100% kvebekietiškos.

Mūsų leidykla šiuo metu linksta į labiausiai perkamus leidinius "best-sellers", nes reikia įsiveržti knygų rinkon. Principas labai paprastas. Mes nuperkame veikalo teises, jį atspausdiname ir parduodame Prancūzijoje arba atvirkščiai — gaunam prancūziško veikalo vertimo teisę, atspausdiname ir parduodame JAV-se. Turime originalią medžiagą ir kompetentingus spaustuvininkus.

Pirmoji mūsų pergalė buvo "90 minutes à Entebbe". Čia mes laimėjome lenktynes. (. . .) Antroji pergalė buvo laimėta Frankfurte, kur nušienavom žolę po didžiausių Paryžiaus leidyklų kojomis su Ričardo Niksono atsiminimais, kainavusiais $100.000.

* * *

Baigdamas rašinį, autorius mini, kad prancūzų laikraštis "Le Figaro" Alain Stankę pavadino "kanadišku vilku" dėl minėtos pergalės Frankfurte. Dėl visų minėtų motyvų A. Stanké esąs pavyzdys, ryškiai rodąs pozityvų bei dinamišką naujųjų kanadiečių įnašą į Kvebeko prancūzų gyvenimą. Tuo būdu jis yra asmuo labiausiai tinkantis vadovauti programai "Citoyens du monde" (pasaulio piliečiai).

Tapytojos ir keramikės parodoje Anapilio salėje. Iš kairės — REGINA ŽIŪRAITIENĖ ir VALENTINA BALSIENĖ, kurių dailės darbai sulaukė plataus susidomėjimo lietuvių ir kitataučių sluogsniuose

Išleis "Kryžiaus Kelių"

Kanados Lietuvių Katalikų Centro liturginė komisija posėdžiavo š.m. lapkričio 3 d. Ji nusprendė išleisti kun. K. Žitkaus poezijos forma sukurtus Kryžiaus Kelius su Vyt. Pranaičio iliustracijomis. Šį leidinį finansuoja kun. J. Staškus. Komisija informuoja, kad V. Europos Lietuvių Sielovada yra išleidusi 4 kišeninio formato liturginius leidinius: Krikšto sakramentą, Ligonių patepimą, Santuokos sakramentą ir Sakramentų apeigas (Atgailos, Komunijos, Ligonių patepimo ir palaiminimų bei pašventinimų). Jie gaunami pas kun. K. Pugevičių, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Taip pat pranešama, kad Kanados vyskupų konferencija yra išleidusi plataus informacinio pobūdžio rinkinius apie Adventą, Gavėnią, Krikštą, Sutvirtinimą, Atgailą, Pirmąją Komuniją ir Santuoką. Jie kainuoja po $6.50 ir gaunami CO RE, 67 Bond St., Toronto, Ont.

Komisija siūlo įjungti į Velykų vigilijos pamaldas, tuoj po Senojo Testamento skaitymų, ir lietuviškas Prisikėlimo apeigas; taip pat sugestijonuoja gerb. klebonus Gavėnios metu eiti Kryžiaus Kelius ir gegužės mėnesį rasti laiko gegužinėms pamaldoms, kurios amžiais palaikė lietuvių pamaldumo dvasią. Komisija ir toliau kviečia lietuviškas parapijas įsigyti liturginius drabužius su lietuviškais ornamentais. Pirmieji pavyzdžiai jau yra gauti Toronte. Siūlome ir kitose vietovėse ieškoti tinkamų šių drabužių formų.

Liturginė komisija, norėdama atilkti geriau savo uždavinį, t.y. įnešti, kiek galima, lietuviško elemento į K. Bendrijos liturgiją, kviečia dvasiškius ir pasauliečius siųsti savo pasiūlymus bei sugestijas šiuo adresu: Rev. A. Prakapas, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, Canada.

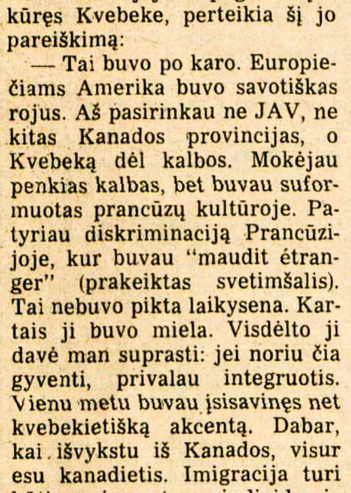

STASYS J. PETRAUSKAS, sūnus Jono ir Olės Petrauskų, baigęs Windsoro universitete sociologiją bakalauro laipsniu ir pramonės bei personalo šaką taip pat komercijos bakalauro laipsniu. Šiuo metu jis dirba Toronte "Life Insurance" bendrovėje

Solistė Justina Sriubiškienė, akompanuojama pianisto Jono Govėdo, dainuoja Toronto Lietuvių Namų 25 metų sukakties koncerte Nuotr. V. Pranaičio

Daktariški "Alijošiaus lašai"

Å. TYRUOLIS

"Alijošiaus lapai" — trečiasis dr. S. Aliūno (Aloyzo Barono) humoristinės poezijos rinkinys. Kiti du jo humoristinės poezijos rinkiniai — "Valerijono lašai" (1954) ir "Trejos devynerios" (1961) — priklauso tai pačiai "vaistingajai" kategorijai, kuria bandoma "gydyti" mūsų gyvenimo negeroves ir ydas. Šalia kitų dviejų humoristinės poezijos autorių — Leonardo Žitkevičiaus (rašo "Rusnės Dandierino" ir "Balio Pavabalio" slapyvardžiais) ir Antano Gustaičio (rodosi "nuogas" ir nesidengia jokiu slapyvardžiu) — A. Baronas, be to, yra vienas iš produktingiausių beletristinių išeivijos rašytojų, išleidęs jau arti 30 knygų. Beje, A. Gustaitis šiam rinkiniui parašė šmaikštų įvadą.

Humoristinės poezijos reikalingumą pateisina gyvas jos pareikalavimas: dažnai su ydomis kovojama sėkmingiau humoristiniu, negu rimtu žodžiu. Kartais humoro prisibijo net pasaulio galiūnai, žiauriai baudžia už jų ydų iškėlimą ir pajuokimą.

Toji poezija bene labiausiai surišta su laiko aplinkybėm: ji juk plaka tik savo meto, o ne kokias praeities ydas. Ji lyg veidrody parodo savo meto negeroves ir tuo pačiu visuomenę "gydo" — priverčia ją tų ydų vengti, nes niekas nenori būti parodytas iš juokingosios pusės.

Kokias ydas bando "gydyti" dr. S. Aliūnas savo "Alijošiaus lapais"? Knygoje yra 4 skyriai: Kultūros krizė, Pagundų obuoliai, Vienybė ir smala, Balanos gadynė. Bet tai tik apytikris dalykinis suskirstymas. Iš tikrųjų kone kiekviename iš tų skyrelių rasim pasikartojančių motyvų. Tai jaunimo pasimetimas, šeimos auklėjimo "sumordernėjimas", turtų krovimas bei sumaterialėjimas, svaiginimasis, apatija lietuvybės reikalui, "dialogas" bei "bendradarbiavimas" ir kita.

Taiklaus botagėlio autorius nepagaili jaunimui, kuris vedybomis susiriša su svetimtaučiais:

Ir jungias su Mac Neil Jūratės,
Marlynos slenka prie Algių,
Net pats Šalkauskis nepramatė
Apsijungimų tų svarbių. (10 psl.)

Beje, prof. Šalkauskis svarstė "rytų-vakarų" kultūros sintezę.

Be to, lietuviškose šeimose įsigali ir svetimi papročiai, kai "Matjošius šveičia puodą, košę verda, vedęs Miss O'Hara" (12 psl.).

Madų pamėgdžiojimas — kita mūsų laikų jaunimo yda, rodanti moralinį pasimetimą. Mada greit užsidega, greit, kaip šiaudai, perdega, bet žalos spėja padaryti. Tik kol knyga išėjo, "sijonų patrumpėjimas" jau tapo kone muzėjine retenybe — taip greit atsibodo.

Panašias ydas iškeliant, bandoma žvelgti į praeitį, kai

Nebuvo jokių ten mandrių party,
Nebuvo jokių hot pants ir mini,
Bernelis, dirvą nustojęs arti,
Su ja šienelį vakare mynė.
(43 psl.)

Į tą "palaimintą romantiką", aišku, šių dienų jaunimui taip toli, kaip į mėnulį. Ką bekalbėti apie tą vyresnį jaunimą, kai jau "prieš vaiką tėvas te ranką kelia, kada jis turi pats apsiginti" (82 psl.). Tai tokie "moderniojo" auklėjimo rezultatai. Be to, ir medicina daro "pažangą", nes "lopšiai mažėja ir grabai". (52 psl.).

Per 15 metų autoriui susikaupė naujų temų humoristinei poezijai: kas projektavo "platų veikimą", jau sako "I don't care", turto jau tiek sukaupė, kad ir vilą norėtų nusinešti "į amžinąsias padangtes" (49 psl.), gaili visuomeniniam bei kultūriniam darbui aukoti, bet "negaila tūkstančių, palikusių bendrovėje Antano" (77 psl.).

Be abejonės, dėl viso to liūdna ir graudu, bet autorius pasiūlo savo "vaistus":

Jei niekai tau širdį gelia,
Puola džiaugsmą trapų,
Imk posmelį, kaip šaukštelį,
Alijošiaus lapų. (84 psl.)

Tikėkimės, kad tai pagydys ne tik skaitytoją, bet ir ypač tuos, kurie anom ligom sunkokai serga.

Dr. S. Aliūnas, ALIJOŠIAUS LAPAI. Humoristiniai eilėraščiai. Įvadą parašė Antanas Gustaitis. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, Čikaga, 1975 m., 87 psl. Aplankas dail. M. Ambrozaitienės.

Atsiųsta paminėti

Albinas Baranauskas, RUDENYS IR PAVASARIAI ARBA UŽPLYNIŲ PULTINEVIČIUS NAMIE IR SVETUR II dalis. Lietuviškos Knygos Klubo 1976 m. leidinys. 338 psl. minkštais viršeliais. Kaina $6. Spausdino "Draugo" spaustuvė, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

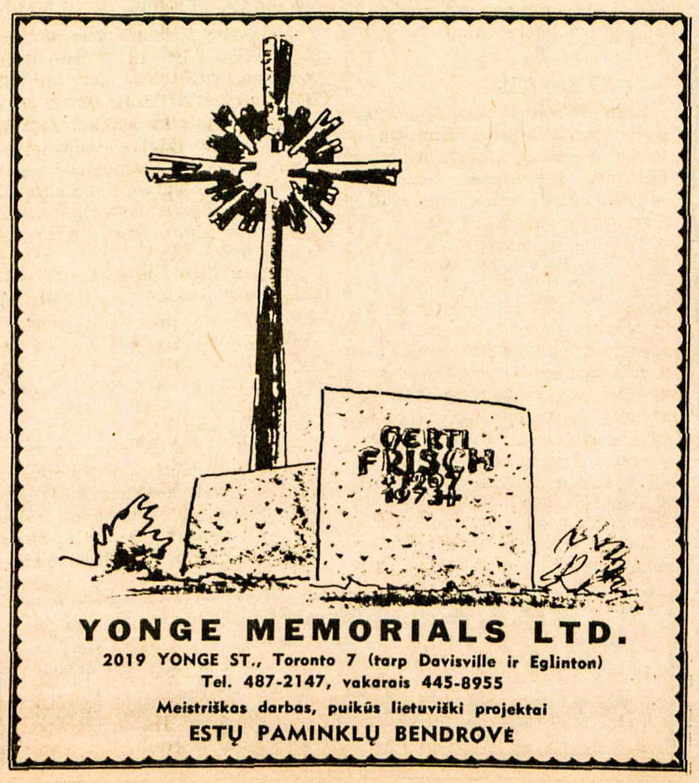

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ DANTŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGA, vadovaujama pirm. dr. A. Ruibienės, Čikagos Jaunimo Centre surengė sukaktuvinę dail. Broniaus Murino 56 tapybos darbų parodą, skirtą jo amžiaus septyniasdešimtmečiui. Parodai buvo parinkti gamtovaizdžiai, abstraktinės kompozicijos ir portretai, atlikti akvarele, akriliu ir aliejum. Dail. B. Murino kūrybą apibūdino pasižymėjęs meninės fotografijos atstovas kun. A. Kezys, SJ. Sukaktuvininkas yra baigęs Kauno meno mokyklą 1929 m., studijas gilinęs Paryžiuje 1932-35 m. Lietuvoje dalyvavo beveik visose Dailininkų Sąjungos rengtose parodose, o Amerikoje individualias savo kūrinių parodas yra turėjęs Detroite, Klevelande, Los Angeles mieste, Bostone, Niujorke ir penkias Čikagoje. Penkias pirmąsias ir tris antrąsias premijas už akvareles yra gavęs amerikiečių dailininkų parodose.

DAIL. VLADAS VAITIEKŪNAS amžiaus septyniasdešimtmetį paminėjo Čikagoj įvykusia savo 28-nių aliejaus technikos tapybos darbų paroda, kurioje įvadinį žodį tarė dail. M. Šileikis. Pirmoje parodos salėje buvo sutelktas "Reinkarnacijos ciklas", kurį sudaro 10 paveikslų. Pasak jų autoriaus, reinkarnacija yra nuolatinis sielos atgimimas — Amžinioji būtis, nuolat tobulinant savo kūną. Filosofinę simboliką atspindėjo ir dalis antroje salėje išstatytų darbų, bet jų tarpe buvo šeši su Lietuva susieti kūriniai: "Derliaus šventė", "1863 m. sukilimas", "Lietuvio tragedija", "Bėgimas nuo komunizmo", "Užeina siaubas", "Lietuvis amžių kovoje". Dail. V. Vaitiekūnas, šiuo metu gyvenantis Willow Springs, Čikagos pietvakariuose, studijas Kauno meno mokykloje baigė 1934 m., dirbo dėstytoju keliose gimnazijose. Dailės dalykus dėstė ir augštesniojoje lituanistinėje Čikagos mokykloje, vadovavo Amerikos Lietuvių Sąjungai 1960-64 m.

"VAIDILOS" TEATRAS, atnaujinantis savo veiklą Klevelande, JAV, pirmajai premjerai buvo pasirinkęs A. Vienuolio dramą "Prieblandoje", bet meno vadovas ir rež. Petras Maželis jos pastatymą nutarė atidėti sekančių metų antrajam pusmečiui. A. Vienuolį pakeitė Juozas Grušas su savo "Meile, džiazu ir velniu". Šioje dramoje atsakingus vaidmenis ruošia į teatrą įsijungę jaunimo atstovai — Danutė Balčiūnaitė, Jūratė Petraitytė, Linas Johansonas, Paulius Nasvytis, Romas ir Andrius Kazlauskai. Su J. Grušo drama klevelandiečiai bus supažindinti balandžio mėnesį.

DAIL. POVILUI PUZINUI skirta vakaronė įvyko Čikagos Jaunimo Centro kavinėje. Su šio 1967 m. Niujorke mirusio dailininko gyvenimu dalyvius supažindino dr. Jonas Puzinas, su jo kūryba — dail. Povilas Kaupas. Jis aptarė 34-ris P. Puzino paveikslus, kurių skaidres ekrane rodė dail. Petras Aleksa. Pagrindinis vakaronės tikslas — velionies našlės Austros Puzinienės, gražiai lietuviškalbančios latvių dailininkės, išleistos monografijos "Puzinas" sutiktuvės. Ji dėkojo visiems vakaronės dalyviams ir pasirašinėjo šį paminklinį leidinį, kurio autorius yra Frederic Whitaker, leidėjas — "Austra Publications". Monografija "Puzinas", kainuojanti $25, gaunama "Draugo" administracijoje, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

DAIL. VACLOVO ŽILIAUS pirmoji paroda išeivijoje, turėjusi įvykti spalio 23-24 d.d. Niujorke, Kultūros Židinyje, atidėta sekančiam pavasariui.

"DIRVOS" NOVELĖS KONKURSĄ laimėjo čikagietė rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė. Siemetiniam konkursui buvo gauta 11 novelių. Premijuotiną novelę "Grįžimas", pasirašytą Bijūno slapyvardžiu, atrinko Floridoje sudaryta vertintojų komisija — pirm. Vilius Bražėnas, Henrikas Lukaševičius ir Leonas Virbickas. Novelė atskleidžia išeiviško gyvenimo atkarpą, žmogaus grįžimą Montrealin, kur buvo žengti pirmieji žingsniai Š. Amerikoje. B. Pūkelevičiūtė taip pat yra gyvenusi ir kūrusi Montrealyje. Šešių šimtų dolerių premiją parūpino nuolatinis "Dirvos" konkurso mecenatas Simas Kašelionis.

"DRAUGO" ROMANO KONKURSO vertintojų komisiją sudarė Filadelfijos bei jos apylinkių lietuviai — Ona Balčiūnienė, Roma Česonienė, dr. K. Ostrauskas, dr. B. Vaškelis ir V. Volertas. Jiems jau nusiųsti konkursiniai romanai.

BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ Draugijos salėje radijo programos "Laisvės varpas" vadovas Petras Viščinis surengė pasižymėjusių smuikininkų Danos Pomerancaitės-Mazurkevičienės ir Jurijo Mazurkevičiaus koncertą. Išvykai į Bostoną šie muzikai iš Kanados buvo pasirinkę daugiausia klasikinių kompozitorių kūrinius dviem smuikam ir vienam smuikui. Su pianisto Sauliaus Cibo palyda koncerte skambėjo G. P. Telemano, G. L. Sporo, A. Honnegerio, Vyt. Klovos, C. Saint-Saenso, B. Dvariono, H. Wieniavskio kompozicijos. Virš programos jiedu atliko populiarųjį Mocarto "Turkų maršą". Kadangi koncerto diena buvo ir Danutės Mazurkevičienės gimtadienis, sveikinimų bei linkėjimų ji susilaukė rožių ir gvazdikų puokštėm.

VILNIAUS VANDENTIEKIO ISTORIJOS MUZĖJUS neseniai buvo atidarytas seniausioje vandentiekio stotyje prie Jaunimo sodo. Didžiąją rodinių dalį sudaro archyvinė medžiaga — valdinių raštų nuorašai, nuotraukos, katalogai, planai ir projektai. Seniausia yra 1501 m. privilegijos kopija, skelbianti, kad didysis Lietuvos kunigaikštis Aleksandras besikuriantiems domininkonams padovanojo žemės sklypą, keturias karčiamas ir Vingrių šaltinius, o jie kaip tik ir buvo pagrindinis vandens tiekėjas miestui. Antroji vieta tada teko prie kelio į Medininkus buvusiems Aušros Vartų šaltiniams, trečioji — Župronių šaltiniams už dabartinės Subačiaus gatvės. Vandentiekio technika tais laikais buvo labai nesudėtinga, nes vanduo tekėdavo iš augštesnės vietos į žemesnę. Muzėjus taip pat turi prieš porą mėnesių Totorių gatvėje atkasto medinio vamzdžio dalį su kalvių nukalta mova. Centrinio vandentiekio įvedimo darbai Vilniuje buvo užbaigti 1916 m. Jo augimą liudija muzėjuje sutelkti duomenys. 1914 m. Vilniaus vandentiekio tinklų ilgis tebuvo 17,4 kilometro, o 1975 m. — 326 kilometrai. Tada kiekvienam gyventojui per parą vidutiniškai tekdavo po 5,5 litro vandens, o dabar, įskaitant ir pramonės poreikius, tenka po 432,2 litro. Dabarčiai atstovauja š.m. liepos 1 d. dokumentas, liudijantis naujosios Virių vandenvietės įjungimą per Viršuliškių vandentiekio stotį.

DAIL. ANTANO ŽMUIDZINAVIČIAUS šimtąsias gimimo metines vilniečiai paminėjo prisiminimų vakaru respublikinėje bibliotekoje. Apie lietuviškojo gamtovaizdžio dainių kalbėjo menotyrininkas J. Mackonis. Atsiminimais dalijosi solistės B. Grincevičiūtė, A. Staškevičiūtė ir P. Gudynas. Programą papildė ištraukos iš A. Žmuidzinavičiaus knygos "Gyvenimas ir paletė", velionies mėgtos dzūkų liaudies dainos. Minėjimas buvo surengtas ir Kauno menininkų namuose, o M. K. Čiurlionio dailės muzėjuje atidaryta A. Žmuidzinavičiaus kūrinių paroda. Organizacijų atstovai ir studentai aplankė ir gėlėmis papuošė jo kapą.

RESTAURUOTUOSE MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE Vilniuje spalio 29 d. įvyko Albino Žukausko poezijos vakaras "Atodangos" Su šiemetinės respublikinės literatūros premijos laimėtojo kūryba dalyvius supažindino literatūros kritikas Vytautas Kubilius. Pirmojoje dalyje savo poeziją skaitė pats A. Žukauskas, antrojoje — dramos aktorius Vytautas Kybartas.

ANTRAJAI ŠIO SEZONO PREMJERAI Šiaulių dramos teatras pasirinko Violetos Palčinskaitės pasaką "Septynios snieguolės ir nykštukas-77". Mažiesiems žiūrovams skirtą spektaklį režisavo A. Ragauskaitė. Jame yra daug muzikos ir šokių. Pagrindinius vaidmenis sukūrė aktorės I. Paskienė, F. Laurinaitytė, V. Jakštaitė, T Maliukevičiūtė.

STRAIPSNĮ APIE VINCĄ PIETARĮ (1850-1902) "Rašytojas, gydytojas, pilietis" Arkadijus Bobrovas š.m. rugpjūčio 28 d. paskelbė Vologdos srities Ustiužnos miesto bei rajono laikraštyje "Vperiod". Autorius supažindina skaitytojus su pagrindiniais mūsų rašytojo gyvenimo duomenimis, jo nuoširdžiu mediciniiniu darbu šiame mieste, kur vargšai jį vadindavo savo gydytoju Peteriu. V. Pietaris yra palaidotas kapinėse prie Kazanės cerkvės, kur jo kapą lig šiol prižiūrėjo pensininkė Tatjana Ivanova. A. Bobrovo nuomone, artėjant V. Pietario 75-tosiom mirties metinėm, kapo globą turėtų perimti valdžia. Be to, reikėtų įsteigti bent nedidelį V. Pietario skyrių kraštotyros muzėjuje, jo atminimui skirta lenta pažymėti namą, kuriame jis mirė. Vincas Kuzmickas, šią žinutę paskelbęs "Literatūroje ir Mene", pastebi, kad memorialinė lenta V. Pietariui planuojama jau beveik 20 metų. Jos sukūrimu bei atidengimu jis pataria pasirūpinti Lietuvos Rašytojų Sąjungai.

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE įvykusi paroda vilniečius supažindino su šiauliečių dailininkų tapybos, grafikos, skulptūros ir taikomosios dailės darbais. Parodoje dalyvavo 36 dailininkai su maždaug 200 kūrinių, atspindinčių paskutinį jų veiklos dešimtmetį. Spaudos konferencijoje kūrybines šiauliečių dailininkų sąlygas nušvietė menotyrininkas V. Rimkus, dailininkai A. Toleikis ir V. Trušys.

PABALTIJO KARIKATŪROS PARODOJE Taline lietuviams atstovavo dailininkai — V. Ajauskas, I. Berezinckas, A. Pakalnis, Z. Šteinys, F. Samukas, K. Šiaulytis, L. Vorobjovas, A. Deltuva, J. Varnas ir A. Cvirka.

RAŠYTOJŲ SĄJUNGOS KLUBAS Vilniuje surengė poezijos vakarą "Lietuvių poetai apie Lietuvą". Dramos aktoriai K. Kazlauskaitė, V. Podolskaitė, A. Babkauskas, S. Ramelis, S. Sipaitis ir V. Traukinaitis skaitė poetų E. Mieželaičio, Justino Marcinkevičiaus, A. Maldonio, A. Miškinio, E. Matuzevičiaus, J. Jakšto, A. Baltakio, J. Nekrošiaus, V. Mozūriūno eilėraščius.

V. MYKOLAIČIO-PUTINO romaną "Altorių šešėlyje", vengrų kalbon išverstą L. Marazo, 12.100 egz. tiražu išleido Budapešto leidykla "Europa".

V. Kst.

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
1072 Bloor St. W.
Tel. 534-9286
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400
AKTYVAI — virš 10 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9½%
Antradieniais	10 - 3	pensijų ir namų s-tas	8¼%
Trečiadieniais	uždaryta	taupomąsias - savings s-tas	8%
Ketvirtadieniais	10 - 8	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9 - 1	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS "ONTARIO TRUST REAL ESTATE" įstaigos vedėjas
patarnauja visuose nekilnojamo turto reikaluose
Telefonas 533-4414

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 — 1636 Dundas St. W.
ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės draudą?

Klauskite mane apie:
- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714
Namai: 766-5857
Raštinė: 363-7881

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5
FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

STEPHAN'S Furs 406 Roncesvalles Ave. tel. 536-5936
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dufferin RADIO AND TV SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kvebekas bus nepriklausomas?

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pritaria separatizmui. Nusivylę liberalais, jie balsavo už kvebekiečių partijos atstovus, nematydami kitos pakankamai stiprios partijos liberalams pakeisti. Remiantis viešosios nuomonės tyrimo duomenimis, už separatizmą pasisako tik apie 20% kvebekiečių partijos rėmėjų.

Politikų išvados

Tokias išvadas, atrodo, padarė ir Kanados premjeras P. E. Trudeau, sutikdamas kvebekiečių partijos pergalę. Kvebeko likimas esąs susietas su nedaloma Kanada. Rinkėjams didesnės įtakos už separatizmą esą turėjo ekonominės bei administracinės Kvebeko problemos. Lygiai tokios pačios nuomonės yra ir kitų dviejų federacinių partijų vadai: pažangiųjų konservatorių — J. Clarkas, NDP socialistų — E. Broadbentas. Premjeras P. E. Trudeau, gerbdamas demokratinius principus, pažadėjo nuoširdų bendradarbiavimą su rinkimus laimėjusia kvebekiečių partija ir jos vadu R. Levesque, bet vėliau pabrėžė, kad jis ir toliau kovos už federaciją, neves derybų nė su viena provincija dėl jos išsijungimo iš Kanados.

Teisiniu požiūriu Kvebekas, norėdamas tapti nepriklausoma respublika, pirmiausia turėtų kreiptis į federacinį parlamentą, kad pastarasis paprašytų karalienę Elzbietą pakeisti Londone esantį Britų Š. Amerikos Aktą. Šis Kanados konstitucija laikomas dokumentas ją pripažįsta tik tokia, kokia dabar yra, t.y. su Kvebeku. Jei R. Levesque Kvebeko nepriklausomybę paskelbtų be federacinės vyriausybės sutikimo, Otava turi dvi galimybes. Pirmiausia federacinė vyriausybė galėtų įsakyti Kvebeko gubernatoriui nepasirašyti tokio provincinio parlamento nutarimo, o be jo parašo jis negali tapti įstatymu. Jeigu toks parašas būtų leistas, tada federacinė vyriausybė gali nepripažinti Kvebeko įstatymo, remdamasi Britų Š. Amerikos Aktu.

Ekonominės abejonės

Daug kam atrodo, kad Kvebeko atsiskyrimas nėra įmanomas dėl ekonominių problemų. Dėl neaiškios ateities pasitraukimą iš Kvebeko pradėtų didžiosios bendrovės, sustotų investacijos iš užsienio. Be to, federacinis Kanados iždas kasmet didelę pinigų sumą skiria vadinamoms neturtingoms provincijoms, kurių eilėse yra ir Kvebekas. Šiemet šiai paramai yra numatyta $2,145 bilijono, kurių net $1,093 bilijono teks Kvebeko provincijai. Kvebekas taipgi gauna daugiau dolerių nei pats įmoka sveikatos ir nedarbo draudoms. Valstybinio kapitalo iš Prancūzijos jam būtų sunku besitikėti, nes ji taip pat yra valdoma demokratiniais principais ir remiasi privačiu kapitalu. Kaikurie pesimistai pranašauja, kad Kvebekui teliktų vienas kelias — posūkis į marksistinį socializmą ir Sovietų Sąjungą, bet tokiu atveju nei angliškoji Kanada, nei pagaliau JAV nenorėtų turėti antrosios Kubos Š. Amerikos žemyne.

Kuriuo keliu?

Kvebekiečių partijos vadas R. Levesque šiuo metu dar nekalba apie separatizmą, nes jo pirmiausia laukia nelengvas darbas — ekonominių problemų sutvarkymas, bedarbių skaičiaus sumažinimas, kapitalo investuotojų nuraminimas. Labai galimas dalykas, premjeras R. Levesque pradės kelti didesnius finansinius reikalavimus federacinei Kanados vyriausybei. Jau rinkiminiame vajuje jis pabrėžė, kad Otava turės prisidėti prie Montrealio olimpiados deficito padengimo. Ekonomistas J. Parizeau viešai pareiškė, kad Kvebekas stengsis išspausti kiekvieną galimą centą iš federacinio iždo. Tokie reikalavimai premjerui P. E. Trudeau sudarytų nemažą dilemą. Atsisakymas patenkinti perdidelius Kvebeko reikalavimus palengvintų kvebekiečių partijai palenkti daugiau šios provincijos gyventojų į separatizmą ir laimėti jų balsus atsiskyrimo referendumui. Perdidelės premjero P. E. Trudeau nuolaidos Kvebekui, be abejonės, susilauktų opozicijos angliškose Kanados provincijose, ypač Ontario, Albertos ir Britų Kolumbijos. Jos sudeda bilijonus dolerių neturtingoms provincijoms, pačios iš to fondo negaudamos nė cento. Kvebeko atsiskyrimas, daugelio politikų nuomone, palaidotų federacinę liberalų partiją, nes ji rinkimus kaip tik laimi Kvebeko dėka. Išjungus atstovus iš Kvebeko, liberalai prarastų didžiąją dalį savo narių federaciniame parlamente. Tokiu atveju pagrindine opozicine partija netgi galėtų tapti NDP socialistai.

Vado praeitis

Rene Levesque, kvebekiečių partijos vadas, yra gimęs 1922 m. neturtingame Gaspe pusiasalyje, New Carlisle vietovėje, kur dažnai susikirsdavo prancūzų ir anglų kilmės kvebekiečių vaikai. Tokie susidūrimai ir angliškoji aplinka jam padėjo gerai išmokti anglų kalbą. Istoriją, filosofiją ir kalbas R. Levesque studijavo jėzuitų seminarijoje Gaspe pusiasalyje, atostogų metu dirbdamas radijo pranešėju. Ankstyvoj jaunystėj pradėjo skaityti Kvebeko atsiskyrimą siūlančius prancūzų tautininkų raštus. II D. karo metu dirbo amerikiečių ABC radijo bendrovės korespondentu Europoje, pokaryje įsijungė į kanadiškos CBC bendrovės prancūziškąjį skyrių. Politikon perėjo 1952 m. ir premjero J. Lesage vyriausybėje tapo jo dešiniąja ranka. Septynerius metus jis pasižymėjo Kanados federacijos puldinėjimais. Pasitraukęs iš liberalų eilių, 1968 m. įsteigė separatistinę kvebekiečių partiją, kuri su šešiais atstovais 1973 m. rinkimuose tapo pagrindine opozicija Kvebeko parlamente, o dabar didele atstovų persvara laimėjo rinkimus. Šeiminiame gyvenime nebuvo laimingas — išsiskyrė su žmona. **V. Kst.**

Ateitininkų žinios

Jaunučių berniukų ir mergaičių susirinkimas įvyks lapkričio 28, sekmadienį, 2 v.p.p., seselių namuose. Negalį susirinkime dalyvauti prašomi pranešti savo būrelių globėjams.

Tėvų susirinkimas įvyks lapkričio 28, sekmadienį, 2 v.p.p., seselių namuose. Visi ateitininkų tėvai prašomi dalyvauti.

Skautai ir vyr. moksleiviai yra raginami dalyvauti prof. J. Brazaičio minėjime lapkričio 20, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje.

Sendraugių suvažiavime, kuris įvyko rugpjūčio 7 d. Filadelfijoje, buvo priimti įvairūs nutarimai, iš kurių vienas buvo: "Besiruošdami visos ateitininkijos kongresui, skyriai ir pavieniai nariai vykdo Ateitininkų Federacijos vyriausios valdybos nurodymus. Prieškongresinėje veikloje 1976-77 m. kiekvienas sendraugių skyrius organizuoja: 1. krikščioniškojo atsinaujinimo savaitgalius, 2. bendras šeimynines Mišias, 3. susirinkimuose svarsto gyvosios krikščioniškoios dvasios klausimus, 4. puoselėja kultūrinę kūrybą ir jos vaisių naudojimą."

Moksleivių ateitininkų kursai rengiami lapkričio 24-28 dienomis Dainavos stovyklavietėje. Paskaitas skaitys: kun. prof. St. Yla, dr. V. Vygantas, E. Pakštaitė, G. Juozapavičiūtė, inž. Vyt. Narutis, dr. V. Majauskas.

Skautų veikla

• Lapkričio 14 d. Mindaugo dr-vė iškylavo Woodland Trails Camp, apie 30 mylių nuo Toronto esančioje kanadiečių skautų stovyklavietėje, įdomioj savo skautiška pastovyklių statyba. Dalyvavo 28 skautai ir vadovai. Skiltys atliko joms duotus uždavinius. Laimėjo "Lapinų" skiltis, vad. T. Kasperavičiaus. Skautai vyčiai kandidatai praktiškai atliko topografinius uždavinius. Pasigamintas maistas visiems buvo labai skanus. Dr-vė dėkoja Br. Sapliui, V. Sendžikui ir V. Turūtai už talką transporte. Sekanti dr-vės sueiga — lapkričio 29 d., 7 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje.

• Gruodžio 4, šeštadienį, 7 v.v., 40 Burrows Ave., Islington, šaukiama bendra skautininkų-kių ramovės sueiga. Dalyvauti kviečiamos skautininkų žmonos ir skautininkių vyrai. Programoje — pašnekesiai ir vaišės. Apie dalyvavimą prašoma pranešti seniūnams: s. R. Žilinskienei tel. 277-2148 arba s. V. Sendžikui tel. 233-4188.

• Vyr. skaučių "Vaidilučių" dr-vės draugininke dvejiem metam išrinkta N. Žulytė, adj. B. Paliulytė.

• Į II jūr. skaučių patyrimo laipsnį išlaikė R. Trinkaitė; į I patyrimo I. — R. Bubelytė, A. Narbutaitė, D. Kuzmaitė ir R. Trinkaitė.

• Spalio 13 d. jūrų skautės iškylavo S. G. Kuzmų miške. Labai nuoširdžiai buvo šeimininkų sutiktos ir vaišinamos. Ačiū jiems, ypač poniai, už puikias vaišes.

• Lapkričio 22 d. ps. I. Šeškutės bute vyr. skautės kandidatės savo sueigos metu diskutavo temą apie lietuvių organizacijas. Kandidačių vadovės adresas — 18 Grenview Blvd. N., tel. 233-2378. **Č. S.**

Br. Keturakis, sporto veikėjas ir spaudos bendradarbis, lydimas ŠALFASS pirm. Pr. Bernecko, lankėsi "TŽ" redakcijoje ir painformavo apie numatytus lietuvių sportininkų užmojus bei numatomą išeivijos lietuvių sporto olimpiadą-žaidynes Kanadoje 1978 m. Pokalbyje taip pat konstatuotas visų noras, kad sportinė veikla išliktų lietuviška, atremta į pedagoginius bei moralinius principus.

Įvairios nuomonės

— Ką sako žmonės apie mano paveikslus parodoje?

— Kalba, žinoma, įvairiai. Vieni sako — gaila drobės, kiti — gaila dažų, o treti — gaila ir drobės, ir dažų, ir sugaišto laiko.

Irgi vedybos

— Ar girdėjai, kad senstelėjusi panelė Irutė neseniai ištekėjo?

— Taip. Jos vyras yra žinomas senienų rinkėjas.

ŠYPSENOS

Dar dvi valandos

— Kaip jums ne gėda tokią mėsą paduoti? Jau penkiolika minučių ją kramtau ir negaliu sukramtyti!

— Nesijaudinkite, — ramina padavėjas, — iki valgyklos uždarymo dar liko dvi valandos.

Profesorius

Profesorius grįžta namo iš universiteto ir randa ant stalo gėlių puokštę.

— Ką tai reiškia, brangioji? — klausia savo žmoną.

— Tai juk šiandieną tavo vienerių metų vedybų sukaktis.

— Ak taip? Kai ateis metinė tavo vedybų sukaktis, tai primink man, kad neužmirščiau ir tau atnešti gėlių . . .

• Didžiausia skyrybų priežastis — vedybos (kažkuris filosofas). Parinko **Pr. Alš.**

SPORTAS

Vitas Gerulaitis, žaisdamas dvejete su Bjorn Borg laimėjo "Olsonite Tennis Classic" turnyre pirmą vietą. Baigmėje jie nugalėjo Rod Laver ir Newcombe 6-3, 6-1. Sekančią savaitę JAV-ės nugalėjo Venecuelą 4:1. Šiose Davis Cup varžybose Vitas Gerulaitis sėkmingai atstovavo amerikiečiams. Paskutinėse rungtynėse jis laimėjo prieš Jorge Andrew 6-3, 1-6, 6-3 ir 7-5. **J. B.**

VYČIO ŽINIOS

Algis Kuzmas, keturiolikametis Vyčio šachmatininkas, lapkričio 13-14 d.d. Klevelande dalyvavo lietuvių šachmatų pirmenybėse. Nors žaidė su daugiau patyrusiais meisteriais, iš 5 partijų laimėjo 2.

Stalo teniso pirmenybėse lapkričio 13-14 d.d. Klevelande gausiai dalyvavo jaunieji stalo tenisininkai iš Kanados ir JAV rytų apygardos. Gaila, kad nesimatė nė vieno vakarų apygardos žaidėjo. Šios pirmenybės buvo sėkmingos ir vytiečiams. Vyrų klasėje I v. laimėjo E. Vaičekauskas ir antrą — J. Nešukaitis. G. Nešukaitytė, žaisdama berniukų tarpe, jaunių A klasėje laimėjo III v. Jaunių B klasėje P. Tutlys laimėjo I v., K. Banelis — III ir V. Banelis — IV. Mergaičių A klasšje G. Nešukaitytė laimėjo I v. Mergaičių B klasėje L. Janušauskaitė laimėjo III v. Taip pat buvo surengtos ir komandinės varžybos tarp Kanados ir rytų apygardų. Kanada laimėjo visas varžybas išskyrus jaunių A klasės komandinį susitikimą, kurį 5:4 laimėjo rytų apygarda. Buvo sužaistos 7 komandinės rungtynės. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Mergaičių tinklinio komanda lapkričio 14 d. žaidė su Toronto North komanda 15:2, 15:6, 15:7; su Cabage Town 15:3, 16:14, 16:14; ir su S.S.C. komanda 15:4, 15:9 ir 15:9. Visus žaidimus aušrietės laimėjo. Šią komandą treniruoja Mindaugas Leknickas. Žaidė: Jūratė Lukošiūtė, Dana ir Lina Radžiūnaitės, Dina ir Lora Žukauskaitės, Ena Dermat ir Slavka Hyzte.

Moterų krepšinio komanda, dalyvaujanti Yorko moterų lygoje, lapkričio 16 d. žaidė su IPA komanda. Aušrietės laimėjo 52:36. Taškus laimėjo: Dita Klimaitė — 14, Roma Birštonaitė - Breen — 12, Lola Kėkštaitė - Jull ir Jonė Simonaitytė po 7, Milda Romanovaitė - Rost ir Silvija Sanonytė - O'Sulivan po 6 taškus. Komandos treneris yra Albinas Puzeris. Jei būtų norinčių žaisti šioje komandoje, tai mielai būtų laukiamos. Treniruotės vyksta ketvirtadieniais, o žaidimai — antradieniais. **V. M.**

FLORIDA, Miami Beach namas su baldais, 3 miegamaisiais, 2 prausyklom. Centrinis šildymas ir vėsinimas. Garažas ir gražus sodnelis (6 vaismedžiai). Pėsčiom 5 minutės iki jūros ir prekybos centro. Prašoma $55.000.
Sav. P. Šilas, 9324 Byron Ave., Miami Beach, Fla. 33154.
Telefonas 1-305-864-1329

Alfonsas A. Garbenis
Per paskutinius 25 metus Al. Garbenis (tėvas) tarnavo Toronto lietuviams namų reikalais. Toliau tarnaus tėvas ir sūnus Garbeniai

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

INDIAN GROVE, 2-jų miegamųjų vienaaugštis, nauja šildymo sistema, geras sklypas, garažas, nepertoli nuo Bloor gatvės; palikimas; reikia sumokėti grynais.
INDIAN RD., 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvažiavimas, mūrinis garažas dviem mašinom; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.
WESTMINSTER G-VĖ, atskiras 11 kambarių pajamų namas ($131 į savaitę), be to, savininkui butas; parduodama su visais baldais; vienas atviras mortgičius 10%; geras investavimas.
BOUSTEAD, atskiras tributis, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

ALHAMBRA GATVĖ, atskiras plytų namas, 10 kambarių; visas namas naujai atremontuotas, naujas tinkas, nauji elektros laidai, nauji variniai vandens vamzdžiai, 3 modernios prausyklos ir 3 virtuvės, nauja šildymo sistema, platus privatus įvažiavimas, dvigubas plytų garažas; labai tinkamas 3 šeimom; kaina $79.000.
HIGH PARK GATVĖ, atskiras, 7 kambarių namas, pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, nauji kilimai, užbaigtas rūsys, vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas — garažas.
MARGARETA GATVĖ, atskiras, pilnai modernintas 6 kambarių namas; 2 virtuvės, garažas; mažas įmokėjimas; arti Bloor gatvės.
PARDUOTAS
BLOOR — DUNDAS. Krautuvė — nuosavybė ir "Laundromat" verslas, dviejų miegamųjų butas viršuje; pajamos virš $16.000 į metus; prašoma kaina — $95.000, įmokėti $40.000.
DUNDAS — DOVERCOURT, pusiau atskiras namas, 3 augštų, "auksiniame" stovyje; 3 virtuvės; vienas atviras mortgičius; nebrangi kaina.

HOLLAND LANDING, tik 35 mylios iš Toronto; naujas 3-jų miegamųjų vienaaugštis, ramioj ir augštoj vietoj; savininkai išsikelia ir sutiktų keisti į namą vakariniame Toronte. Prašo tik $53.000. Puiki proga išeinantiems į pensiją.
WASAGA BEACH (PAŠONĖJE), naujas, vienaaugštis 3-jų miegamųjų namas su gerais ūkio pastatais; 86 akrai derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną mortgičių. Geras pirkinys.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS

Alfonsas A. GARBENIS	Alfonsas Wm. GARBENIS	Stasys DARGIS
489-1543	769-0656	766-3925

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term .dep.	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais—nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

BLOOR — DOVERCOURT, atskiras 10 kambarių namas; 4 kambariai ir prausykla pirmame augšte; didelis mūrinis garažas su labai plačiu įvažiavimu; ekstra sklypas daržovėm pasisodinti; netoli Bloor; apie $15.000 įmokėti ir viena skola; neaugšta kaina dėl skubaus pardavimo.
JANE — BLOOR, gražus 6 kambarių "English Tudor" atskiras namas; didžiulis židinys salone, moderni virtuvė su pusryčių kambariu; garažas su privačiu įvažiavmu; puikioje gatvelėje, netoli Bloor.
RUNNYMEDE — BLOOR, 7 didelių kambarių rupių plytų atskiras namas; kvadratinis planas; 2 prausyklos, užbaigtas rūsys; didelis kiemas, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu; netoli požeminio traukinio stoties; viena skola.
SWANSEA, atskiras 5 kambarių mūrinis vienaaugštis (bungalow); didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu; reikalingas remonto; prašoma kaina $63.900.
BLOOR — PRINCE EDWARD DR., apie $15.000 įmokėti; 6 kambarių vienaaugštis (bungalow); užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; arti susisiekimo.
JANE — RUNNYMEDE, visai naujas 6 kambarių atskiras namas, gerai pastatytas bei įrengtas; garažas; atviras židinys rūsyje; apie $12.000 įmokėti; greitas užemimas.

P. KERBERIS, 2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291
- rezidenciniai
- komerciniai
- investacijos
- mortgičiai
- įkainojimas
- namų drauda

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

"ANTRAS KAIMAS"

Lapkričio 13 d. vakare teatrinis vienetas "Antras kaimas", kuris "nieko neglosto, o jeigu ką ir glosto, tai tik prieš plauką", Playhouse salėje, talpinančioje apie 150 žiūrovų, nauja premjera pradėjo XIII darbo sezoną. Tai šiame laikotarpyje ilgiausiai išsilaikęs teatrinis vienetas. Jei dabartinio prievaizdos A. T. Antanaičio sveikata ir nervai atlaikys, šiam vienetui užtikrinta kūrybinga ateitis, nes į vaidintojų eiles ateina naujų, jaunų žmonių. Antra vertus, "Antro kaimo" pasirodymuose publikos irgi užtenka. Premjerinį spektaklį sekė apie 75% jaunimo, daugiausia studentijos. Sekmadienio spektaklyje panašų nuošimtį sudarė vyresnioji karta. Dar du spektakliai buvo lapkričio 20 ir 21 d.d.

Šiemetinis, visai naujas "Antro kaimo" repertuaras suskirstytas pagal šią tematiką: Atsitiktiniai susitikimai, Idealus vyras, Tėvai ir vaikai, Po šalis plačiausias, Marquette Parko kronikos. Pabaigai parodytas tautinis piknikas, kurio metu skaidrėse buvo rodomi praėjusios tautinių šokių šventės vaizdai ir antrakaimiečių veidai. Per dvi valandas scenoje praplaukė 30 atskirų škicų, labai įvairių savo tematika bei sceniniu sprendimu. Daugiausia buvo liečiamos lietuviškos šeimos ir lietuvių visuomenės problemos. Vulgarių škicų, kuriuos "antrakaimeičiai" seniau kartas nuo karto parodydavo, šį kartą visai nesimatė. Todėl nenuostabu, kad premjeros metu šalia sėdėjęs kun. dr. J. Prunskis, vos programai pasibaigus, tuojau bėgo į užkulisį pasveikinti prievaizdo ir vaidintojų.

Programą atliko šie antrakaimiečiai: Jūratė Jakštytė, Vaigalė Kavaliūnaitė, Dana Noltaitė, Juozas Aleksiūnas, Eugenijus Būtėnas, Jurgis Riškus ir Romas Stakauskas. Šviesas tvarkė Jonas Kaunas, plakatus piešė Vincas Lukas. Pagrindinė vieneto ašis — prievaizda Alg. Titas Antanaitis.

A.a. KUN. K. PEČKYS

Lapkričio 11 d. Šv. Kryžiaus ligoninėje mirė kun. Kazimieras Pečkys, SJ, tesulaukęs 58 m. amžiaus. Buvo gimęs 1918. I. 16, į jėzuitus įstojo 1937. VIII. 29. Lietuviai jėzuitai keliolikos mėnesių laikotarpyje neteko antro savo vienuolijos nario. A.a. kun. Kazimieras savo sveika, lietuviška povyza atrodė gal pats stipriausias iš visų Čikagoje besidarbuojančių lietuvių jėzuitų. Kai prieš keletą metus jėzuitų namas Čikagoje neteko bene trijų narių, kun. K. Pečkys čia rašančiam pareiškė: "Dabar mums reikės pasitempti. Bet mes atlaikysim". Beje, maždaug prieš metus tie, kurie sekmadieniais lanko jėzuitų koplyčią, matė, kad kun. Kazimieras smarkiai pradėjo mesti svorį, kad jo veidas bąla, kad anoje buvusioje stiprioje lietuviškoje povyzoje jau atsišviečia ligonio atvaizdas. Kiek žinau, kun. Kazimieras gydytojų nepripažino ir su jais reikalų nelabai norėjo turėti. Savo kunigiškas pareigas (sakydavo tikrai įdomius pamokslus) sąžiningai ir ištvermingai ėjo, kol pastovėjo ant kojų. Beje, kai spalio pabaigoje jau nebegalėjo pastovėti, paprašė kun. J. Vaišnį, kad nuvežtų į ligoninę. Ligoninėje konstatuota beviltiška padėtis — visą organizmą apėmęs vėžys. Lapkričio 11 d., vysk. V. Brizgio žodžiais, jis užgeso staiga, kaip žvakė. Vyskupas ir kiti kunigai jį ligoninėje dažnai lankė. Taip pat ir draugai pasauliečiai.

Kun. K. Pečkys palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse šalia jėzuitų vienuolijos nario kun. J. Raibužio lapkričio 15 d. Tos dienos rytą iš J. Evans laidotuvių koplyčios, šaulių garbės sargybai lydint, kūnas buvo atlydėtas į lietuvių jėzuitų koplyčią, pilnutėlę žmonių. Mišias atnašavo vysk. V. Brizgys su 9 kunigais. Jų tarpe buvo provincijolas kun. G. Kijauskas, Montrealio Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Kubilius, kun. L. Zaremba iš Klevelando, kun. Br. Markaitis iš Los Angeles ir daug kitų marijonų ir pasauliečių kunigų. Labai prasminga pamokslą pasakė kun. Br. Markaitis, SJ: "Kun. Kazimieras buvo žmogus, kuris perėjo per gyvenimą gana tyliai. Buvo ypatingai pareigingas. Jis ėjo savo keliu pagal savo įsitikinimus ir pareigas atliko geriausiu būdu. Savo priesaikos laikėsi pastoviai. Taip jis gyveno, matydamas prasmę. Kaip kunigas ir žmogus jis atidavė savo duoklę pagal visus savo sugebėjimus... Bet šiandien, iškeliavus į amžinybę, jo ašaros krenta, nes kunigų skaičius mažėja, darbai didėja, o darbininkų nėra..."

Žvelgiant į kun. Kazimiero karstą, pastatytą liet. jėzuitų koplyčioje prie altoriaus, nevienam graudžios ašaros tryško, nes jo daugiau nebematysim prie šio altoriaus atnašaujančio Mišių auką, nebegirdėsime jo paguodžiančio žodžio per pamokslus, kuriuos daugumas lankytojų labai mėgo. Nebepamatys jo ir Montrealio lietuviai, Aušros Vartų parapijiečiai, kur kun. K. Pečkys keletą metų darbavosi. Visas laidotuves tvarkė ir paskutines apeigas laidotuvių koplyčioje atliko einąs jėzuitų namo Čikagoje vyresniojo pareigas kun. J. Vaišnys.

KAM SKIRTI LĖŠAS?

Lapkričio 11 d. vakare Jaunimo Centro kavinėje Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisijos pirm. dr. K. Ambrozaitis sušaukė platų kultūrininkų būrį, kad išgirstų jų nuomones kuriems svarbiausiems tikslams Lietuvių Fondas turėtų skirti gaunamąjį pelną. Esą šiais metais prašymų gauta $170.000 sumai, tuo tarpu kai skirstymams gali likti tik apie 40.-000 (kitais metais numatoma, kad ši suma pakils iki $100.000).

Tuo reikalu pasisakė Lituanistikos Instituto atstovas dr. T. Remeikis, pateikęs konkretų instituto planą, dailininkų atstovas dail. A. Valeška, rašytojų atstovas poetas K. Bradūnas, muzikų atstovai A. Jurgutis ir D. Lapinskas, Pasaulio Lietuvių archyvo vedėjas Č. Grincevičius ir kiti. Iki šiol LF reguliariai padeda archyvui, daug lėšų skiria lituanistiniam švietimui, numato išleisti pilną Lietuvos istoriją.

Be to, reikia plokštelėje įamžinti didįjį tenorą St. Barą ir kitus solistus bei kompozitorius, reikia paruošti rimtą religinio meno parodą kuri būtų vežiojama po universitetus, galerijas, reikia išleisti daug reikalingų mokslinių, bibliografinių ir kitos rūšies leidinių. Tiems visiems uždaviniams duota rimtų pasiūlymų, ir skirstymo komisijai tas pasitarimas su eile sugestijų buvo tikrai naudingas tolimesnei orientacijai.

Toronto Maironio mokyklos tėvų susirinkimas ir Tėvų Diena bus šį šeštadienį, lapkričio 27 d., Šv. Vincento mokyklos patalpose. Pradžia 9 v.r. mokyklos auditorijoje. — Lapkričio 20 d. mokyklą lankė sesuo Palmira, "Eglutės" administratorė, ir kalbėjo klasėse. Mokiniai pažadėjo "E g l u t ė j e" bendradarbiauti.

Klevelando ramovėnų vyrų choro koncertas įvyks šį šeštadienį, lapkričio 27 d., 6.30 v.v., Jaunimo Centro salėje, Hamiltone. Rengėjai kviečia dalyvauti ir torontiečius šiame koncerte. Šis choras į Hamiltoną atvyksta pirmą kartą.

Prof. Juozo Brazaičio-Ambrazevičiaus minėjimas antrųjų mirties metinių proga rengiamas lapkričio 28, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Programa — skelbime. Plačiau apie prof. Brazaitį — šio "TŽ" nr. 3-iame psl.

"Atžalynas" rengia metinę popietę lapkričio 28, sekmadienį, 4 v.p.p., L. Namuose, Karaliaus Mindaugo salėje. Bus vaišės ir meninė programa. Atžalyniečiai kviečia visuomenę dalyvauti.

"Atžalynas" lapkričio 30, antradienį, 7 v.v., L. Namuose Karalienės Mortos menėje šaukia atžalyniečių tėvų susirinkimą. Dalyvavimas visiem šokėjų tėvam yra būtinas. Bus renkamas naujas tėvų komitetas.

Tėvų komitetas

CBC televizija lapkričio 28, sekmadienį, 9 v.v., pradeda eilę dramų ateivių temomis. Programa pavadinta "Here To Stay". Pirmoji drama "Honour Thy Father". Joje vaizduojama graikų ateivio šeima, kurios duktė, nepaisydama jos tradicijų, įsimyli kitatautį jaunuolį, nepriimtiną tėvams. Dramos autorius yra Nika Rylski, direktorius — Anthony Perris, režisorius David Peddie. Pagrindiniai aktoriai — Louis Zorich ir Barbara Chilcot. — Minėtoje programoje "Here To Stay" vėliau bus vaidinama drama "Yesterday Was Years Ago", kurioje vaizduojamas lietuvis ateivis, sukūręs šeimą Kanadoje. Jis vedė žmoną Kanadoje, manydamas, kad pirmoji žmona yra žuvusi, bet vėliau paaiškėjo, kad ne. Iš to kyla konfliktas. Šios transliacijos data dar nepaskelbta.

Anapilio Moterų Būrelio valdyba gruodžio 12, sekmadienį, po 11 v. pamaldų kviečia visas nares ir viešnias į susirinkimą. Jau treti metai visos narės uoliai prisideda savo darbu, tačiau valdyba nori bent retkarčiais išgirsti savo narių pageidavimus bei sugestijas. Pagaliau bent kartą į trejus metus reikia perrinkt ir valdybą. Visos narės maloniai prašomos paaukoti valandėlę laiko svarbiam susirinkimui.

Parkdale Collegiate Institute surengė 1975-1976 m.m. užbaigtuves ir naujų m.m. pradėtuves, kuriose buvo atlikta plati koncertinė programa. Choro ir orkestro dirigentu įrašytas ir W. Verikaitis, B.A. Tarp gabiųjų mokinių, apdovanotų stipendijomis, yra ir Paulis Ciskevičius (Head Boy Award for Outstanding Boy in Scholarship, Character and Leadership).

TORONTO NT

"T. ŽIBURIŲ" SKAITYTOJAI, baigiantis metams, maloniai kviečiami pratęsti savo prenumeratas 1977 metams, nelaukiant paraginimo. Dabar jau laikas tai padaryti. Siuntinėjimas paraginimų atima iš laikraščio nemažą sumą lėšų ir apsunkina administraciją. "TŽ" leidėjai bus labai dėkingi tiems, kurie laiku pratęs savo prenumeratas. Taip pat kviečiame nedelsiant atsilyginti tuos skaitytojus, kurie dar nesumokėjo prenumeratos už 1976 metus. Yra ir skelbėjų, kurie nėra atsilyginę laikraščiui už skelbimus. Tai sunkina laikraščio leidybą. Tikimės, kad ir jie, baigdami šiuos metus, sumokės esamas skolas.

Baigiantis metams, kviečiame įsijungti į prenumeratorių gretas ir naujus skaitytojus. Tokiems tautiečiams metinė "TŽ" prenumerata — $7.50 (reguliari prenumerata — $10, rėmėjo — $15). Norintiems susipažinti su "TŽ" siunčiame keletą numerių nemokamai. "TŽ" bičiulius kviečiame atsiųsti adresus tautiečių, kurie norėtų susipažinti su mūsų savaitraščiu. Be to, kviečiame užsakyti "TŽ" savo bičiuliams ar giminėms kituose kraštuose, kur lietuviškoji spauda sunkiau prieinama.

Kalėdų ir N. Metų proga daug kas atsisako įprastinių sveikinimų atvirukais ir įsijungia į bendrą sveikinimą, kuris bus išspausdintas kalėdiniame "TŽ" numeryje. Tuo būdu jo dalyviai pasveikins švenčių proga savo artimuosius, bičiulius, pažįstamus visame pasaulyje. Kadangi toks pasveikinimo būdas atstoja atvirukų siuntinėjimą, prašome laikraščiui skirti atitinkamo dydžio auką. Pirmieji įsijungę į bendrą kalėdinį sveikinimą yra Anastazija ir Petras Ščepavičiai įteikę $15 auką. Prie jų prisidėjo Barbora Latauskienė su $10, A. S. Kavaliauskai su $5. Bendro sveikinimo reikalu prašome kreiptis į "TŽ" administraciją iki š.m. gruodžio 13 d.

Kanados Lietuvių F o n d a s, skirstydamas lėšas lietuvių švietimui bei kultūrinei veiklai, "T. Žiburiams paskyrė $150, įvertindamas laikraščio paslaugas spausdinant straipsnius bei informaciją apie KLF. Dėkojame už paramą.

Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos atstovų suvažiavimas įvyko lapkričio 20 d. L. Namuose. Dalyvavo apie 40 atstovų. Aptarta daug svarbių reikalų, būsimoji lietuvių olimpiada ir kt. Vėliau bus platesnė informacija.

Dr. Paulius Povilaitis iš Montrealio lapkričio 17-20 d.d. dalyvavo Ontario elektros jėgainės "Hydro" svarstybose kaip stebėtojas, atsiųstas K v e b e k o "Hydro" bendrovės.

Sesuo Margarita Bareikaitė, N. Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos vadovė Putname, Conn., lankėsi Toronte drauge su kitomis seserimis ir dalyvavo rėmėjų suruoštame literatūros vakare lapkričio 21 d. Ta proga seserų grupė platino lietuviškas knygas Prisikėlimo salėje.

Visuomenės veikėjo Jurgio Strazdo pagerbtuves 70 metų sukakties proga surengė specialus komitetas lapkričio 21 d. L. Namuose. Invokacijai buvo pakviestas kun. P. Ažubalis. Pagrindinę kalbą pasakė dr. A. Pacevičius, nušviesdamas sukaktuvininko nueitą kelią. Sveikino: gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, apylinkės v-bos pirm. P. Šturmas, kun. P. Ažubalis, KLB pirm. J. R. Simanavičius, kun. Aug. Simanavičius, kun. A. Žilinskas, G. Kurpis, "Atžalyno" tėvų k-to pirm. J. Bubulienė, "Paramos" pirm. V. Aušrotas, "TŽ" — kun. Pr. Gaida, Tautos Fondo Toronto apyl. atstovybės pirm. A. Firavičius, šaulių kp. pirm. St. Jokūbaitis, "Vyčio" — p. Klimas, M. Lietuvos — E. Jankutė, LN Moterų Būrelio pirm. A. Jankaitienė, "Dainos" pirm. K. Butienė, Maironio mokykls ved. J. Andrulis, Romuvos stovyklavietės — K. Batūra, "Varpo" pirm. P. Dunderas, "Aukuro" — E. Kudabienė, "Aitvaro" — A. Byskevičienė, L. Namų — St. Kuzmas, dail. Dagys (įteikė originalią dovaną — "magišką" ir menišką lazdą), A. Sutkaitis, profesionalų ir verslininkų pirm. adv. G. Balčiūnas. Taip pat buvo keletas sveikinimų raštu iš okup. Lietuvos, JAV ir kaikurių Kanados vietovių. Dalyvių vardu sukaktuvininkui įteiktas adresas ir piniginė dovana. Atsiliepdamas į visa tai, J. Strazdas padėkojo ir gautą dovaną padalino: "Varpo" chorui, "Atžalynui" ir Maironio mokyklai. Savo žodyje jis pabrėžė netenkąs žado dviem atvejais — kai būna neužtarnautai koliojamas ir giriamas. Pastebėjo, kad L. Namų srityje nuopelnai priklauso ne jam vienam. Net pati LN idėja buvusi ne jo.

Meninę programą atliko "Atžalyno" š o k ė j a i, paruošę tai progai atitinkamą programą. Pramoginę dalį sudarė orkestras, šokiai, bufetas.

Iškilmės rengėjai tai progai paruošė ir gražiai papuošė garbės stalą, taip pat svečių stalus, pasirūpino puikiomis vaišėmis ir sklandžia tarnyba. Visas renginys rodė visuomenės dėkingumą sukaktuvininkui J. Strazdui ir kartu p. B. Strazdienei, buvusiai Sibiro tremtinei.

Toronto Maironio mokyklos vadovybė reiškia gilią padėką visuomenės veikėjui Jurgiui Strazdui, kuris 70-jo gimtadienio paminėjimo proga mokyklai dovanojo $200.

Turintieji nuosavybes Wasaga Beach srityje prašomi neužmiršti, kad gruodžio 6, pirmadienį, ten bus savivaldybiniai rinkimai .(išankstinis balsavimas — lapkričio 27, šeštadienį). Kandidatuoja ir vienas lietuvis — Ray Mickevičius (žiūr. 5 psl.). Taip pat kandidatuoja dabartinis burmistras Clair Robertson, D. Patfield (reeve), M. Deyer (deputy-reeve), tarybos narys W. Borthwick. Jie veikė, kad lietuvių vasarnamiai nebūtų nugriauti, kaip ir I bei II linijoje pagal ežerą, kad A-E gatvėse nebūtų priekabų (trailerių) stovyklų. Wasaga West (Springhurst) organizacijos komiteto nariui J. Karkai Wasagos miesto pareigūnas D. Patfield atsiuntė laišką, kuriame primena pastangas išlaikyti Springhursto paplūdimį nepaliestą, tinkamą privačiam naudojimui, ir išreiškia ketinimą toliau kovoti, kad lietuvių ir kitų vasarnamiai nebūtų nugriauti arba pigiai nusavinti.

Šveicarų spauda...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

zignacijos, negu pasipriešinimo nuotaikos: prisitaikyti prie esamų sąlygų, slėpti savo jausmus, užsidaryti asmeniniame kiaute ar siekti vien tik medžiaginių patogumų. Nors demonstratyvus vietinis pasididžiavimas savo tautinėmis kultūromis ir europinės tradicijos ryšiais išliko gyvas, tačiau baltiečių dauguma turi mažai iliuzijų dėl savo galimybių pakeisti tautinį likimą — teigia "Neue Zuercher Zeitung".

A. Lembergas

Lietuvos kariuomenės atsteigimo metines paminėjo karinės organizacijos ir visuomenė. Lapkričio 20 d. L. Namuose šauliai surengė specialią iškilmę, kurioje pagrindinį žodį tarė dr. H. Nagys iš Montrealio. Jis poetine forma dėstė mintis apie karį ir poetą, cituodamas autinkamus poezijos posmus. Programai vadovavo ir įžanginį žodį tarė Vl. Pūtvio kuopos pirm. St. Jokūbaitis. Invokaciną maldą skaitė kun. P. Ažubalis. KLB Toronto apylinkės vardu kalbėjo naujasis pirmininkas P. Šturmas. Visam renginiui iškilmingumo atspalvį teikė vėliavų paradas. Meninę dalį gražiai atliko naujasis mergaičių dainos vienetas "Volungė", vad. muz. D. Skrinskienės ir taut. šokių grupė "Atžalynas". Pramoginėje dalyje buvo loterija, bufetas, orkestras ir šokiai.

Lapkričio 21, sekmadienį, šventovėse atlaikytos specialios pamaldos, kuriose karinės organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

"Gintaro" šokėjų vaikų grupė, vadovaujama Dalios Nausėdienės, šoko CBC televizijos programoje "Time for You" (kabelis 6, kanalas 5) lapkričio 25 d., 8.30 v. r. Po sėkmingo koncerto Baltimorėje gintariečiai patenkinti ir laimingi grįžo Torontan. k.r.

Gen. JAV konsulas John R. Diggins, jn., praneša, kad pakeista vizų gavimo tvarka ateiviams, dar neturintiems Kanados pilietybės. Dėl labai didelio prašymų skaičiaus (kasmet jų būna per 80.000) konsulatas rekomenduoja kreiptis vizų reikalu paštu arba per kelionių istaigas. Tuo būdu bus pagreitintas vizų išdavimas. Asmenys, atvykę Kanadon kaip svečiai iš kitų valstybių ir norintys gauti JAV vizą, ir toliau privalės patys atvykti į konsulatą. Kadangi tai pareikalauja daug laiko, patariama tokiem keleiviam pasirūpinti JAV viza savo gyvenamame krašte. Kanados ateiviams (landed immigrants) išduodant vizas arba sienos perėjimo korteles, reikalaujama galiojančio paso ir darbdavio laiško arba banko kyngelės. Atsilankantieji JAV konsulate Toronte vizų reikalu ras specialų skyrių, priimantį asmeninius prašymus arba kelionės įstaigų atneštus. Konsulato a d r e s a s: Consulate General of the United States of America, 360 University Ave., Toronto Ont. M5G 1S4.

Lietuvių žurnalistų, dirbančių kanadiečių spaudoje, yra nedaug. Ž y m i a u s i a s jų — A l a i n S t a n k é-Stankevičius Montrealyje. Jis plačiai reiškiasi prancūziškoje spaudoje, televizijoje ir radijo programose. "Canadian Press" agentūroje Toronte dirba Rita Lapaitė, anksčiau dirbusi dienraštyje "Free Press" Londone, Ont. Woodstocke, Ont., savaitraštyje dirba I. Stanionytė. Toronto dienraštyje "The Globe and Mail" su savo rašiniais kartais pasirodo Betty Zyvatkauskas (turbūt Žyvatkauskaitė?). Otavoje žurnalistiką studijuoja Rūta-Ona Šiūlytė. Vankuveryje gyvena lietuvių kilmės žurnalistė Patricia Young. Jei yra daugiau lietuvių žurnalistų, dirbančių kanadiečių spaudoje, žinantieji maloniai prašomi pranešti "TŽ" redakcijai, nurodant vardą, pavardę, adresą ir kur dirba.

Toronto latviai savo valstybės nepriklausomybės sukaktį paminėjo svečių priėmimu Latvių Namuose lapkričio 19 d. ir specialia iškilme Massey Hall lapkričio 20 d. Lietuviams atstovavo gener. konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius ir S. Masionis. Apie latvių šventę trumpą informaciją išspausdino "The Toronto Star" XI. 20 laidoje.

Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė iš Čikagos lapkričio 20 d. atliko literatūrinę programą Hamiltone, o lapkričio 21 d. Toronte, kur turėjo gausią auditoriją. Plačiau — kitame "TŽ" nr.

Kun. B. Pacevičius, buvęs Londono, Ont., lietuvių parapijos klebonas, dabar gyvenantis Putname, Conn., lapkričio 19-20 savaitgalyje lankėsi Toronte pas savo gimines. Putname vadovauja vienuolyno chorui.

Toronto miesto raštvedys R. V. Henderson praneša, kad priimami kandidatai į gaisrininkų mokyklą (Toronto Fire Academy). Kandidatai turi būti: Kanados piliečiai arba imigrantai, 5'7" — 6'3" ūgio, 140-220 sv. svorio, normalaus regėjimo; turi mokėti angliškai, turėti vairuotojo leidimą ir 10-12 skyrių baigimo pažymėjimą. Įteikusieji prašymus turi išlaikyti atitinkamus egzaminus. Prašymus reikia įteikti asmeniškai miesto rotušėje nuo š.m. lapkričio 22 iki 25 d. Metinis atlyginimas — nuo $12.409 iki $17.714 su priedais.

Mylimai MOTINAI

Lietuvoje mirus,

jos sūnui KĘSTUČIUI NORKUI ir jo šeimai

nuoširdžiausią užuojautą reiškia —

I. P. Girniai *R. J. Pleiniai*

Pasinaudokite rudens grožiu FLORIDOJE ir pigiomis vasaros kainomis lietuviškuose viešbučiuose! Kreipkitės į:

NORWYN Apts.

126 Ocean Dr.,
Miami Beach, Fla. 33139, USA
arba

TOWN & SURF Apts.

9024 Collins Ave.,
Miami Beach, Fla. 33154, USA
Skambinti vakarais B. Sergaučiui 1-305-672-4903

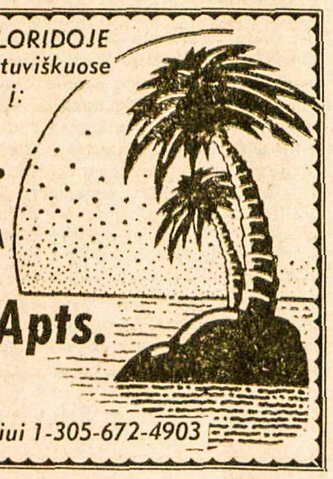

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ

• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 **Telefonas 531-3098** **Savininkai S. ir F. Janavičiai**

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto **Tel. 532-8772**

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,
Toronto, Ontario M6R 1X3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Telefonai:
743-0100 arba 233-3323
Užmiesčio nuosavybės: ūkiai, sklypai, žemės investacijos

FRANK BARAUSKAS, F.R.I., R.P.A.
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor
3828 Bloor Street West • Islington, Ontario

W. G. DRESHER

BARAUSKAS INS. AGENCY LTD.
REAL ESTATE • REALTOR

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — **V. Drešeris ir A. Mikšienė**
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v,v,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE

★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios
Telefonas 277-1270

— Ateinantį sekmadienį prasideda Advento laikotarpis.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos šį sekmadienį po pamaldų.

— Tikybos pamokos vaikams, besiruošiantiems pirmajai Komunijai, vyksta kiekvieną sekmadienį 11 v. klebonijos patalpose.

— N. Metų sutikimą Anapilyje rengia parapijos komitetas, talkinamas Anapilio moterų, vyrų, jaunimo būrelių ir kat. moterų draugijos. Stalai bus numeruoti. Bilietai gaunami nuo šio sekmadienio. Kaina asmeniui $15, moksleiviams ir pensininkams — $12.

— Vyskupijos kurija praneša, kad katalikams atsiskyrus nuo bendrojo labdaros fondo (United Way), savo labdaros įstaigoms išlaikyti katalikai yra sudarę atskirą organizaciją "Share Life".

— Katalikių moterų draugija gruodžio 5, sekmadienį, švenčia metinę šventę su bendrais pusryčiais ir paminėjimu Marijos Pečkauskaitės 100 metų gimimo sukakties.

— Pamaldos: šeštadienį, 4 v.p.p., Andriaus Zaleckio ir Margaritos Nacevičiūtės jungtuvės; sekmadienį, 10 v.r. už a.a. Juozą Valešką, 11 v. už Algirdą Čuplinską ir a.a. Pijų Matušaitį.

— Pakrikštyta: Kristina Baliūnaitė.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pirmo Advento sekmadienio pamaldos įvyks šį sekmadienį 9.30 v. r. su sekmadienio mokykla.

— Choro repeticija pirmadieniais — 7.30 v.v. šventovėje. Reikia vyriškų balsų. Chorui vadovauja Petras Šturmas.

— Pamaldos su šv. Komunija — 9.30 v.r. gruodžio 5 d. bei per Kūčių vakaro pamaldas 7 v.v.

— Ligoniai: Gilbertas Bedarfas sveiksta Hillcrest ligoninėje ir Jurgis Preikšaitis tebeserga Šv. Juozapo ligoninėje.

— Praėjusį sekmadienį mirusiųjų minėjimo metu buvo prašyta prisiminti a.a. Martyną Anysą (1895-74), a.a. Joną Bleizgį (1916-74), a.a. Jievą Gerulienę (1893-74), a.a. Kristupą Jankų (1900-70), a.a. Mintautą Miksį (1922-76), a.a. Petrą Preikšaitį (1897-74), a.a. Editą Stankuvienę (1925-75), a.a. Antaną Stankaitį (1910-75), a.a. Andrių Gerulį (1892-64), a.a. Miką Žemaitaitį (1889-75). Ilsėkitės ramybėje!

— Praėjusį sekmadienį evangelikų kapų lankymo metu buvo pašventinti paminklai: a.a. Urtės ir Kristupo Jankų; a.a. Antano Stankaičio, Andriaus ir Jievos Vyšniauskų (gyvi būdami gražiai pasiruošė amžinybei).

— Dėmesio Hamiltono lietuviai evangelikai: Advento pamaldos su šv. Komunija įvyks Hamiltone gruodžio 12 d., 2 v.p.p., Latvių liut. šventovėje — 18 Victoria Ave. S.

Lietuvių Namų žinios

— LN vajaus komitetas kviečia visų narių posėdį LN posėdžių kambaryje ne lapkričio 10 d., kaip per klaidą buvo pranešta, bet lapkričio 30, antradienį, 7.30 v.v. Prašomi dalyvauti organizacijų atstovai.

— Praėjusio sekmadienio popietėje dalyvavo apie 150 asmenų. Svečių knygoj pasirašė: B. Keturakis iš Milwaukee, B. Pūkelevičiūtė iš Čikagos, V. Petrutis iš Resford, Mich., A. Rugevičius iš Mich., Jonas Urbonas iš Detroito, A. Barkštys ir P. Siniauskas iš Kitčenerio, K. Žilys, A. Juozapavičius, A. Mingėla, C. Repčienė, K. Mikšys ir A. Petraitienė iš Hamiltono.

— Gruodžio 5, sekmadienį, LN Karaliaus Mindaugo menėje dainuos sol. St. Baras, D. Stankaitytė ir A. Vaznelis. Akompanuos A. Vasaitis. Bilietus galima gauti Lietuvių Namuose, "Paramoje", Anapilyje, Prisikėlimo bankelyje, J. Margio vaistinėje ir, jei liks, prie įėjimo.

— Tradicinė Kūčių vakarienė bus gruodžio 24 d., 7.30 v.v. Programoje — giesmės, kalbos, 12 patiekalų vakarienė ir burtai. Norintieji dalyvauti prašomi pranešti LN raštinei, nurodant asmenų skaičių tel. 533-9030.

— Rengiamasi N. Metų sutikimui. Jei būtų pageidautina, jaunimo vakarienei galimos atskiros patalpos. Jaunimas būtų įleidžiamas tik už vakarienės savikainą. Šokių vieta ir orkestro muzika būtų visiems bendra. Kreiptis į LN raštinę tel. 533-9030.

— Norima labai praplėsti LN kiosko darbą. Ieškomas kiosko bendrininkas ar bendrininkė, turį laiko ir noro kioską tvarkyti ir jame užsidirbti. Suinteresuoti prašomi kreiptis LN raštinėje pas Aldoną Dargytę - Byszkievicz arba jai skambinti tel. 533-9030.

— Reikalingi lietuviai — registruoti bedarbiai LN autoaikštei sutvarkyti ir kaikuriems LN remonto darbams. Kreiptis į LN raštinę arba skambinti tel. 533-9030.

— Pensininkų klubo bazaras-loterija įvyks lapkričio 28, sekmadienį, 12 v., Gedimino Pilies menėje.

Keliausite?
Visus kelionių reikalus į betkurią šalį sutvarkys MARIUS RUSINAS, Hetherington kelionių agentūra 1651 Bloor Street W., Toronto, Ont. Telefonas 531-4674

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname: J. F. Mačiulius, atšventusius 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį; Jurgį Strazdą, minintį 70 m. amžiaus sukaktį. Jonui Danaičiui, mirus jo mamytei Marijonai Danilevičienei Lietuvoje, reiškiame gilią užuojautą; taip pat giliai užjaučiame Aną Evask, mirus Lietuvoje jos broliui Antanui Matukui.

— Parapijos biblioteka ir knygų kioskas veikia kiekvieną sekmadienį pamaldų metu.

— Berniukų choras gieda sekmadieniais per 10 v. Mišias. Kviečiami berniukai 7-13 m. amžiaus įsijungti į šį chorą.

— 1977 m. spalvoti kalendoriai, kuriuos išleido parapijos bankas, jau dalinami nariams.

— Sol. V. Verikaitis bando sudaryti grupę grojančių įvairiais instrumentais ir juos paruošti Kalėdoms. Suinteresuoti bei mokantys groti prašomi paskambinti į kleboniją.

— Religinis pokalbis suaugusiems — gruodžio 8, trečiadienį, 7.30 v.v., Parodų salėje.

— KLK Moterų Dr-jos parapijos skyriaus organizuojamos uždaros rekolekcijos moterims lapkričio 26-28 d.d. rekolekcijų namuose Mississaugoje. Ves kun. Justinas Vaškys, OF M. Dar yra vietų. Registruotis klebonijoje arba pas A. Kuolienę tel. 769-7051.

— Uždaros rekolekcijos vyrams įvyks gruodžio 10-12 d.d. King City, Ont. Registruotis pas A. Bumbulį tel. 769-6038 arba pas E. Abromaitį tel. 767-0867.

— Pensininkų pobūviai vyksta kiekvieną trečiadienį, 4 v.p.p., Parodų salėje.

— Metinis ateitininkų tėvų susirinkimas — lapkričio 28, sekmadienį, 2 v.p.p., seselių namuose.

— Vaikučių priežiūra per 10 v. Mišias sekmadieniais — seselių namuose.

— Pirmosios Komunijos pamokos — po 10 v. Mišių seselių namuose kiekvieną sekmadienį.

— N. Metų sutikimą ruošia visuomeninė parapijos tarybos sekcija. Jau galima rezervuoti stalus pas V. Tasecką par. kavinėje po 10 v. Mišių.

— Mišios: šeštadienį, 8 v.r., už Mariją Stungurienę, užpr. E. Stungurys, 8.30 už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienė, 9 v. Vėlinių novena, 9.30 už Valeriją Zarienę, užpr. K. Zaras; sekmadienį 8 v. už Ingę Virkutienę, užpr. A. S. Staklėnai, 9 v. už Vėlinių novenos dalyvius, 10 v. už Steponą Juodikaitį, užpr. J. Juodikaitienė, 11.30 už parapiją. 7 v.v. už Juzę Gailiūnienę, užpr. Toronto skautinės.

Kęstutis Bulvičius, gyvenąs Ispanijoje, yra atvykęs į Torontą pas savo gimines, kur ketina pabūti iki N. Metų.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems savo bičiuliams už suruoštą staigmeną ir tokias puikias dovanas į naują butą persikėlimo proga. Ačiū: A. E. Sargaučiams, Pr. Z. Linkevičiams, J. A. Ramonams, A. Z. Vaičeliūnams, M. O. Krivickams, J. P. Vėgeliams, A. M. Aulinskams, V. O. Pulkaunėnkams, P. Ancevičienei, A. Tamulevičiūtei ir O. Krygerienei. Kartu su jumis praleistos valandos ir dovanos mano nebus niekados užmirštos.

Visiems Jums dėkinga —

Sofija Pyževienė

PADĖKA

Nuoširdus ačiū visiems draugams ir bičiuliams, mane lankiusiems sunkioje ligoje ligoninėje ir namuose.

Nuoširdus ačiū dr. A. Pacevičiui, dr. S. Pacevičiui, Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Aug. Simanavičiui, kun. A. Prakapui, kun. B. Pacevičiui. Nuoširdus ačiū J. J. Ignatavičiams, kurie mane lankė ligoninėje kiekvieną dieną. Taip pat dėkoju seselėms — Michaelei Brizgytei ir Loretai, L. T. Tamašauskams, J. Karpiui, B. P. Dicevičiams, A. Žilėnui, S. Paciūnui. P. Dargiui, S. M. Kojeliams, J. Senkui su žmona, M. Vaitkams, J. A. Pliopliams, L. A. Žižiams, N. P. Preibiams, M. Aug. Kuolams, O. St. Baneliams, P. Morkūnui, A. Gačioniui.

Su dėkingumu —

J. Rinkevičius

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

Kalėdinių sveikinimų
su lietuviškais kun. Jono Staškaus išrašytais tekstais šiemet išleido Anapilio knygynas.
Toronte jų galima įsigyti Prisikėlimo par. knygyne, Margio vaistinėje ir pačiame Anapilio knygyne. Galima užsakyti ir paštu, už 10 kortelių su vokais iš anksto sumokant $2.50. Rašyti: Anapilio knygynas, 29 Sun Row Dr., Weston, Ont. M9P 3H5

Lapkričio 27, šeštadienį,
Toronto sporto klubas "Aušra" rengia
JOKIŲ VAKARĄ
• Įvairus bufetas,
• geras orkestras
Įėjimas suaugusiems — $3.50, sportininkams ir studentams — $2.50
Sporto klubas "Aušra"
Prisikėlimo parapijos salėje
Šokių pradžia — 7 valandą vakaro

Lapkričio 28, sekmadienį, 4 v.p.p.,
Prisikėlimo parapijos salėje rengiama
AKADEMIJA -
pagerbti didžiajam rezistentui, buvusiam Lietuvos laikinosios vyriausybės ministeriui pirmininkui **prof. Juozui Brazaičiui - Ambrazevičiui**
Pirmą kartą Toronte bus rodomas Alg. Kezio paruoštas filmas **"Su gyvuoju Brazaičiu".** Kalbės: Vincas Ignaitis ir dr. Vyt. Majauskas
Kviečiame visus dalyvauti. Įėjimas nemokamas. **Rengėjai**

Lapkričio 28, sekmadienį, 4 valandą po pietų,
LIETUVIŲ NAMUOSE, KARALIAUS MINDAUGO SALĖJE,
"ATŽALYNAS"
ruošia **METINĘ POPIETĘ**
Programa: "Sekminių vainikas" — tautiniai šokiai. Atlieka visos atžalyniečių grupės
Kava, užkandžiai, loterija ir staigmenos
Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą!
Įėjimas — laisva auka
Visus dalyvauti nuoširdžiai kviečia —
Tėvų komitetas

Kanados Lietuvių Fondas
rengia trijų didžiųjų
KONCERTĄ

Solistas STASYS BARAS

Solistė DANA STANKAITYTĖ

Solistas JONAS VAZNELIS

Dainuos žymieji mūsų solistai:
Dana Stankaitytė — SOPRANAS,
Stasys Baras — TENORAS,
Jonas Vaznelis — BOSAS,
akompanuojami ALVYDO VASAIČIO,

Akompaniatorius ALVYDAS VASAITIS

gruodžio 5, sekmadienį, 4 v. po pietų, Toronto Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo salėje, 1573 Bloor St. W.

Bilietai gaunami: Prisikėlimo parapijos ir "Paramos bankuose, Anapilyje ir Prisikėlimo parapijose po pamaldų sekmadieniais, Lietuvių Namuose, Margio vaistinėje ir prie įėjimo
Bilietų kainos — $5, pensininkams ir studentams — $4

Koncertas prasidės punktualiai

Atostogos Floridoje
The Colonial *Resort Apartments*
3226 N.E. 12th STREET
POMPANO BEACH, FLA. 33062
Naujas lietuvių verslas - motelis. Jau priimame užsakymus žiemos atostogų sezonui. Arti jūros ir kanalo (Intercoastal). Vėsinami ir šildomi butai bei kambariai, pilnai apstatyti, moderniai įrengtos virtuvės. Televizijos priimtuvai. Šildomas maudymosi baseinas (pool). Arti apsipirkimo centro, šventovės, golfo, žuvavimo tilto ir uosto. Galima išsinuomoti laivą žvejoti jūroje (deep sea fishing).
Rašyti ar skambinti:
Antanas ir Birutė Matulaičiai *Telef. (305) 942-5550*

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

Dėmesio!
Parduodami tikrų emeraldų, safirų, rubinų ir topazų žiedai bei kitokie papuošalai.
skambinti **422-0767** Toronte

Montrealio Lietuvių Studentų Sąjunga
mielai kviečia visus studentus į **XIV tradicinę**
ŽIEMOS STOVYKLĄ
1976 m. gruodžio 27 – 1977 m. sausio 1 d.
L'Auberge de la Perdriere viešbutyje, St. Donat, Quebec
Stovyklos programoje — slidinėjimas, įvairus žiemos sportas ir pramogos
Stovyklos kaina — $82. Įmokėjimas — $40, kuris nebus grąžinamas po gruodžio 10 d. Informacijų ir įmokėjimų reikalu teirautis:
Gintaras Nagys arba **Regina Kudžmaitė**
700B Champagneur 5045 Bossuet
Montreal, Quebec Montreal, Quebec
Canada H2V 3P8 Canada H1M 2M3
(514) 277-7868 (514) 256-4318

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Į lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutę, kuri įvyks gruodžio 19 d., 3 v.p.p., kviečiami visi, ypač tėvai ir vaikai. Bus vaidinimas, Kalėdų senelis, žaidimai.

— Su pasisekimu praėjo Elvyros Russell suorganizuotas parapijos bazaras. Ji dirbo daug — kalbino siuvyklas, audyklas, krautuves bei rinko drabužius, medžiagas, įvairius reikmenis. Per tris dienas bazare dirbo apie 40 asmenų. Žmonių dėmesys buvo didelis. Rengėja dėkoja visom moterim — virtuvėje dirbusiom, parduvinėjusiom pirkinius, iškepusiom tortus, pyragus. Sekmadienį pietų susirinko 170 asmenų. Iš viso pelno gauta: $3.065.

— Dr. Kazimieras Ambrozaitis, paskirtas odontologijos skyriaus direktorium New Market, Ont., lankėsi su dukrele Eugenija pas tėvelius p.p. Ambrozaičius Montrealyje. Jauno daktaro šeima susilaukė antros dukrelės Juditos.

— Gruodžio 12 d. — Šv. Onos Dr-jos ruošiami pietūs tuoj po Mišių.

— Antanas Šmitas, buvęs par. komiteto narys, turėjo sunkią operaciją generalinėje Montrealio ligoninėje. Linkime greitai pasveikti.

— Lapkričio 17 d. iš Šv. Kazimiero šventovės palaidota Adelė Botyrienė - Švedaitė, 74 m. amžiaus. Didelis būrys žmonių, ypač Šv. Onos Dr-jos narių, kuriai velionė priklausė, palydėjo ją į N. D. des Neiges kapines.

— Mirė Adomas Judickas 74 m. amžiaus. Palaidotas iš Šv. Kazimiero šventovės. S. Sk.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Metinė parapijos vakarienė buvo gausi. Didžioji loterija davė per $2.000 pajamų. Televiziją laimėjo p. Gatautienė, radiją — Leknickaitė, $25 čekį — adv. J. Mileris, "Loto - Canada" bilietą — Belanger, "Super-Loto" — B. Wexer. Mažoji loterija taip pat buvo turtinga laimėjimais. Ją tvarkė M. Vaupšienė su galbininkėmis. Vyriausia vaišių šeimininke buvo M. Kasperavičienė, pagalbininkėmis — daugiausia šaulės. Buvo neapsižiūrėta su plokštelių muzika, kuri kainavo $150, bet mažai kas šoko, net ir jaunimui ji nepatiko, todėl apie 10 v.v. svečiai jau skirstėsi į namus. Nors tą pačią dieną vakarienę rengė Sūnų ir Dukterų Draugija, AV parapijos svetainė buvo pilna dalyvių.

— KLK Moterų Draugijos Montrealio skyrius savo metinę šventę rengia gruodžio 11, šeštadienį. Ją pradės Mišiomis 5 v.p.p. AV šventovėje. Po Mišių parapijos svetainėje kun. dr. F. Jucevičius skaitys paskaitą. Jis parodys skaidrių iš savo kelionės po P. Ameriką. Sekančiais, t.y. 1977 m., ši draugija švęs savo veiklos 25 metų sukaktį. Meninę programą atliks garsioji Klevelando "Grandinėlė" 1977 m. balandžio 23 d. Plateau salėje, kuri jau yra užsakyta. Po koncerto Šv. Kazimiero svetainėje bus vaišės.

KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyrius per 25 metus plačiai pasireiškė savo kultūriniu ir šalpos darbu. Jos ne tik suruošia garsiuosius Velykų stalus, bet taip pat gražius koncertus, literatūrines popietes, minėjimus, duodamos gražią meninę ir kultūrinę programą. "Grandinėlė" yra koncertavusi ne tik Amerikoje ir Kanadoje, bet ir užjūrio kraštuose. Ji Montrealyje pasirodys pirmą kartą.

— Stasė ir Juozas Verbylos lapkričio 21 d. atšventė auksinę vedybų sukaktį. Ji buvo paminėta ir 11 v. pamaldose. Sveikiname sukaktuvininkus.

— Kun. K. Pečkio, SJ, laidotuvėse Čikagoje AV parapijai atstovavo klebonas kun. J. Kubilius, SJ. **A. A.**

Pensininkų Klubo, kuriam parinktas vardas "Rūta", spalio 10 d. susirinkimas buvo ypač gausus. Dalyvavo per 100 asmenų, jų tarpe ir valdžios atstovė J. F. Davies. Ji buvo labai nustebusi tokiu dideliu dalyvių skaičiumi ir net paklausė, ar visi susirinkusieji supranta lietuviškai. Seselė Paulė jos atsakymus aiškino lietuviškai. Prieš atvykdama, J. Davies buvo pasiinformavusi apie lietuvius ir susidariusi gerą nuomonę. Ji atstovavo federacinei valdžiai, kuri rūpinasi pensininkams padėti kūrybiškai ir visuomeniškai. Piniginė parama duodama įvairiems užsiėmimams bei darbų projektams. Projektai turi apimti didesnės žmonių grupės interesus. Kiekvienas klubas yra laisvas savo kūryba reikštis. Prašant finansinės paramos, turi būti pasakyta, kokie projektai bus vykdomi. Aštuoniolikos mėnesių laikotarpiui skiriama $70 nariui. Parama eina klubo bendram darbui. Buvo duoti įstaigų adresai, kurios padeda pensininkams visokiuose reikaluose. Susirinkimas buvo labai aktyvus. Į pateiktus klausimus atsakinėjo valdžios atstovė. Po susirinkimo dalyviai vaišinosi seselių paruošta kava ir pyragaičiais. Klubas gausiais plojimais pareiškė padėką Juliui Jurėnui, kuris nupirko ir paaukojo didelį kavai virti indą.

Lituanistinę mokyklą lapkričio 7 d. rodė CFTM televizijos stotis (X kanalas). Matėme Lietuvos geografijos pamoką, mažųjų tautinius šokius ir mokinių tėvų susirinkimą. Su vedėju Alain Stanké-Stankevičium turėjo pasikalbėjimą I. Lukoševičienė ir šeštad. mokyklos mokytoja Rasa Lukoševičiūtė. Nors spaudoje buvo skelbta, kad bus rodoma Lietuvių Dienos programa, bet to nebuvo. Reikia tikėtis, kad bus parodyta vėliau. **A. A.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6,0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.75%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	10.0%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.